

Ημερήσιες ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ

ΕΤΟΣ Α΄.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 20

ΙΟΥΛΙΟΣ 1950

ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 1500

ΝΕΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΑΙ

ΤΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟΝ ΜΕ ΤΑΣ 1001 ΧΡΗΣΕΙΣ

ΠΛΕΟΝ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΝ ΔΙΑ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΡΑΔΙΟ-ΜΗΧΑΝΙΚΟΝ ΑΠΟ ΟΤΙ ΤΟ ΘΕΡΜΟ-ΜΕΤΡΟΝ ΔΙΑ ΤΟΝ ΙΑΤΡΟΝ

	NETTO
Τὰ περίφημα ΣΤΥΛΟ-ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΑ ΤΣΕΠΗΣ διὰ τάσεις 100 ἕως 250 βόλτ (συνεχοῦς ἢ ἐναλλασσομένου)	25.000
ΜΕΓΑΦΩΝΑ P.M. ΜΑΓΝΗΤΟΔΥΝΑΜΙΚΑ ΔΙΠΛΟΥ ΚΩΝΟΥ 8 καὶ 2,5 Ἴντσῶν, 10 βάττ	170.000
. . . . . με μετασχηματιστὴν ἐξόδου 7000 ΩΜ	215.000
12 καὶ 4 Ἴντσῶν, 20 βάττ	450.000
. . . . . με μετασχηματιστὴν ἐξόδου 5000 ΩΜ P.P. ἢ 10000 ΩΜ P.P.	530.000
ΠΟΤΕΝΣΙΟΜΕΤΡΑ εἰδικὰ ΜΕ ΟΠΗΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΣΙΝ ΤΟΥ ΑΞΟΝΟΣ (διὰ ραδιόφωνα PHILIPS, TEKADE, BLAUPUNKT κλπ.) 0,5 ΜΩ	30.000
Τὰ αὐτὰ με διακόπτην ρεύματος	45.000
ΤΡΙΜΜΕΡ ΑΕΡΟΣ 3 30 μμF, μεγάλης ἀκριβείας	6.000
ΠΗΝΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΤΑΛΑΝΤΩΤΡΙΑΣ (BEAT OSCILLATOR)	
ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΙΣ 6 ΒΟΛΤ (ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΟΥ) ΕΙΣ 100 ΕΝΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΟΝ, 30 ΒΑΤΤ (ΜΕ ΑΥΤΟΥΣ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΗ ΕΙΣ ΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΝ ΟΠΟΙΟΝΔΗΠΟΤΕ ΜΙΚΡΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ ΡΕΥΜΑΤΟΣ)	675.000
ΤΑ ΠΕΡΙΦΗΜΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΚΑ ΠΙΚΑΠ «SHURE» ΜΕ ΒΡΑΧΙΟΝΑ	105.000
ΛΥΧΝΙΟΜΕΤΡΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΛΥΧΝΙΩΝ	1.440.000
ΚΟΛΛΗΤΗΡΙΑ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ «ERSA» 80 ΒΑΤΤ	56.000
ΣΥΡΜΑ ΚΕΡΑΙΑΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΝ ΕΠΙΚΑΣΣΙΤΕΡΩΜΕΝΟΝ τὸ μ. ΠΗΝΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΑΣΥΡΜΑΤΟΥ ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΟΥ (GRAMMOPHONE OSCILLATOR)	200
ΜΟΛΙΣ ΠΑΡΕΛΗΦΘΗ ΤΟ «VADE MECUM» 1950 ΜΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑΣ ΟΔΗΓΙΑΣ ΧΡΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΓΓΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ ΡΑΔΙΟΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ.	
Ἄριθμὸς ἀντιτύπων περιορισμένος. Τιμὴ Δρχ. 75.000.	
ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ ΤΟ «ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΣΕΠΗΣ 1950»	

ΡΑΔΙΟ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ

Η ΑΡΤΙΩΤΕΡΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΡΥΤΣΗ - ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛΕΦΩΝΑ 23212, 23213, 23342

ΜΗΝΙΑΙΑ

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ :

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΤΟΣ Α' ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 20

ΒΣΤ 902, ΙΟΥΛΙΟΣ 1950

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ Δρχ. 1500

Διά τούς όπλίτας * 1000

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :

Δι' έν έτος Δρχ. 20 000

Δι' έξ μήνας » 10.000

Έξωτερικού \$ 3.00

Συνεργασίαι άποστέλλονταιεις:

Περιοδικόν

«Ηχώ τών Διαβιβάσεων»

ΚΕΔ/Β 5

ΒΣΤ 902

Χειρόγραφα δέν έπιστρέφονται

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ
ΤΟΥ ΕΞΟΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Άπό την έπίσκεψιν του
Άρχηγού Διαβιβάσεων τών
Ήνωμένων Πολιτειών στην
Έλλάδα.

Έξ άριστερών πρòς τά δε-
ξιά:

1) Ο Άρχηγός του Όπλου
μας στρατηγός Τσονάκας Ε.

2) Ο άντιστρατήγος ΑΚΙΝ
Άρχηγός Διαβιβάσεων Η. Π.
Άμερικης.

3) Ο άντιστρατήγος JEN-
KINS άρχηγός τής Άμερι-
κανικής Στρατιωτικής Άπο-
στολής έν Έλλάδι, διαδεχό-
μενος τόν στρατηγόν Βάν
Φλήτ.

Η ΝΕΑ ΜΑΣ ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ

Ύστερα άπό πολύμοχθεσ προσπάθειεσ, και με την πολύ-
τιμη ένίσχυσι του Διοικητού μας Ταξίάρχου κ. Κοκκόλα Σερ.
και του Ύποδιοικητού μας Συνταγματάρχου κ. Μπαϊζάνου Ήλ.,
παρουσιάζομε σήμερα στούς άναγνώστεσ μας, και κυρίως
στούς άξιωματικούσ και όπλίτασ του Όπλου Διαβιβάσεων, τό
Περιοδικό μας σε νέα εμφάνισι και με νέα ύλη.

Αύξήσαμε τίσ σελίδεσ, πλουτίσαμε τό περιεχόμενο και δέν
φεισθήκαμε κόπων και δαπανών για να παρουσιάσωμε κάτι
τό έκλεκτόν, κάτι που όχι μόνον να ξεκουράζη τούσ Διαβιβα-
στάσ μας, ύστερα άπό την κοπιαστική τουσ ύπηρεσία, αλλά να
τούσ μορφώνη και έγκυκλοπαιδικώσ.

Τό ξέρομε, πώσ δέν παρουσιάσαμε άκόμη εκείνο που
χρειάζεται. Ύποσχόμεθα όμως να καλλιερεύομε κάθε μήνα
την εμφάνισι μας και να πλουτίζομε συνεχώσ τό περιεχόμε-
νόν μας. Είμαστε βέβαιοι, πώσ και οί άναγνώστασ μας θα μάσ
βοηθήσουν στο έργον μας όσο μπορούν, διότι χωρίσ τη βοή-
θειά τουσ δέν θα μπορέσωμε να προχωρήσωμε.

Δύο κυρίως πράγματα ζητομε: Συνεργασία με άρθρα,
μελέτεσ ή άνταποκρίσεισ. Άλλά και διάδοσι του περιοδικού
μασ στο εύρύτερο κοινόν. Άν ό κάθε Διαβιβαστήσ έξασφαλίση
ένα-δύο συνδρομητάσ, θ' αύξήση σημαντικά ή κυκλοφορία μασ
και θα πληροφορηθή ό κάθε Έλλην τούσ άγώνεσ του νεαρού
μασ Όπλου τών Διαβιβάσεων και την έκλεκτή θέσι, που κατέ-
χει άνάμεσα στα άλλα Όπλα του Έθνικού μας Στρατού.

ΠΑΝΤΟΤΕ ΕΤΟΙΜΟΙ

Τό ζήτημα τής Κορέας κατέ-
πληξε και κατετάραξε στην άρχή
τούσ έλευθέρουσ λαούσ. Τούσ έ-
δειξε τί κίνδυνο διατρέχουν άπό
τά κράτη του σκότουσ και τής ώ-
μης βίασ.

Γρήγορα όμως, γρηγορώτερα
άπ' όσο περίμεναν οί εισβολείσ,
κινητοποιήθηκαν όλα τά έθνη τής
Δύσεωσ, κι' έσπευσαν ν' άντιμε-
τωπίσουν τόν κίνδυνο και να στα-
ματήσουν τόν έχθρό.

Έμείσ, που πρώτο γνωρίσαμε
τόν έρυθρό κίνδυνο, δέν άνησυ-
χούμε. Συνεχίζομε άκατάπαυστα
τό βαρύ έργον τής άνασυγκροτή-
σεωσ τής Έλλάδοσ μασ. Μένομε
όμως πάντοτε έτοιμοι να σηκω-
θούμε και πάλι, όπωσ τόσεσ φορέσ
στο κύλισμα τών αιώνων, για να
άντιμετωπίσωμε σαν ένασ άνθρω-
ποσ τόν βαρβαρισμό.

Μ. Ε. Α.

Τόν τελευταίο καιρό ή λύσσα τής
ήγεοιάσ τών συμμοριακών ύπολει-
μάτων είχε στραφή κατά τών Μ.Ε.Α.
Και ξέρομε όλοι μασ ποιόσ στόχουσ
διαλέγει ό κομμουνισμόσ. Ό,τι βρε-
θή ελληνικό, ό,τι πατριωτικό, εκείνο

θα τούσ εξαγριώση. Έτσι συνέβη
και με τούσ Μ.Ε.Α.

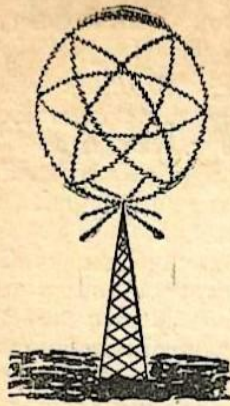
Τό Γενικόν Έπιτελείο Στρατού
άφιέρωσε ένα φύλλον τής έβδομα-
διαίασ του έπιθεωρήσεωσ χάριν τών
ΜΕΑ. Με γλαφυρό τρόπο, αλλά και
άναμφισβήτητα γεγονότα, μάσ ύπεν-
θύμισε τούσ άφθαστουσ ήρωισμούσ
τών παιδιών μασ τής ύπαίθρου, που,
μαζί με τη σκαπάνη για τό χωράφι
τουσ, κρατούν και τό όπλο για να
τρέξου προθύμα, όταν ή ανάγκη
τούσ καλέση.

Για μάσ, τό άρθρο αυτό τών
«Στρατιωτικών Νέων», δέν ήταν τί-
ποτε τό καινούργιο. Άπλώσ μια ύ-
πόμνησι. Τούσ ΜΕΑ, όλοι μασ τούσ
ξέρομε, γιατί μαζί τούσ πολεμήσαμε.
Φορούσαν κι' αυτοί κάποτε τό χακί,
άλλά και ξπαιτα, που έγιναν πολί-
τεσ, εξακολουθούσαν να κρατούν τό
όπλο στο χέρι. Πρώτοι και στη δου-
λειά για την άνασυγκρότησι, πρώτοι
και στην αγάπη τουσ για την Έλ-
λάδα. Ήταν και θα είναι άκόιμητοι
φρουροί τής άκεραιότητοσ τής αγα-
πημένησ μασ Πατρίδοσ.

Αυτοί είναι οί βαθύτεροι λόγχι
τής πολεμικήσ, που εξαπέλυσε τό
Κ.Κ.Ε. κατά τών ΜΕΑ.

Οί Άξιωματικοί και όπλίτασ
τών Μογάδων του Κ.Ε.Α. εύ-
χονται στον Σεβαστόν και ά-
κούραστον ύποδιοικητή τουσ,
Συν]ην Μπαϊζάνον Ήλιαν, για
την όνομαστική του έορτή τής
20ής Ίουλίου, Χρόνια Πολλά
και εις άνώτερα.

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟΥΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

ΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΤΙΠΟΤΕ

Μια άνοιξιότικη μέρα του 1948 ένας αξιωματικός των Διαβιβάσεων, που άκουγε συχνά τα βράδια τις έκπομπές των ραδιοφωνικών σταθμών των Αμερικανικών ενόπλων Δυνάμεων στην Εύρωπη, είπε στο Διοικητή του:

—«Δέν κάνομε κι' έμεις ένα Έλληνικό Σταθμό Ένόπλων Δυνάμεων, έστω και πρόχειρο, μ' ένα C43;... Ασφαλώς θ' άρέση στο στρατό μας και θα το χαρίζη μιá ψυχαγωγία εκεί ψηλά που βρίσκεται».

Η άπάντησις ήταν:

—«Τρελλός είσαι; Γίνονται αυτά τὰ πράγματα;»

Κι' όμως. Λίγες βδομάδες αργότερα άρχισε να λειτουργή ο σταθμός του 781 Μ.Λ.Μ. στην Αθήνα. Ήταν ο πρώτος στην Ελλάδα και τον άκουσαν όλοι με χαρά και συγκίνηση. Άξιζει κάθε έπαινος στους πρώτους έμπνευστάς, που είχαν την τόλμη και την ικανότητα ν' αντιμετώπισουν τόσες δυσκολίες με μέσα άσημαντα σχεδόν. Κατάρθωσαν, όμως, να παρουσιάσουν ένα σταθμό, που αργότερα έγινε ο πιο αγαπημένος σταθμός των άκροατών ραδιοφώνων με τὸ όνομα Β' σταθμός ενόπλων δυνάμεων.

Άργότερα τὸ παράδειγμα του 781 Μ.Λ.Μ. άκολούθησαν κι' άλλες μονάδες με ρυθμό τόσο γοργό, ώστε σήμερα να διαθέτωμε όκτώ στρατιωτικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς, που καλύπτουν όλη, σχεδόν, τὴν Ελλάδα, όπως φαίνεται στο χάρτη, που δημοσιεύομε.

Άλλ' άς ξεκινήσωμε για τὴ «βόλτα» μας, άρχίζοντας σήμερα από τὸν πρώτο μας σταθμό.

**Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ
ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ (ΑΘΗΝΩΝ)**

Σ' ένα κτίριο τῆς οδοῦ Ζαλοκώστα είναι έγκατεστημένος. Μπορείτε να φαντασθίτε τι μέσα διαθέτει; Τὰ γραφεία του είναι σκορπισμένα στο διάδρομο. Τὸ «στούντιο» του καταλαμβάνει δυὸ μικροσκοπικά δωμάτια λίγο πιὸ μεγάλα από ένα περίπτερο! Είχε μιá ώραία κι' εύρύχωρη αίθουσα έκπομπῆς, κάηκε, όμως, κατά τὴν πυρκαϊά που έξερράγη πρὶν από λίγους μήνες. Η φωτιά είχε καταστρέψει τότε και τὸς 2.500 περίπου δίσκους, που διέθετε ἡ δισκοθήκη του.

Πὼς εργάσθηκε μετὰ τὴν πυρκαϊά; Άπίστευτο, αλλά αλήθινό. Σέ τρεις μέρες άρχισε και πάλι να εκπέμπη. Φυσικά είχαν διασωθῆ τὰ μηχανήματα έκπομπῆς, αλλά οί δίσκοι και τόσα άλλα μικροπράγματα, είχαν γίνει κάρβουνο.

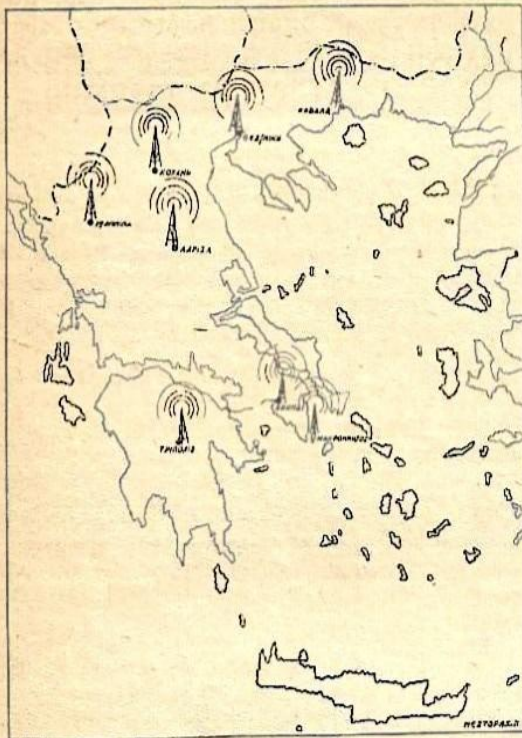
Με μιá εργασία χωρίς διακοπή, με θέλησι άφάνιαστη, με προσπάθεια έντατική, «άνέρωσε» πολὺ σύντομα ὁ σταθμός. Όλο τὸ προσωπικό, από τὸν διευθυντὴ ὡς τὸν τελευταίον υπάλληλο ἢ στρατιώτη, εργάσθηκαν υπεράνθρωπα. Είχαν διασωθῆ λίγοι δίσκοι. Τόσοι, ὅσα περίπου τὰ δάχτυλα τῶν χειρῶν μας. Κι' όμως, πολλοί είναι εκείνοι που πρόθυμα βοήθησαν και πάλι με δωρεές τὸ σταθμό. Δέν πέρασε πολὺς καιρὸς και ἡ δισκοθήκη έφθασε να ἔχη παραπάνω από 1500 δίσκους. Κι' ακόμα αὐ-

Πίναξ Ραδιοφωνικῶν Σταθμῶν Ένόπλων Δυνάμεων τῆς Ελλάδος

Όνομασία	Πόλις	Μήνος κύματος		Ώραι έκπομπῆς
		Μέτρα	Χιλιόκυκλοι	
Έλλ. Ραδιοφωνικός Σταθμός Ένόπλων Δυνάμεων	Αθήναι	230,7	1300	0630-0900, 1200-1500, 1800-2330
		47,2	6340	
Ρ. Σ. Ε. Δ. Κεντρ. Μακεδονίας	Θεσσαλονίκη	300	1000	0730-0830, 1200-1500, 1800-2300
		42,5	7058	
Ρ. Σ. Ε. Δ. Ήπειρου	Ίωάννινα	46	6520	1200-1500, 1900-2200 0700-0830
		Τὰς Κυριακάς και		
Ρ. Σ. Ε. Δ. Κεντρικῆς Ελλάδος	Λάρισα	44,5	6745	0630-0800, 1200-1500, 1900-2300
Ρ. Σ. Ε. Δ. Δυτικῆς Μακεδονίας	Κοζάνη	37,74	7950	0700-0830, 1200-1430, 1800-2230
Ρ. Σ. Ε. Δ. Ανατ. Μακεδονίας	Καβάλα	39,2	7580	1230-1500, 1900-2200
Ρ. Σ. Ε. Δ. Πελοποννήσου	Τρίπολις	41,2	7280	0700-0900, 1200-1400 1900-2200
Ρ. Σ. Μακρονήσου	Μακρόνησος	45,25	7100	0700-0900, 1230-1500, 1730-2100

ξάνει ὁ ἀριθμὸς χάρις στὶς δωρεές πού κατα-
φθάνουν. Ἄξιζει ἐδῶ ν' ἀναφέρωμε ἰδιαιτέρως
τὸν πατριωτισμὸ τῶν διευθυντῶν τοῦ ἐργοστα-
σίου «ΚΟΛΟΥΜΠΙΑ». Ἔστειλαν ἑκατοντάδες
δίσκους, κι' ἀπὸ τοὺς νέους στέλνουν πάντα
ἀπὸ ἓνα ἀντίτυπο.

Γιὰ κείνους πού γκρινιάζουν καμιά φορά
καὶ λένε πῶς δὲν ἀκοῦνε πολὺ καλά τὸ σταθ-
μὸ στὰ μεσαῖα κύματα (ἀκροαταὶ Ἀθηνῶν),
πρέπει νὰ ποῦμε τὸ ἔξης. Ἀρκετοὶ ἀνταποκρι-
ταὶ ξένων ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν πέρασαν

Χάρτης τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὰς πόλεις, πού ἔχουν Ρα-
διοφωνικούς Σταθμούς Ἐνόπλων Δυνάμεων.

γιὰ νὰ δοῦν τὸ Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ Ἐνόπλων
Δυνάμεων καὶ τὶς ἐγκαταστάσεις του.

Ἄλλοι τους, καὶ ἰδίως οἱ εἰδικοί στὰ Ραδιο-

τεχνικά, ἔτριβαν τὰ μάτια τους. Δὲν μπορού-
σαν νὰ πιστέψουν, ὅτι ἦταν δυνατόν νὰ λει-
τουργῆ ραδιοφωνικὸς σταθμὸς μετὰ τόσο ἀσή-
μαντα μέσα καὶ σὲ ἓνα χῶρο ὀλίγων τετραγων-
νικῶν μέτρων.

Ἄς μὴ ξεχνοῦμε, ὅτι ἡ ἰσχύς ἐπὶ τῆς κεραί-
ας τοῦ πομποῦ εἶναι 40 βάττ! Μηδὲν δηλαδῆ,
ἂν ἐπιτρέπεται νὰ τὸ ποῦμε. Λίγο μεγαλύτερη
ἰσχύς ἔχει καὶ ὁ πομπὸς βραχέων κυμάτων. Κι'
ὅμως ἀκούστηκε σ' ὅλη σχεδὸν τὴν Εὐρώπη,
στὴν Τουρκία, Αἴγυπτο καὶ στὴν Αὐστραλία!
Εἶδαμε προσωπικῶς τὰ τελευταῖα γράμματα
ἐρασιτεχνῶν ἀκροατῶν. Εἶναι ἀπὸ τὴ Γερμα-
νία (Βυρτεμβέργη), τὴ Σουηδία (Νιάντερντ) καὶ
τὴν Αὐστραλία (Μπρίμπειν). Ρωτοῦν ὅλοι γιὰ
τὸ σταθμὸ μας καὶ ζητοῦν νὰ μάθουν τί ἰσχύς
ἔχει. Ποῦ νᾶξεραν, ὅτι εἶναι ἓνα μηχανημα-
τάκι, πού κανεὶς δὲν περίμενε νὰ ἔχη τόση
ἀπόδοσι...

Βέβαια ἡ διεύθυνσις τοῦ σταθμοῦ δὲν ἐπα-
ναπαύεται, στὶς παραπάνω ἐπιτυχίες. Πυρετώ-
δεις προετοιμασίες γίνονται. Νέο στούντιο θὰ
τεθῆ εἰς ἐνέργειαν πολὺ σύντομα. Δύο νέοι
πομποὶ (βραχέων καὶ μεσαίων κυμάτων) θ' ἀρ-
χίσουν νὰ λειτουργοῦν σὲ ἓνα περίπου μῆνα.
Εἶναι καὶ οἱ δύο ἰσχύος 1000 βάττ. Ὁ ἓνας
ἀμερικανικὸς, πού μᾶς παρεχωρήθη ἀπὸ τὴν
Ἀμερικανικὴ ἀποστολή. Κι' ὁ ἄλλος ἑλληνικῆς
συναρμολογήσεως.

Ἄς ἐτοιμασθοῦν οἱ φίλοι τοῦ ραδιοφώνου
ν' ἀπολαύσουν τοὺς νέους σταθμούς. Θὰ νοιώ-
σουν ὑπερηφάνεια γιὰ τὴν ἰκανότητα τοῦ Ἑλ-
ληνος, πού κατάρθωσε σὲ τόσο λίγο διάστημα,
χάρις στὶς ἄοκνες προσπάθειες, νὰ παρουσιάσῃ
(δὲν εἶναι ὑπερβολή) θαύματα...

***

Στὸ ἄλλο μας φύλλο θὰ συνεχίσωμε τὴ βόλ-
τα μας, ἐπισκεπτόμενοι τοὺς ἄλλους Ραδιοφω-
νικὸς Σταθμούς τῶν Ἐνόπλων μας Δυνάμεων.

A.M.

Διὰ τοὺς μέλλοντας ν' ἀπολυδοῦν Ἄξικούς καὶ Ὀπλίτας τῶν Διαβιβάσεων

Ὅταν μετὰ τὸ καλὸ ἀπολυθῆτε ἀπὸ τὰς τάξεις τοῦ Στρατοῦ, θὰ μπορεῖ-
τε νὰ μᾶς παρακολουθῆτε, ἀγοράζοντας τὴν «Ἠχὸ τῶν Διαβιβάσεων» στὴν
Ἀθήνα ἀπὸ τὰ κάτωθι Βιβλιοπωλεῖα τῆς ὁδοῦ Σταδίου—Τσῶρτσιλ:

1) Βασιλείου, 2) Σιδέρη, 3) «Ἐστίας» καὶ ἀπὸ τὸ Βιβλιοπωλεῖον
Πατουλινάκου, Βενιζέλου 47 (Ἀρσάκειον). Διὰ τὰς ἐπαρχίας δεχόμεθα
ἐγγραφὰς συνδρομητῶν.

Ο ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΤΗΣ

Του Στρατ. ΒΑΣ. ΚΑΝΑΚΗ

ΠΡΟΣΩΠΑ :

ΕΚΕΙΝΟΣ : Στρατιώτης τού "Όπλου τών Διαβιβάσεων, πού μόλις τελείωσε τήν έκπαιδευσί του στό ΚΕΔ, περνάει τό τελευταίον του 24ωρο στήν Αθήνα.

ΕΚΕΙΝΗ : Μιά κοπέλα πού είναι έρωτευμένη μ' ΕΚΕΙΝΟΝ, χαριτωμένη, κι' όμως λογική.

Ο ΑΛΛΟΣ : Στρατιώτης κι' αυτός τών Διαβιβάσεων με 25 μήνες ύπηρεσία κάπου στήν Καστοριά.

Ο ΤΡΙΤΟΣ : Συνάδελφός του, χωρίς σημασία.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

(Κάποιο χλιαρό καλοκαιριάτικο βράδυ στήν Καστοριά. Ο ΑΛΛΟΣ με τόν ΤΡΙΤΟ—συνάδελφοι—περνούν τήν βραδυή τους έξοδο κάνοντας μία βαρκάδα στή λίμνη. Ή Καστοριά καθρεφτίζει τά λιγοστά φώτα της στά σκοτεινά νερά τής ήσυχης λίμνης).

Ο ΤΡΙΤΟΣ : "Ωστε λοιπόν φεύγεις πιά γιά τήν Αθήνα ;

Ο ΑΛΛΟΣ : Καιρός ήταν... 25 μήνες έδώ πάνω !! Πόθησε ή ψυχή μου τό σπίτι μου, τούς δικούς μου, τήν κοπέλλα μου... Νάξερεις πόσο τήν περίμενα αυτή τήν ημέρα !...

Ο ΤΡΙΤΟΣ : "Ε, να πού ήρθε... Αύριο πιά θάσαι κοντά της.

Ο ΑΛΛΟΣ : Έλπίζω πώς αύριο... Αυτό εξαρτάται από τό άν φτάση έγκαιρώς ό αντικαταστάτης μου πού τόν περιμένω από ώρα σε ώρα. Είναι ένας νέος στρατιώτης τού "Όπλου μας, πού τώρα τελείωσε τήν έκπαιδευσί του, και τόν στέλνουνε στή θέση μου. Νάξερει αυτός, τί χαρά θά δώση, όχι μόνο σε μένα, μά και σ' αυτούς πού με περιμένουν...

Ο ΤΡΙΤΟΣ : (Πειρακτικά). Και πρό πάντων στήν κοπέλλα ! Αλήθεια, πόσο θά χαρή ή καυμένη !!

Ο ΑΛΛΟΣ : Ψέμματα ; Στο τελευταίον της γράμμα μου γράφει : «... Από τήν ημέρα πού χωριστήκαμε μετράω τίς ημέρες και τίς νύχτες πού περνάνε. Έσφίξα τήν καρδιά μου, και ώπλιστήκα με ύπομονή, να σε περιμένω. Τώρα πιά πού έφθασε ό καιρός, οι μέρες μου φαίνονται αιώνες. Ας δώση ό Θεός νάρθη όσο μπορεί πρό γρήγορα ή ημέρα τού έρχομού σου... Σε περιμένω, όπως πάντα, σε περιμένω... ».

(Ή βάρκα έξακολουθούσε τόν ήρεμο δρόμο τής όδηγώντας τά δνειρα τής νοσταλγίας, ανάμεσα στά σκοτάδια τής λίμνης).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

(Τό ίδιο ακριβώς χλιαρό καλοκαιριάτικο βράδυ, τήν ίδια ώρα, σε κάποια άκτή τού Σαρωνικού. Οι χρυσαφένιοι ράβδοι πού στέλνουνε τά φώτα τών παραλιακών κέντρων, λυώνουνε πάνω στ' αναρρίθμητα κυματάκια τής σκοτεινής επιφάνειας τής Σαρωνικής θάλασσας. Τό φεγγάρι, σ' ένα λιμνατικό τέταρτο προσπαθεί με τό λίγο άσημι του ν' άντιδράση στόν χρυσό τών ηλεκτρικών λαμπτήρων.

(ΕΚΕΙΝΟΣ και ΕΚΕΙΝΗ μέσα σε μία λευκή βαρκούλα, πού σκίζει σγαλινά τά νερά οά να φοβάται μη τούς ταράξει τό νυκτερινό τους ύπνο, συζητούν υπό τήν... λογοκρισία ενός αδιάφορου βαρκάρη πού τραβάει κουπί).

ΕΚΕΙΝΗ : ("Υστερα από μία θλιβερή σκέψη). Πόσο αλήθεια αδύναμο στέκει αυτό τό ωραίο βράδυ, γιά να μπορέση να αλλάξη τήν ψυχική μας διάθεση !

ΕΚΕΙΝΟΣ : (Τό ίδιο θλιμμένα). Ξέρεις πολύ καλά, ότι ή ψυχική διάθεση είναι εκείνη πού όμορφαίνει πάν-

τα τό περιβάλλον . Κι' αυτό τό τόσο ωραίο βράδυ δέν μπορεί να μιλήση στήν ψυχή μας, όταν τήν σκεπάζουν οι μαύρες σκέψεις τού χωρισμού.

ΕΚΕΙΝΗ : (Πέφτοντας στήν άγκαλιά του με μάτια όργιά). Μη μου μιλάς γιά χωρισμό αγαπημένε μου. Δέν ξέρεις πόσο πολύ μισώ αυτή τή λέξη, πόσο φρικτά αίσθανομαι στήν ιδέα πώς άπόψε είναι ή τελευταία βραδιά, πού βρισκόμαστε μαζί.

ΕΚΕΙΝΟΣ : (Προφανώς συγκινημένος προσπαθεί να τήν παρηγορήση). Μη κάνεις έτσι γλυκειά μου. Δέν πρέπει να ξεχνάς ότι είμαι στρατιώτης και ότι αυτό τό χακί πού φορώ μου ύπαγορεύει ώρισμένες βαριές ύποχρεώσεις πού έχω αναλάβει άπέναντι τής Πατρίδος. Και τό καθήκον πρός τήν Πατρίδα, είναι τό ιερώτερο σύμβολαιο γιά ένα άγνό Έλληνα.

ΕΚΕΙΝΗ : Μά πώς θά μπορέσω να ύποφέρω μακριά σου ;

ΕΚΕΙΝΟΣ : Χρειάζεται ναχής ύπομονή. Ό καιρός περνάει γρήγορα όταν δέν τόν σκέπτεται κανένας. Πρέπει να σφίξεις τήν καρδιά σου, και να κάνης και ού μια ύποχώρηση. Πρέπει να θυσιάξη γιά τήν Πατρίδα κανείς τά πάντα, κι' αυτά τά αίσθήματά του άκόμη.

ΕΚΕΙΝΗ : Τό ξέρω χρυσέ μου, μά δέν μπορώ...

ΕΚΕΙΝΟΣ : Πρέπει να μπορέσης... Σκέψου, πριν από σένα, πόσες και πόσες κοπέλλες δέν άποχωρίστηκαν τούς αγαπημένους τους, και πήραν τήν μεγάλη άπόφαση να περιμένουν, και να ύπομένουν στόν χωρισμό.

ΕΚΕΙΝΗ : (Κλαψιάρικα). Θάθελα έσύ να μην έφευγες γιά έξω.

ΕΚΕΙΝΟΣ : Δέν είναι σωστό αυτό. Έγώ πηγαίνω έπάνω γιά ν' άντικαταστήσω κάποιον, κάποιον πού θάχη, πούξ ξέρει πόσους μήνες μακριά άπ' τό σπίτι του, κι' άπ' τήν αγαπημένη του, πού έχει σφίξει τήν καρδιά της και πήρε άπόφαση να τόν περιμένη. Σκέψου τή θέση αυτής τής κοπέλλας, πού περιμένει τήν έπιστροφή αύτουνοϋ τού στρατιώτη πού θά γυρίση κοντά της μόνο όταν έγώ πάω εκεί και τόν άντικαταστήσω.

ΕΚΕΙΝΗ : "Έχεις δίκιο. Θα περιμένω κι' έγώ σαν κι' αυτήν τήν κοπέλα, σαν όλες τίς κοπέλες τών στρατιωτών πού έχουν φύγει από δω γι' άπάντα.

ΕΚΕΙΝΟΣ : Ποιός ξέρει, ύστερα από καιρό κάποιος άλλος θά έλθη στή δική μου θέση να με αντικαταστήση, θάθελες τότε να μην έλθη ό αντικαταστάτης μου;

ΕΚΕΙΝΗ : (Πέφτει στήν άγκαλιά του). Αγάπη μου, έχεις δίκιο... Να πάς... Θα σε περιμένω... θα σε περιμένω... (Τόν φιλάει θερμά. Ό βαρκάρης έξακολουθεί να τραβήη κουπί, τό ίδιο αδιάφορος).

Αμερικάνικο χιοϋμορ

Σπουδαίος δικηγόρος

Στόν δικηγόρο του, τηλεφωνεί γιά τελευταία φορά, ένας πελάτης του πού κατεδικάσθη εις θάνατον διά τής ηλεκτρικής πολυθρόνας.

—Και τώρα τί θα γίνει ; όρύεται ό κατάδικος. Ξεχνάς, ότι μου είχες ύποσχεθή, πώς δέν θα μ' έκτελούσαν άν ακολουθούσα τίς συμβουλές σου ; Τίς ακολουθήσα. Τό αποτέλεσμα είναι, ότι μου έξύρισαν τά μαλλιά. Και τώρα με οδηγούν στήν πολυθρόνα. Τί να κάνω ;

—Μία συμβουλή μονάχα έχω να σου δώσω. Μη καθήσης !!...

ΤΟ ΞΕΡΑΤΕ ΚΙ' ΑΥΤΟ ;

Γιά ν' αύξήσετε τόν πλούτο τών γνώσεών σας

Στά περισσότερα ξένα περιοδικά και σε μερικά Έλληνικά έχει καθιερωθεί να δημοσιεύεται τακτικά μία σελίς παρόμοια μ' αυτή, που αρχίζουμε κι' εμείς από τὸ παρὸν τεύχος. Περιλαμβάνει διάφορες ἐρωτήσεις ἐγκυκλοπαιδικῆς φύσεως, που ἀπευθύνονται στους ἀναγνώστες. Κάτω ἀπὸ κάθε ἐρώτηση ὑπάρχουν τρεῖς ἀπαντήσεις. Ἡ μὲν ἀπάντηση εἶναι ἡ σωστὴ καὶ πρέπει ὁ ἀναγνώστης νὰ τὴν εἴρῃ ποιά εἶναι. Οἱ ἄλλες δύο εἶναι παραπλανητικές. Καμμιά φορά μπορεῖ καὶ δυὸ ἀπὸ τὶς τρεῖς ἀπαντήσεις νὰ εἶναι σωστὲς ἢ καὶ οἱ τρεῖς, ὅποτε πρέπει νὰ τὶς εἴρῃ ὁ ἀναγνώστης.

Μειονέκτημα τοῦ «παχιδιού» αὐτοῦ εἶναι ὅτι τὰ περισσότερα περιοδικά βάζουν ἐρωτήσεις, στίς ὁποῖες καὶ ὁ πῶς ἐγκυκλοπαιδικὰ μορφωμένος ἀναγνώστης δὲν θὰ μποροῦσε ν' ἀπαντήσῃ. Ἐμείς θὰ προσπαθήσωμε νὰ βάζωμε πάντα ἐρωτήσεις, που θὰ ἔπρεπε ὁ κάθε ἐπαρκῶς μορφωμένος ἀναγνώστης μας μᾶλλον νὰ γνωρίζῃ. Ἐάν κατὰ τύχη ἔξῃ κανεὶς ὅλες τὶς ἐρωτήσεις μας (πράγμα που τὸ εὐχόμεθα γιὰ ὅλους τοὺς ἀναγνώστες μας), ἡ στήλη μας αὐτὴ θὰ τὸν βοηθήσῃ τὰ σταθεροποιήσῃ τὶς γνώσεις του, ὥστε, ἀνάμεσα στίς παραπλανητικὰς ἀπαντήσεις που θὰ παρεμβάλωμε, νὰ ξεχωρίξῃ ἀμέσως χωρὶς δισταγμοὺς τὴν ὀρθὴ ἀπάντησιν.

Θὰ περιμένωμε γραμματὰ σας, που νὰ μᾶς λέτε πῶς σᾶς φαίνονται αὐτὰ που ρωτᾶμε. Εὐχολα ἢ δυσκολα ;

Κι' αρχίζουμε :

1) Τί εἶναι τὸ ΤΡΙΚΑΝΤΟ ;

- α. Εἶδος γραμμικοῦ σκούρου υφάσματος ἀπὸ τὸ ὁποῖον γίνονται ἐνδυμασίαι ἡμιεπισήμων συγκέντρώσεων.
- β. Εἶδος παλαιᾶς ἀμάξης, παραπλησίως τῆς «λαντῶ».
- γ. Εἶδος καπέλλου.

2) Τί εἶναι τὸ ΜΠΕΝΕΛΟΥΞ ;

- α. Πόλις τοῦ Βελγίου, ὅπου ἔγινε μεγάλη διεθνῆς συνδιάσκεψις, μετὰ τὸ τέλος τῆς ὁποίας ὑπεγράφη εἶδος ἱερῆς συμμαχίας,
- β. Λουτρόπολις τῆς Ὁλλανδίας, ὅπου συγκαίον οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες τῆς Δύσεως.
- δ. Τελωνειακὴ ἔνωσις κρατῶν τῆς Δύσεως.

3) Τί εἶναι τὸ ΑΝΤΕΠΙΣΤΕΛΛΟΝ μέλος μιᾶς Ἀκαδημίας, ἐνὸς Πανεπιστημίου, Πολυτεχνείου, Φιλολ. Συλλόγου κλπ. ;

- α. Τὸ μέλος, τὸ ὁποῖον ὀρίζεται παρὰ τῆς ὀλομελείας, ὅτι ἀντιπροσωπεύει τὰς γνώμας τοῦ Ἰδρύματος.
- β. Τὸ μέλος τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται μακρὰν ἔδρας τῆς καὶ ἐπικοινωνεῖ μετὰ τῆς ὀργανώσεώς του δι' ἐπιστολῶν.

γ. Τὸ μέλος που ἀντιπροσωπεύει εἰς τὰς ὀικονομικὰς συναλλαγὰς τὸ Ἰδρυμα. ;

4) Ποῦ εἶναι ἡ ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ ;

- α. Στὴν Πελοπόννησο.
- β. Στὴν Αἰτωλοακαρνανία.
- γ. Στὴν Ἡπειρο.

5) Ποιὸς εἶπε τὸ «ΠΑΤΑΞΟΝ ΜΕΝ, ΑΚΟΥΣΟΝ ΔΕ» ;

- α. Ὁ Χριστὸς κατὰ τὴν δίκην του, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Πιλάτον.
- β. Ὁ Θεμιστοκλῆς ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν στόλαρχον τῶν Ἑλληνικῶν δυνάμεων Εὐρυβιάδην πρὸ τῆς ναυμαχίας τῆς Σαλαμίνας.
- γ. Ἐνας στρατηγὸς τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, τὸν ὁποῖον εἶχε ἐπιπλήξει δρυμῶς ὁ Μακεδὼν στρατηλάτης, δι' ἕνα παράπτωμά του.

6) Τί εἶναι ἡ ΔΙΜΑ ;

- α. Ἐργαλεῖον.
- β. Λαϊκὴ ἔκφρασις (νεοελληνικὴ λέξις).
- γ. Πρωτεύουσα κράτους τῆς Ἀμερικῆς.

7) Πόσες πόλεις στὸν κόσμον ἔχουν τὸ ὄνομα ΑΘΗΝΑΙ ;

- α. Μόνον ἡ πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος.
- β. Ἡ πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος καὶ μία πόλις τῆς Ἀμερικῆς.
- γ. Ἡ πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος, μία πόλις τῆς Τουρκίας καὶ 14 διάφοροι πόλεις τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς.

8) Τί εἶναι τὸ ΕΛΙΞΙΡΙΟΝ ;

- α. Φάρμακο γιὰ τὸ στομάχι.
- β. Ἀλχημιστικὴ λέξις, που σημαίνει οὐσίαν δυναμένην νὰ μεταβάλλῃ ἀγενῆ μέταλλα εἰς χρυσόν.
- γ. Φάρμακο που γιαιτρεύει ὅλες τὶς παθήσεις.

9) Τί εἶναι ἡ ΑΡΟΚΑΡΙΑ ;

- α. Εἶδος δένδρου, που στολίζει τοὺς κήπους καὶ ὁμοιάζει με τὸν ἔλατο.
- β. Εἶδος θάμνου ἀγκυρωτοῦ, που χρησιμοποιεῖται γιὰ διακόσμησι κήπων καὶ ὁμοιάζει με τὴν φραγκοσυκιά.
- γ. Σκουλήκι, που κατατρώγει τὰ ξύλα.

10) Τί εἶναι ἡ ΜΙΜΟΖΑ ;

- α. Γυναικεῖον ὄνομα, συναντώμενον εἰς τὰς Λατινικὰς χώρας.
- β. Ἀρωματικὴ οὐσία.
- γ. Λουλούδι.

Στὸ ἐπόμενό μας φύλλο θὰ δημοσιεύσωμε τὶς ὀρθὰς ἀπαντήσεις, ὥστε νὰ δῆτε ὅλοι σας ἂν ξέρετε σωστὰ τὰ παραπάνω.

A. M.

ΕΝΑΣ ΑΦΑΝΗΣ ΗΡΩΑΣ

Τὰ πυρομαχικά σὲ λίγο σώνονται... ὁ ἡρωϊκὸς Λόχος, ἀφοῦ ὄρες δλόκληρες κράτησε ἀποφασιστικὴ ἀμυνα στὶς λυσσασμένες ἐπιθέσεις τῶν ἐχθρῶν, πού σὰν κύματα τὸ ἓνα ὕστερα ἀπὸ τ' ἄλλο, πέφταν πάνω του, φαίνεται νὰ κάμπτεται.

Ἐνας Λόχος μονάχα ὑπερασπίζει τὸ ἀκριτικὸ χωριὸ τοῦ Γράμιου, κρατῶντας μὲ πείσμα τὶς δύο σλανοκίνητες κομμουνιστικὲς ταξιαρχίες. Οἱ λίγοι χωριάτες κλεισμένοι στὰ σπίτια τοὺς παρακαλοῦν γονατιστοὶ τὸ θεὸ νὰ βοηθήσῃ τοὺς ὑπερασπιστές, ἐνῶ οἱ μάννες μὲ τρόμο σφίγγουν στὴν ἀγάλη τους τὰ παιδιὰ τους, πού ἴσως αὔριο δὲν θὰ τὰ κρατοῦν, γιατί κάποιος ληστής θὰ τὰ σύρῃ πέρα στοὺς ἀνήλιαγους τόπους τῆς στέππας γιὰ νὰ γίνουν γενίτσαροι... Οἱ λίγοι κρατᾶνε ἀκόμα... Ἄπ' ἀπέναντι οἱ βάρβαροι μουγκρίζουν: «ποῦ θὰ πάτε; ἄπ' τὸ μαχαίρι μας θὰ περάσετε»... Τὸ ξέρουν οἱ φρουροὶ ὅπως ξέρουν πὼς τίποτα δὲν θὰ μείνῃ ὄρθιο στὸ χωριὸ ἂν τὸ πατήσουν οἱ ληστές... Τὰ πυρομαχικά ὅμως σώνονται.

Σ' ἓνα χάλασμα ὁ ἀσυρματιστὴς τοῦ Λόχου δὲν παύει νὰ χειρίζῃ... Ζητάει ἐνίσχυση γιὰ τὸ Λόχο γιὰ τὸ χωριὸ πού κινδυνεύει. Ὁ ἰδρώτας τρέχει ποτάμι ἀπὸ τὸ μαυρισμένο του μέτωπο. Ὅρες δλόκληρες δὲν παύει νὰ καλῆ. Τὸ χέρι του σὰν αὐτόματο στέλνει τὰ σήματα Μόρς στὸ Τάγμα του.

Κρατᾶμε γερά. Δυὸ κομμουνιστικὲς ταξιαρχίες μᾶς ριχτήκαν μὲ λύσσα, μὰ δὲ θὰ μᾶς λυγίσουν. Στείλιτε ἐνίσχυσι». Τὸ —τατά—τὰ ἀκούγεται πίσω ἀπ' τὴ μάντρα, ὅπου ὁ ἀσυρματιστὴς μ' ἀγανία περιμένει ἀπάντησι. Κάποιος ὄλιμος σκάει δίπλα του, μ' αὐτὸς ἀσάλευτος δὲν παύει νὰ καλῆ. Τὸν σκεπάζουν τὰ χῶματα, μὰ μένει ἐκεῖ στὸ καθῆκον του.

Οἱ ὀρδὲς τῶν ἐχθρῶν, ἐπιτίθενται ξεφωνίζοντας. Ὁ ἀσυρματιστὴς δὲν κουνιέται. Στὴ σκέψη του γυρονοῦν τόσες μορφές. Ἡ νέα του γυναίκα, τὸ μικρὸ του παιδί πού δὲν τὸ γνωρίζει ἀκόμα. Μὲ τὸ ἓνα χέρι βγάζει τὴ φωτογραφία τους καὶ τοὺς χαμογελάει. Παλεύει γι' αὐτούς, γιὰ τὴ γαλήνη τους.

Ἡ μπαταρία του σώθηκε. Τώρα ὑπάρχει μιά ἐκεῖ πίσω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, μὰ ὁ τόπος εἶναι ἀκάλυπτος καὶ τὸν γαζώνουν τὰ πολυβόλα τοῦ ἐχθροῦ... Οἱ ἐχθροὶ ἀκούγονται πιὸ κοντά. Μωρὰ ἀρπάζονται ἀπὸ μητρικὲς ἀγκαλιές, γέροι πέφτουν κάτω ἀπ' τὸ μαχαίρι τοῦ φονηᾶ, τὸ χωριὸ λαμπαδιάζεται. Κι' ἀποφασίζει. Σέρνεται ἔξω ἀπὸ τὴν μάντρα καὶ προχωρεῖ. Λίγο ἀκόμα καὶ φτάνει. Οἱ σφαῖρες σφυρίζουν στὸ πλάι του, μ' αὐτὸς σέρνεται πρὸς τὴν ἐκκλησία... Ἐφτασε καὶ πῆρε τὴ μπαταρία. Τώρα ὁ δρόμος τοῦ γυρισμοῦ θάνατι πιὸ δύσκολος. Ποτάμι τρέχει ὁ ἰδρώτας ἀπὸ τὴ μορφή του, κι' ὅλο κυλιέται στὸ χῶμα. Δὲν στάθηκε ὅμως τυχερός.

Μιά σφαῖρα τὸν βρῆκε καὶ τὸ αἷμα του ζεστὸ ποτίζει τὴ γῆ. Δὲν παύει νὰ σέρνεται. Τὰ χεῖλη του φλογίζονται. Σέρνεται ἀκόμη καὶ φτάνει... Καλεῖ... Τώρα τὸν ἀκοῦν... Ἡ βοήθεια θὰ ἔρθῃ... Σὲ μιά

ὥρα ὅλα θὰ τελειώσουν. Χαμογελάει... Τὸ αἷμα του βγαίνει πυκτό. Τὰ μάτια του θολώνουν.

Τραβᾶει μὲ κόπο τὴ φωτογραφία ἀπὸ τὴν τσέπη του καὶ τὴν φιλά... Δὲν δακρῦζει... Αὐτοὶ θὰ ζήσουν γιὰ πάντα ἐλεύθεροι... Κι' ἔπεσε αὐτὸς γιὰ πάντα στὸ σκοτάδι...

Οἱ βάρβαροι ἔχουν φύγει... Τὸ χωριὸ ἔχει σωθῆ... Πίσω ἀπὸ τὴν μάντρα βρῆκαν τὸν νεκρὸ διαβιβαστή. Λίγοι ἔμαθαν τότε τὴν ἡρωϊκὴ του πράξη καὶ τὸν θάνατό του. Πόσες φορὲς ὅμως μεσ' τὴν ἀφάνεια δὲν γραφτήκαν ἡρωῖσμοὶ καὶ ὑπέροχες αὐτοθυσίες, πού χωρὶς αὐτὲς ὅλα θὰ ἦταν μαύρα, κι' ἡ Ἑλλάδα μας σκλάβια.

Στρατ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΤ.

ΑΘΛΗΤΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

«Ὁ διαιτητής, κατὰ τὸν σημερινὸν ἀγῶνα, πολὺ καλός...»

ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

Σκίτσο τοῦ διαιτητοῦ μας λίγη ὥρα μετὰ τὸ τέλος τῆς συναντήσεως...

- Ἀγαπήσατε τὸ περιοδικὸ σας. Φροντίστε νὰ γίνῃ καλλιτερο. Στέλνετε τακτικὰ συνεργασίες, εὐθύματα ἀνέκδοτα καὶ ἀθλητικὰ νέα.

ΛΟΥΝΤΒΙΧ ΒΑΝ ΜΠΕΤΟΒΕΝ

Ο ΓΙΓΑΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Ἡ μεγαλύτερη μουσική μεγαλοφυΐα πού ἀστράφηκε τὸν περασμένο αἰῶνα, ὁ Λουδοβίκος βάν Μπετόβεν, γεννήθηκε, ἔζησε καὶ πέθανε στὴν ἐποχὴ πού ἡ θύελλα τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως καὶ ὁ ἀνεμοστρόβιλος τῶν Ναπολεοντειῶν πολέμων σάρωναν τὴν Εὐρώπη. Ἔτσι κι' ἡ μουσική του μοιάζει μὲ μιὰ θύελλα πού ξεσπᾷ στὶς ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων καὶ σαρώνει τὰ πάντα, σπάζει κάθε δεσμό τους μὲ τὴ γῆ, ἀνεβάζει τὸν ἀνθρώπο στὸν οὐρανὸ καὶ τότε ἡ καταγίδα κοπάζει γιὰ νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ ἀπολαύσῃ γιὰ λίγο μιὰ θεία γαλήνη.

Γεννήθηκε στὴ Μπόννη στὰ 1770, ἐκεῖ κοντὰ στὸ Ρήνο, πού κατοικοῦσαν οἱ θεοὶ τῆς παλιῆς εἰδωλολατρικῆς Γερμανίας. Ὁ παπποῦς του ἦταν ἕνας Ὀλλανδὸς μετανάστης πού ὁ τίτλος τοῦ «βάν» δείχνει πὼς ἀνῆκε κάποτε στὴν τάξι τῶν εὐγενῶν. Ὁ πατέρας του, ἕνας μεθυστακὸς ὀργανοπαίκτης στὴν ἐκκλησία τῆς Μπόννης, ὅταν δὲν εἶχε ἄλλη δουλειὰ νὰ κάνει, τυραννοῦσε τὸ μικρὸ Λούντβιχ. Μόλις κατάλαβε πὼς ὁ γυιὸς του ἦταν προικισμένος μὲ τὸ θεῖο δῶρο τῆς μεγαλοφυΐας, θέλησε νὰ τὸ ἐκμεταλλευθῆ γιὰ νὰ πλουτίσῃ ὁ ἴδιος. Ἔβαζε τὸν Λούντβιχ νὰ μελετᾷ ἀδιάκοπα καὶ μὲ ἀπειλὲς καὶ μὲ ξύλο ἐπέβαλε στὴν ἐπαναστατικὴ αὐτὴ ψυχὴ τὶς θελήσεις του. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν σὲ ἡλικία 10 ἐτῶν νὰ δίνῃ συναυλίες στὶς διάφορες μικροπόλεις αὐτοῦ τοῦ μωσαϊκοῦ τῶν κρατῶν, πού ἀποτελοῦσαν τὴ Γερμανία τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἄλλ' ἢ βάνανσος συμπεριφορὰ τοῦ πατέρα του, ὁ ἐκβιαστικὸς τρόπος τῆς μελέτης καὶ ἡ κερδοσκοπικὴ ἐκμετάλλευσίς τοῦ ταλέντου του, ἔκαναν τὸν Μπετόβεν νὰ συχαθῆ τὴ μουσικὴ, σὲ τέτοιο σημεῖο, πού παρ' ὀλίγο νὰ τὴν ἐγκατέλειπε. Στὰ 18 τοῦ χρόνου πῆγε στὴ Βιέννη καὶ παρουσιάστηκε στὸν Μότσαρτ, ἀλλ' ὁ ἀπολλώνιος αὐτὸς καλλιτέχνης, μὲ τὴν εὐγενικὴ μορφή πού ἠῆρε καὶ λεπτὴ μουσικὴ του θυμίζει τὴν ἐποχὴ τοῦ ροκκοῦ, δὲν κατάλαβε τὴν τριζυμισμένη του ψυχὴ. Ὁ Μπετόβεν δὲν ἀπογοητεύθηκε. Ὁ κοντὸς αὐτὸς ἀνθρώπος μὲ τοὺς φαρδεῖς ὄμους, τὸ μεγάλο μέτωπο, τὰ βαθυστόχαστα κι' ἀνήσυχτα μάτια καὶ τὰ πάντοτε ἀνακατεμμένα μαλλιά του, ἤξερε πολὺ καλά τὴν ἀξία του.

Πῆγε στὸ μεγάλο Χάινδν στὸν Ὀλύμπιο αὐτὸν καλλιτέχνη πού τὸν ἀνεγνώρισε, τὸν δίδαξε καὶ τὸν βοήθησε ὅσο μποροῦσε. Μὰ ὁ Μπετόβεν πῆρε ἀπὸ τὸ μεγάλο δάσκαλο μόνον ὅ,τι αὐτὸς ἠθελε. Γιατὶ ἦταν ὁ ἀνθρώπος πού θὰ ἀνοίγει νέους δρόμους στὴν τεχνικὴ καὶ νέους ὁρίζοντες στὴ μουσικὴ ἔκφρασι. Ἐπαναστάτης στὴν τεχνικὴ, ἐπαναστάτης στὴ μορφὴ, ἐπαναστάτης στὴ ψυχὴ, ἐπαναστάτης στὶς ἰδέες.

Μιὰ μέρα ἔκαναν περίπατο μὲ τὸν Γκαῖτε. Σὲ μιὰ στιγμὴ εἶδαν νὰ ἔρχονται ἀπὸ μακριὰ μερικὸι αὐλικοί. Ὁ Μπετόβεν ἔτρεξε ἀμέσως νὰ φύγῃ γιὰ ν' ἀποφύγῃ τὸν χαϊρετισμὸ, ἐνῶ ἀντιθέτως ὁ

Γκαῖτε ἔμεινε καὶ τοὺς χαϊρέτησε μὲ μιὰ δουλικώτατη ὑπόκρισι. Δὲν ἀνεγνώριζε παρὰ μόνον τὴν προσωπικὴν του ἀξία. Γι' αὐτό, ὅταν μιὰ φορὰ τσακώθηκε μὲ τὸν κόμητα Λιχνόφσκη τοῦ εἶπε: «κόμητες ὑπάρχουν πολλοί, καὶ θὰ ὑπάρχουν πάντοτε, ὅμως ὁ Μπετόβεν μιὰ φορὰ γεννιέται!»

Τὰ πρῶτα του ἔργα ἦταν ἐπηρεασμένα ἀπὸ τὸν Χάινδν, μὰ πολὺ γρήγορα τὸ προσωπικὸ του ὕφος ὀρίμασε ἀπόλυτα. Ἦταν δημοκράτης. Ἀληθινὸς δημοκράτης. Ἄν καὶ Γερμανὸς, ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις τὸν συνεκλόνησε βαθειά, κι' οἱ πρῶτες μεγάλες νίκες τοῦ Ναπολέοντος τοῦ ἔφεραν ῥίγη ἐνθουσιασμοῦ. Τότε ἔγραψε τὴν 3ην συμφωνία του, τὴν λεγόμενὴ «ἡρωϊκὴ», καὶ τὴν χάρισε στὸν Ναπολέοντα, ἀλλ' ὅταν ὁ ἥρωας τῆς Γαλλίας ἐστέρφη ἀυτοκράτωρ, ὁ Μπετόβεν ἔσβυσε τὴν ἀφιέρωσι καὶ τῆς ἔδωσε τὸν τίτλο «στὸν τῆρο ἐνὸς ἥρωος».

Συνήθως τοὺς μεγάλους τοὺς χτυπᾷ ἀλύπητα ἡ μοῖρα. Μὰ στὸν Μπετόβεν ἡ μοῖρα φάνηκε ὅσο ἦταν δυνατὸν πιὸ σαρκαστικὴ. Τοῦ στέρησε ὅ,τι πολυτιμώτερο μπορεῖ νὰ ἔχη ἕνας μουσικός. Τὴν ἀκούη! Ἦταν 25 χρόνων ὅταν τοῦ παρουσιάστηκαν τὰ πρῶτα συμπτώματα καὶ στὰ 35 του εἶχε κουφθεῖ σχεδὸν τελείως. Μ' ἕνα ραβδί πού στήριζε τὴ μιὰ ἄκρη του στὴν ἄκρα τοῦ πιάνου καὶ τὴν ἄλλη στὰ δόντια του προσπαθοῦσε νὰ μαντεύσῃ τοὺς ἤχους. Τότε ἔγραψε τὴν «3ην συμφωνία» τὴ λεγόμενὴ «συμφωνία τοῦ πεπρωμένου». Σ' αὐτὸ τὸ ἀριστοῦργημα τῆς δημιουργίας του ἀκούει κανεὶς διαρκῶς 4 ἤχους σὰν χτυπήματα. Τὰ χτυπήματα τῆς μοῖρας στὴν πόρτα τοῦ ἀνθρώπου.

Μὰ δὲν ἦταν αὐτὸ τὸ μόνον χτύπημα πού τοῦ ἔδωσε ἡ μοῖρα. Ἀγάπησε ἀρκετὲς γυναῖκες μὰ δὲν τὸν ἀγάπησε καμιὰ. Ὅλες τὸν ἐγκατέλειψαν. Ἦταν ὁ αἰῶνια ἐρωτευμένος, ὁ αἰῶνια ἀροαθωνιασμένος. Ποτέ του ὅμως δὲν παντρεύτηκε. Πιὸ πολὺ ἀπ' ὅλες ἀγάπησε τὴν Τερέζα φὸν Μπρούνσβιχ, κι' ἔγραψε γι' αὐτὴ τὴν περίφημὴ Appassionata, στὴν ὁποία ἐκφράζει ὅλο τὸ πάθος του. Γιὰ νὰ μὴν τὴν ἐκθέσῃ τὴν ἀφιέρωσε στὸν ἀδελφὸ της. Μὰ κι' αὐτὴ τὸν ἐγκατέλειψε καὶ παντρεύτηκε ἕναν ἄλλον...

Μὰ ἡ τραγικώτερη στιγμὴ τῆς ζωῆς του ἦταν ὅταν ἐπρόκειτο νὰ παιχθῆ τὸ ἀριστοῦργημα τῶν ἀριστοῦργημάτων του: «ἡ 9η συμφωνία». Θὰ τὴν διμύθωνε ὁ ἴδιος, ἀλλὰ στὶς πρόβες δὲν κατάφερε νὰ κάνει ἐκεῖνο πού καὶ γιὰ τὸν τελευταῖο μαέστρο εἶναι παιχνιδάκι. Νὰ συγχρονίσῃ δηλ. τὰ ὄργανα τῆς ὀρχήστρας. Γιατὶ ὁ γίγας αὐτὸς τῆς μουσικῆς δὲν εἶχε αὐτὸ πού ἔχουν ὅλοι, τὴν ἀκούη.

Τὴν ἡμέρα τῆς συναυλίας βρισκόταν στὰ παρασκήνια γεμάτος ἀνησυχία, μὰ δὲν ἔκουσε τίποτα. Οὔτε στὸ τέλος τὰ χειροκροτήματα. Καὶ χειράστηκε νὰ τὸν πάρῃ μιὰ φίλη του ἀπὸ τὸ χέρι καὶ νὰ τὸν

Δέν υπάρχει ωραιότερη άπασχόλησις για τόν κάθε νέο, ιδιαίτέρως όμως για τόν κάθε στρατιώτη, από τόν άθλητισμό. Έκει στό στίβο, άπαραλλάχτα όπως και στό μάχη, άναπτύσσεται όλη ή εύγενική άμιλλα για τή Νίκη. Άλλως τε, ποιός λαός, έκτός από τόν Έλληνικό, θά μπορούσε νά νοιώση πιό καλά τή σημασία του άθλητισμού; Έδω γεννήθηκε, πριν από τρεις χιλιάδες χρόνια, έδω άναπτύχθηκε, κι από 'δω μεταλαμπαδεύτηκε σ' όλη τήν οικουμένη. Τήν άρχαία Όλυμπία έχουν για πατρίδα οι όλυμπιακοί άγώνες, οι άγώνες που δέν γίνονται για τό χρήμα, αλλά για κάτι ύψηλότερο, Ιθαικώτερο: Για τή Δόξα που χαρίζει ένας κλάδος έλαιας, ένα στεφάνι δάφνης.

Έμεις οι Διαβίβασταί, έχουμε ένα λόγο πάρα-πάνω νά εΐμαστε φιλαθλοι. Ό πρώτος Διαβίβαστής, ό Φειδιππίδης, στόν ύπέροχό του προσπάθεια για ν' άναγγείλη τή Νίκη στόν Μαραθώνα, θυσίασε τή ζωή του. Υπήρξε, όμως, χωρίς νά τό ξέρη, κι ό πρώτος Μαραθωνοδρόμος.

Αυτή ή κληρονομιά, από τήν άρχαιότητα, δέν πρέπει μόνο ύπερηφάνεια νά μάς γεμίξη. Πρέπει νά μάς φιλοτιμήση τόσο, ώστε έμεις οι Διαβίβασταί, νά ξεχωρίζουμε πάντα σ' όλους τούς άθλητικούς άγώνες.

Η τακτική Άθλητική σελίς, που καθιερώνουμε από τό τεύχος αυτό, άσφαλώς δέν είναι δυνατόν νά περιλαμβάνη όλα τ' άθλητικά νέα, του έσωτερικού και έξωτερικού, παρά μόνο σέ γενικές γραμμές.

Κυρία μας προσπάθεια θά είναι νά περιλαμβάνωμε τά στρατιωτικά άθλητικά νέα και ειδικώτερα τήν άθλητική κίνηση τών Μονάδων Διαβίβασεων όλης τής Έλλάδος. Γι' αυτό παρακαλούνται θερμώς όλοι οι έπί του άθλητισμού άρμόδιοι—άξιμοί ή όπλιται—τών διαφόρων Μονάδων Διαβίβασεων νά μάς στέλλουν τακτικά τά στρατ. άθλητικά νέα τής περιοχής των, για νά τά δημοσιεύουμε στό σελίδα αυτή.

βγάλλη στό σκηνή για νά δή τόν κόσμο που τόν αποθέωνε. Και τό πιο περίεργο εΐνε πως αυτός ό άνθρωπος, ό κατατεγγεμένος από τή μοίρα, ό περιφρονημένος από τόν έρωτα, ό βασανισμένος στό ζώή, περιέγραψε καλλίτερα άπ' όλους τή χαρά! Τό τελευταίο μέρος τής 9ης συμφωνίας, γραμμένο επάνω στόν ώδη τής χαράς του Σίλλερ, εΐναι ή άριστουργηματικώτερη μουσική άπεικόνισις τής χαράς.

Συνέθεσε 9 συμφωνίες, τή μιιά καλλίτερη από τήν άλλη, 32 σονάτες για πιάνο, που οι πιο γνωστές είναι ή «παθητική», ή «ύπό τό σεληνόφως» (γραμμένη για μιιά τυφλή), ή «Appassionata» και άλλες. Έπίσης σονάτες για βιολι και πιάνο, τών όποιων ή άριερωμένη στόν Κρόϋτσερ θεωρείται ή καλλίτερη, κοντσέρτα για πιάνο, δοχόστρα και βιολι.

Τά έργα του παίζονται σήμερα άπ' όλες τής όρχήστρες του κόσμου και δέν νοείται συναυλία χωρίς νά έχη κάτι του Μπετόβεν.

Πέθανε τήν άνοιξη του 1827 στό Βιέννη σέ ήλικία 57 ετών. Γρήγορα όμως πέρασε στόν άθανασία. Πράγματι ήταν και θά μείνη ό μεγαλύτερος μουσικός όλων τών αιώνων.

Στρ. Ν. ΑΡΓΥΡΙΟΥ

Τό κυριώτερο άθλητικό γεγονός του Ίουλίου ήταν οι Πανελλήνιοι Στρατιωτικοί Άθλητικοί Άγώνες, που έτελέσθησαν στό Παναθηναϊκόν Στάδιον τό Σάββατον και τήν Κυριακήν στός 8 και 9 Ίουλίου. Χιλιάδες φιλαθλοι κατέκλυσαν τό Στάδιο, για νά παρακολουθήσουν τούς άγώνες αυτούς, που είχαν έξαιρετική έπιτυχία και σκόρπισαν τόν ένθουσιασμό, για τό Στρατό μας, που παρουσίασε ό,τι έλεκτό σέ άθλητικά νειάτα μπορούσε νά παρουσιάση.

Στούς άγώνες αυτούς έλαβαν μέρος αι άθλητικοί ομάδες τής ΑΣΔΑΝ, του Α', Β' και Γ' Σώματος Στρατού και τών Όρειών Καταδρομών (Λ.Ο.Κ.). Η συμμετοχή σέ αριθμό άθλητών ήταν άθρόα. Άγωνίσθησαν άνω των 200 άθλητών. Πλήρεις όμως ομάδες διέθεταν μόνον ή ΑΣΔΑΝ και τό Α' Σ. Σ. Γι' αυτό και ή τελική βαθμολογία ήταν ή εξής:

Ομάδες	Βαθμοί
1) ΑΣΔΑΝ	147
2) Α' Σ. Σ.	116
3) Μον. Καταδρομών	22
4) Β' Σώμα	16
5) Γ' Σώμα	14

Τήν δευτέραν ήμέραν, μετά τό τέλος τών αγωνισμάτων, έγιναν έπίδειξις ικανότητος πολεμικών κυών και θεαματικοί έπίδειξις μοτοσυκλειστών τής Ε.Σ.Α., που προεκάλεσαν μεγάλο ένθουσιασμό στό κοινόν. Έπίσης έγινε έπίδειξις εικονικής μάχης με μηχανοκίνητα, ή όποια απέσπασε τά άφθόρμητα χειροκροτήματα του λαού, που έθαύμασε τήν άριότητα εκπαιδεύσεως τών στρατιωτών μας. Οι άγώνες έληξαν με ιδιόχειρον άπονομήν τών έπάθλων εις τούς νικητάς από τόν κ. Πρωθυπουργόν.

Διάφορα Άθλητικά Νέα

Έληξε τό τοπικό πρωτάθλημα Μπάσκετ Μπώλ Άθλητών—Πειραιώς. Πρωταθλήτρια άνεδείχθη ή όμάς Παναθηναϊκού με 2ον τόν Πανελλήνιον, 3ον τόν Όλυμπιακόν και 4ον τόν Τρίτωνα. Οι ομάδες αυτές με τήν πρωταθλήτρια Θεσσαλονίκης ΧΑΝΘ και Ε.Α. Πατρών θά συναντηθούν δια τό Πανελλήνιον πρωτάθλημα στό Στάδιο εις τό τέλος τού Ίουλίου.

Τήν 30ην Ίουλιού, 1ην και 2αν Ίουλίου έγιναν στό Τρίκαλα οι Πανελλήνιοι άγώνες στίβου 1950. Η συμμετοχή τών άθλητών, από όλη τήν Ελλάδα, ύπήρξε μεγάλη και οι άγώνες έσημείωσαν μεγάλη έπιτυχία. Άξίζει ν' αναφερθώ, ότι ό έξαιρετικός μας πρωταθλητής Β. Μαυροειδής κατόρθωσε εις τά Τρίκαλα νά καταρρίψη τό πανελλήνιο ρεκόρ τών 800 μ. με τόν ύπεροχον χρόνον τών 1'55"2 (προηγούμενον ρεκόρ Άδαμοπούλου 1'56"8). Έπίσης έξαιρετικές έπίδόσεις έσημείωθησαν από Πετράκη και Τσολάκη εις τά 100 μ. με 10"8 και από τόν Σύλλα εις τήν δισκοβολία με 47,84 μ.

—Οι ξένες ποδοσφαιρικές ομάδες «Γιοίνιον Ρικρίεσιον» (Αιγύπτου) και «Βήν» (πρώην Νικόλσον Βιέννης) έδωσαν διάφορα μάτς στόν Άθήνα και Θεσσαλονίκη. Χιλιάδες φίλων του ποδοσφαίρου παρηκολούθησαν τίς ένδιαφέρουσες αυτές συναντήσεις.

ΤΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΑ ΣΑΣ

ΣΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΚΑΙΝΙΧ

ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ — ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ

Άθήνα: Έλ. Βενιζέλου 49—Τηλ. 23-304

Πειραιεύς: Στοά Ριζάρη 4—Τηλ. 40-485

ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

ΑΠΟΚΤΑ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΝ ΣΤΑΘΜΟΝ

Με ἀληθῆ συγκίνησιν ἐδιαβάσαμεν εἰς τὸν τύπον τὴν εἶδησιν, ὅτι ἡ «Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» πρόκειται νὰ ἀποκτήσῃ ἰδικόν της ραδιοφωνικὸν σταθμόν. Ὡς μᾶς ἐπληροφόρησεν ὁ σεβ. Γενικὸς Διευθυντὴς τοῦ ἐν λόγῳ ἐκκλησιαστικοῦ ὀργανισμοῦ, Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Β. Βέλλας, ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία θὰ προβῇ εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ σταθμοῦ διὰ δημοπρασίας, ἀφοῦ τὸ ζήτημα ρυθμισθῇ προηγουμένως νομοθετικῶς. Ὁ σταθμὸς θὰ καταβληθῇ προστάθεια νὰ εἶναι ἀρκούντως ἰσχυρὸς διὰ νὰ ἀκούεται, εἰ δυνατόν, εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ἰδίως ὁμοῦ εἰς ὅλας τὰς χώρας, πού εἶναι γύρω ἀπὸ τὴν Μεσόγειον, καθὼς καὶ εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην. Εὐχόμεθα ὁλοψύχως νὰ πραγματοποιηθῇ ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον τὸ εὐγενὲς αὐτὸ ὑνεργον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ οὕτω ἓνα ἰσχυρὸν μέσον πρὸς πραγματοποίησιν τῶν ὑψηλῶν της σκοπῶν. Ἡ γνωστὴ ἀκαταπόνητος δραστηριότης τοῦ Προέδρου τῆς Ἀπ. Διακονίας Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Σπυριδωνοῦ, ὡς καὶ ἡ ἐμπνευσμένη, φωτισμένη καὶ συστηματικὴ ἐργασία τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ αὐτῆς κ. Βέλλα, εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλεται ἡ ἀνθησις τοῦ νεοροῦ φυτωρίου τούτου τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱεραποστολικῆς δράσεως, μᾶς ἐγγυῶνται, ὅτι ταχέως ὁ «φθόγγος» καὶ τὰ «ρήματα» τῆς ὀρθοδόξου ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας θὰ ἐξέλθουν «εἰς πᾶσαν τὴν γῆν» καὶ «εἰς τὰ πέρατα τῆς Οἰκουμένης».

***

Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία ἔχει ὡς σκοπὸν νὰ συστηματοποιήσῃ καὶ διοργανώσῃ τὸ ἱεραποστολικὸν ἔργον τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, διὰ νὰ ἐμποτισθῇ ἔτσι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς μὲ τὰ δροσερὰ νάματα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. Ἄν καὶ μόλις τρία χρόνια ἔχουν περάσει, ἀφ' ὅτου ἤρχισεν οὐσιαστικῶς τὰς ἐργασίας τῆς Ἀπ. Διακονίας, ἐν τούτοις παρουσιάσθη θαυμαστὸν δυναμισμόν καὶ καταπληκτικὴν δραστηριότητα.

Ἡ Ἀπ. Διακονία ἵδρυσε τὴν «Σχολὴν Ἱεροκηρύκων, Ἐξομολόγων καὶ Κατηχητῶν», ἡ ὁποία εἶναι μοναδικὴ εἰς τὸ εἶδος τῆς εἰς ὁλόκληρον τὴν ὀρθόδοξον Ἀνατολήν. Ἡ Σχολὴ αὐτὴ ἔχει ὡς σκοπὸν νὰ δημιουργήσῃ τὰ στελέχη τῆς Ἐκκλησίας. Τὸν ἴδιον σκοπὸν ἔχει καὶ τὸ Θεολογικὸν Οἰκοτροφεῖον, πού στεγάζεται, ὅπως καὶ ἡ Σχολή, εἰς τὸ λαμπρὸν οἰκοδόμημα τῆς Μονῆς Πετρακῆ, τὸ ὁποῖον μέχρι πρὸ ὀλίγου ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς Στρατιωτικὸν Νοσοκομεῖον. Ἐπίσης ἡ Ἀπ. Διακονία προπαρασκευάζει τὸ ἔδαφος διὰ τὴν προσεχῆ ἵδρυσιν «Σχολῆς Διακονιστῶν», πού θὰ δώσῃ τίς κοινωνικὰς ἐργάτριες τῆς Ἐκκλησίας.

Εἰς τὸν τομέα τοῦ κηρύγματος ἡ Ἀπ. Διακονία ἀνέπτυξε σημερινὴν δράσιν μὲ τοὺς 50 περίπου βοήθους ἱεροκηρύκων, πού διώρισεν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα. Τὸ κήρυγμα ἐξησκήθη ὑπὸ τῆς Ἀπ. Διακονίας

ὑπὸ τοῦ στρ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ
Καθηγητοῦ τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν

συστηματικῶς καὶ ἀπὸ τοὺς ραδιοφωνικοὺς σταθμοὺς Ἀθηνῶν, Βόλου καὶ Θεσσαλονίκης.

Σημαντικωτάτη εἶναι ἡ συμβολὴ τῆς Ἀπ. Διακονίας εἰς τὸν τομέα τῆς νεολαίας. Ἀναδιωργάνωσε τὰ κατηχητικὰ σχολεῖα μὲ τὴν προοπτικὴν νὰ καταστήσῃ αὐτὰ «ἐνοριακὰ κέντρα νεότητος». Ἐτσι τὰ κατηχητικὰ σχολεῖα δὲν θὰ παρέχουν μόνον θεωρητικὴν διδασκαλίαν εἰς τοὺς νέους, ἀλλὰ θὰ πλαισιώσουν ὅλην τὴν ἐξωσχολικὴν ζωὴν τῶν μαθητῶν μὲ τὸ γήπεδον διὰ τὰς παιδιὰς, μὲ τὴν θερμὴν αἰθουσαν τοῦ ἀναγνωστηρίου, μὲ τὴν αἰθουσαν τοῦ μορφωτικοῦ κινηματογράφου, μὲ αἰθουσαν διαλέξεων κλπ. Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία ἐξέδωκε καὶ ἀρκετὰ βιβλία διὰ τὴν νεολαίαν. Ἐπίσης ἀπεφάσισε νὰ ἱδρῦσῃ, ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐν Ἀθήναις, Κολλέγιον θηλέων καὶ βραδύτερον ἀρρένων πρὸς ἀρτίαν ἑλληνοχριστιανικὴν μόρφωσιν τῆς νεολαίας. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν παρεωρήθη διὰ Νόμου τὸ εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. ὑπαγόμενον προσκύνημα τῆς Ἀγ. Βαρβάρας (Δαφνίου) μὲ ὅλην τὴν γύρω περιοχὴν, τὴν ὁποίαν εὐχαρίστως παρεχώρησεν ὁ Ο.Δ.Ε.Π. Παραλλήλως πρὸς τὴν Σχολὴν Διακονιστῶν καὶ τὸ Κολλέγιον θηλέων, μελετᾶται νὰ ἱδρυθῇ εἰς Ἀγ. Βαρβάραν (Δαφνίου) καὶ οἶκος Φοιτητρίας.

Ἄξιοθαύμαστος ὑπῆρξεν ἐπίσης ἡ δραστηριότης τῆς Ἀπ. Διακονίας εἰς ἐκδόσιν βιβλίων καὶ φυλλαδίων. Οὕτως ἐν τῇ σειρᾷ τῆς «Βιβλιοθήκης τῆς Ἀπ. Διακονίας» ἐξεδόθησαν δεκάδες τόμων. Ἐπίσης ἐξεδόθησαν πλεῖστα φυλλάδια, διανεμόμενα δωρεάν κατὰ ἑκατοντάδας χιλιάδων. Ἄξιολογώταται εἶναι καὶ αἱ ἐκδόσεις τῆς «Βιβλιοθήκης τῆς Ἀπ. Διακονίας» διὰ παιδιὰ καὶ νέους. Ὡσαύτως ἡ Ἀπ. Διακονία ἵδρυσε καὶ τὴν «Οἰκονομικὴν Λογοτεχνικὴν Βιβλιοθήκην». Θαυμάσιον ὑπῆρξεν τὸ «Παιδικὸν Ἡμερολόγιον» μὲ ἐγχρώμους καλλιτεχνικὰς εἰκόνας, πού ἔλαβε καὶ τὸν ἑπαινον κατὰ τὴν ἐκθεσιν τοῦ ἑλληνικοῦ διβλίου. Ἐκδίδονται ὡσαύτως χριστιανικὰ ἡμερολόγια τοῖχου καὶ εἰκόνας, προσεχῶς δὲ θὰ ἐκδοθῇ χριστιανικὸν οἰκονομικὸν περιοδικόν, ὡς καὶ περιοδικὸν διὰ τοὺς νέους.

***

Πάντα ταῦτα δεικνύουν, ὅτι ἀνέτειλε μὴ νέα περίοδος εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ἀσφαλῶς θὰ δρῶμεν τοὺς ἀγλαοὺς καρπούς τῆς πλουσίας αὐτῆς πνευματικῆς σποράς. Εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ θὰ συμβάλῃ θαυμάσιως καὶ ὁ ραδιοφωνικὸς σταθμὸς, τὸν ὁποῖον ἡ Ἀπ. Διακονία θὰ ἀποκτήσῃ προσεχῶς. Εὐχόμεθα νὰ ἔλθῃ γρηγορὰ ἡ ὥραία ἐκείνη ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ δυνάμεθα νὰ ἐντυφώμεν, ἀκούοντες τὰς ἐκπομπὰς αὐτοῦ, πού θὰ ἔχουν ποικίλον μὲν, ἀλλὰ πάντοτε ἑλληνοχριστιανικὸν περιεχόμενον.

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΕΝΗΑ

ΤΟΥ ΣΤΡ. ΑΝΔΡ. ΤΣΑΜΗ

“Ολες οί περασμένες γενηές, τοῦ ἐλευθέρου καί σκλάβου ἑλλητισμοῦ, γενηές 30—40 αἰώνων τώρα, θά πρέπει νά στέκωνται μέ θαυμασμό καί ὑπερηφάνεια γιά τή σημερινή δική μας γενηά, γιά τά σημερινά ἑλληνικά νειάτα. Ποτέ ἄλλοτε ἢ νωότερη Ἑλλάδα, δέν εἶδε τέτοια παλληκάρια καί χωρίς καμμιά ἀμφιβολία ἡ μαχόμενη ἀνθρωπότητα, δέν θαμβώθηκε τόσο πολὺ ἀπὸ τή θυσία τῶν σημερινῶν ἀγωνιστῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Πολλές εἶναι καί ἀναρίθμητες οἱ ἀρετές πού πλημμυρίζουν τήν ψυχὴ τοῦ νεοέλληνα καί κάνουν ἔτσι ἀβίαστα ὀλόκληρο τὸν κόσμο, νά τὸς ἀνενίζεϊμὲ ἀνυπέβλητο θαυμασμό γιά τήν θουελλῶδη τους ὀρητικότητα καί τήν χωρίς ἐνδοιασμό ἀνομολόγητη ζωτικότητα.

☩ Νέα Ἑλληνική Γενηά! πλασμένη γιά τὰ πιὸ τρανὰ καί πιὸ μεγάλα ἔργα, πού δυστυχῶς κάποια κατάρρα, κάποια ἀρρώστεια πνευματική, ἀναγκάσθηκες νά κληρονομήσεις, γιά νά σοῦ κόψει ἔτσι ἄθελα τὸ φωτεινὸ δρόμο πού σοῦ ἄξιζε νά βαδίσεις καί νά σὲ ρίξει σὲ μιὰ θλιβερὴ κατάσταση, πού τήν εἶδες, τήν γνώρισες, τήν ἔζησες πέρα γιά πέρα, στὰ τελευταῖα χρόνια, πού κλείνουν ἀλήθεια ἕνα ἀνήκουστο δράμα, πού ἔκανε τὸ λαὸ μας, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, νά δονηθῆ σύγκρομα γιά νά μπορέσει ν' ἀποτινάξει τὸ φοβερὸ ἀγκάλιασμα τοῦ ὀλέθρου.

Εἶναι γεγονὸς ἀναμφισβήτητο πὼς πολλές εἶναι οἱ ἀρετές πού κοσμοῦν τὰ σημερινά Ἑλληνικά νειάτα, ἀρετές πού χωρίς ἀμφιβολία, ἔχουν πάρει τὴ μορφή τοῦ πιὸ δυνατοῦ καί πιὸ ζωντανοῦ πάθους.

Ἄς ἀφήσουμε πρῶτα—πρῶτα, ἀβίαστα καί φυσικά, νά παρελάσει ἀπὸ μπροστὰ μας ἡ θεία ἰδέα τοῦ νεοέλληνα γιά τήν λευτεριά, τὸ θεῖο αὐτὸ δῶρο, τὸ χαρισμένον ἀπὸ τὸ Θεὸ στοὺς ἀνθρώπους γιά τήν εἰρήνην καί τήν προκοπή τους. Εἶναι γεγονὸς, ὅτι ἡ ἰδέα γιά τήν ἀξία τῆς λευτεριάς, κατέκτησε κυριολεκτικά τὴ φλογισμένη ψυχὴ τῶν νέων, οἱ ὅποιοι τήν ἔκαναν ρίγισσα ὄλων τῶν ἀρετῶν κι' ἀγωνίσθηκαν γι' αὐτήν μ' ὄλη τους τὴ δύναμη.

Καί τί δέν ἔγινε ἀλήθεια στὸ ὄνομα τῆς λευτεριάς; Πόσες φορές δέν ξεσηκώθηκαν τὰ Ἑλληνικά νειάτα γιά νά τήν ὑπερασπίσουν μέ τὸ τίμιο αἷμα τους! Ριγεῖ ἡ ἀνθρώπινη φαντασία, δταν ἀνενίζεϊ τὸν ἡρωϊσμό καί τήν αὐτοθυσία των, τήν αὐταπάρνηση καί τήν περιφρόνησίν των πρὸς τὸν θάνατο. Σπαράσσει καί κλαίει ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ, δταν βλέπει τὰ Ἑλληνικά νειάτα νά πέφτουν ἀλύγιστα μεσ' στὴ φωτιά καί τὸ χορὸ τοῦ θανάτου στὸ ὄνομά της.

Πίνδος καί Μοράβα, Γράμμος καί Βίτσι, θά μένουν γιά πάντα οἱ ἀθάνατες ἀκροπόλεις,

πού θά καταυγάζουν ὀλόκληρο τὸν φιλελεύθερο καί πολιτισμένον κόσμο, γιὰ τὰ φαρῶγια τους κ' οἱ ρεματιές τους ἔχουν ποιοθῆ μέ τὸ τίμιο αἷμα τῶν χιλιάδων νέων, πού ἔπεσαν πολεμῶντας, μέ τὸ δράμα τῶν μεγαλυτέρων στὴν Ἑλληνικὴ ἱστορία νικῶν.

Δέν ὑπάρχει κανεὶς ἀλήθεια πού θά μπορέσει νά ἀμφισβητήσῃ ὅτι τὸ πάθος τῆς λευτεριάς ἔχει μέ τὸ παραπάνω κατακτήσει τήν ψυχὴ τοῦ νεοέλληνα καί ἔχει κάνει ἔτσι τὴ γενηά μας τόσο ξεχωριστὴ καί τόσο προνομιακὴ.

Δίπλα στὸ θεῖο πάθος τῆς λευτεριάς εἶναι ριζωμένη στὴν ψυχὴ τῶν νέων μας, μέ τὸν ἴδιον πάντοτε παλμό, ἡ ἰδέα τῆς δικαιοσύνης καί τῆς προόδου τῆς ζωῆς. Καί τὸ πάθος αὐτὸ ἔχει φλογίσει πέρα γιά πέρα τήν ψυχὴ τῶν σημερινῶν νέων μας. Ὡς χθὲς θά μπορούσε κανεὶς νά ἔχει στιγμὲς ἀμφιβολίας καί σκεπτικισμοῦ, πάνω στὸ θέμα τοῦτο. Σήμερα πιά δέν μπορεῖ κανεὶς νά ἀμφιβάλει. Ἡ ἀπάντηση ἔρχεται μόνη της καί τήν διδὲ φυσικά τὸ τίμιο αἷμα τῶν χιλιάδων ἀγωνιστῶν, πού ἔτρεξε τόσο ἀφθονο στὸ ὄνομα τῆς δικαιοσύνης. “Ὅλοι οἱ νέοι ἔγιναν ἕνα γιά νά συντρίψουν τὴν ἀδικία, πού οἱ ἄνθρωποι τοῦ ὀλέθρου καί τοῦ μίσους θέλησαν νά μᾶς ἐπιβάλουν. Δικαιοσύνη! Καί τί δέν ἔγινε γι' αὐτήν: 1940, Κατοχή, 1946—1949. Ἄγῶνες ἐπικὸν διαδραματίζονται γιά νά ἀποτρέψουν τὴν κοινωνικὴ ἀδικία πού θέλησαν πρῶτα-πρῶτα νά μᾶς ἐπιβάλουν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Γ' Ράιχ, διακωμοδοῦντες τὸ θεῖο καί ὑψηλὸ αὐτὸ δῶρο σὲ μιὰ διεφθαρμένη μορφή, πού εἶχε πάρει τὸ ὄνομα «νέα τάξεις πραγμάτων». Ἐκεῖνο πού πιὸ πολὺ δέν θά μπορεῖ νά ξεχάσει κανεὶς εἶναι τὰ θλιβερά τρία χρόνια 1946—1949. Ἡ καταστροφὴ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους πού γνωρίσαμε, τοὺς ξένους πρὸς τοὺς φίλους τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καί τὰ ιδεώδη τῆς φυλῆς μας, εἶχε πάρει μιὰ τρομακτικὴ ἔκταση, ἐνῶ τὰ ἑλληνικά μας χωριά, πού πρὶν λίγα χρόνια ἀνθοῦσαν ἀκόμη, ἐρημώνονταν καί μετεβάλλοντο εἰς ἐρείπια τὸ ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου. Στὴν κατάσταση αὐτὴ, ἡ ἀδούλωτη ἑλληνικὴ γενηά, πού ἔβλεπε νά σπαράσσεται τόσο ἄγρια ἡ ἰδέα τῆς δικαιοσύνης, δινόταν ὀλόσωμη καί γινόταν ὀλοκαύτωμα καί θυσία γι' αὐτήν.

Ἐλευθερία, δικαιοσύνη, φιλοπατρία, ἀνδρεία, αὐτοθυσία καί ἡρωϊσμός, εἶναι τὰ θεῖα δῶρα τὰ χαρισμένα τόσο πλούσια στὴ νεοελληνικὴ μας γενηά. Ἐτσι ἀβίαστα καί φυσικά, φθάνουμε στὴ διαπίστωση, ὅτι ἡ καινούργια γενηά πού ἀποτελεῖ τὴν ψυχὴ ὄλου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, στάθηκε πάντα πρωτοπόρος στοὺς ἀγῶνες μας, ἀποτελεῖ τὴν ἐγγύηση γιά μιὰ καινούργια ἡμέρα, γιά τὴν ἐξασφάλιση τῆς

έλευθερίας και της δικαιοσύνης, για την ανάπτυξη του ανθρωπισμού και τη διατήρηση του πολιτισμού.

***

“Αν όμως όλα αυτά που αναφέραμε παραπάνω, κρατούν κάπως ψηλά τη γενιά μας, δεν πρέπει, γιατί θα είναι ίσως καταστρεπτικό, να ξεχνούμε τις τόσο βαρείες αμαρτίες που έχουμε κιόλας κληρονομήσει από τις προηγούμενες γενιές που διαδεχθήκαμε.

Βρισκόμαστε χωρίς άμφιβολία σε μια πνευματική κρίση και κατάπτωση, τόσο έντονη και χαρακτηριστική, που μάς είχε λυγίσει κυριολεκτικά, και θα μάς είχε άσφαλως αφανίσει, σαν Έθνος, σαν Λαό, σαν σύνολο, αν δεν είχαμε προλάβει ν’ άφυπνισθούμε για να αντίκρυσουμε τη σκληρή πραγματικότητα, όπως αυτή παρουσιαζόταν.

Κι’ είναι ή κρίση τούτη γνήσιο παιδί της πνευματικής τρικυμίας των τελευταίων 20—25 χρόνων της ελληνικής ζωής. Η έλλειψη της ήρεμίας, της σταθερότητας, οι έθνικοί διχασμοί, οι πολιτικές και κοινωνικές διαιρέσεις και συγκρούσεις, μάς έκληρονόμησαν, τι μεγαλύτερο κακό μπορούσε να υπάρξει, για να οδηγηθούμε άργότερα στην τόσο μεγάλη δυστυχία και να αντίκρυσουμε τις τόσο θλιβερές και τραγικές παραδοξότητες.

“Έτσι, με το παραπάνω, ή σημερινή γενιά διατηρεί ζωντανά τα συμπτώματα της πνευματικής αυτής κρίσης: “Έχει αλήθεια διαστρέψει τις πνευματικές και ήθικές της δυνάμεις και άρετές.

“Η σύγχυση, ή έλλειψη της αυτογνωσίας, της αυτοκυριαρχίας, της αυτοπειθαρχίας, της αιδούς, άποκορυφώνονται στην καινούργια γενιά και παίρνουν τη μορφή του πιο δυνατού και ζωντανού πάθους. Τα κύματα της ύλιστικής κοσμοθεωρίας της ζωής, που πηγάζουν και έρχονται από τους πόλους του εύρωπαϊκού κόσμου και του εύρωπαϊκού ύλισμού διασταυρώνονται και συγκρούονται, συγκλονιστικά μέσα στην ψυχή τους, με τα κύματα του έμφυτου αιώνιου ιδεαλισμού του ελληνικού πνεύματος και της ελληνικής ψυχής.

“Ένα ευχάριστο γεγονός μπορούμε εύτυχως να παρατηρήσουμε. Είναι κι’ αυτό άποτέλεσμα του κινδύνου που διατρέξαμε στους τόσους άγώνες που κάναμε. “Ένα πνευματικό ξύπνημα που παρατηρήθηκε, μόλις τώρα τελευταία, όταν βρισκόμαστε στο χείλος της άβυσσου και είμαστε έτοιμοι να κατρακυλίσουμε στα αιώνια έρέβη. Καταλάβαμε τότε ότι ό άγώνας που κάναμε ήταν άγώνας πνεύματος, άγώνας πίστης στη δύναμη του πνεύματος. Σωτήρια αλήθεια στροφή της γενιής μας προς τις πνευματικές άξίες, που θα πρέπει να πάρη μεγαλύτερη έκταση, να κατακτήσει πέρα για πέρα την ψυχή του νεόελληνα, αν θέλουμε να κάψουμε κάθε σάπια και παλιά κληρονομιά, αν θέλουμε να μην πάει χαμένο τό τίμιο αίμα που χύθηκε, για να έχουμε ένα αύριο καλύτερο από τό σήμερα. Με τη διαπίστωση αυτή λοιπόν που έκανε ή

γενιά μας και τα πνευματικά έφόδια που πήρε κέρδισε τον πόλεμο. Τόν δρόμο αυτό θα πρέπει να συνεχίσει πιο έντονα, αν θέλει να κερδίσει και τη μάχη της ειρήνης.

Κι’ όταν ή γενιά μας βαδίσει στερεά τό δρόμο τον πνευματικό, θα μπορούσαμε να περιμένουμε μια “Ελλάδα δοξασμένη κι’ εύτυχη σμένη για να πραγματοποιηθεί έτσι ό μεγάλος πόθος του Παλαμά και να εκπληρωθεί ή προφητεία, στο ποίημά του τον προφητικό:

Και θαρθή μια μέρα
που θα γδυθής της άμαρτίας τό ντύμα
και ξανά κυβερνημένη κι’ άλαφρη
θα άισθανθής να σου φυτρώνουν ώ “Ελλάς
Τά φτερά, τά φτερά τά πρωτινά σου τά μεγάλα.

★ ★ ★

ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Είμαστε στο Σικάγο. Είναι ή ώρα έντεκα τό πρωί. “Η κίνηση της πόλεως βρίσκεται στην μεγαλύτερη της έντασι. Οι κεντρικοί δρόμοι είναι κατάμεστοι από κόσμο που συνωθεΐται στα πεζοδρόμια, ενώ τα αυτοκίνητα σε μακρές σειρές, περιμένουν άνυπόμονα κάποια χειρονομία του τροχονόμου.

Ξαφνικά σ’ έναν ούρανοξύστη, για την άκρίβεια στον 13^ο όροφο του, κάποιο παράθυρο άνοίγει όρμητικά κι’ ένας άνθρωπος άλλόφων παρουσιάζεται στο πλαίσιο. Ξεδιπλώνει βιαστικά μια σάλια από σχοινί κι’ άρχίζει να κατεβαΐνη πέντε - πέντε τα σκαλιά ξεφωνίζοντας: Βοήθεια! Βοήθεια!...

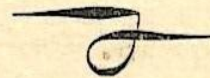
Σε λίγο, ένας δεύτερος, προφανώς ό διώκτης του, βγαίνει στο παράθυρο, βλέπει την κορμασμένη σάλια και κραδαίνοντας ένα πελώριο μαχαΐρι, άρχίζει να κατεβαΐνη φωνάζοντας: “Ατιμε, προδότη, θα σου στρίψω τό λαρύγγι.”

“Η κίνηση, στο δρόμο, έχει σταματήσει. Πλήθη κόσμοι έχουν συγκεντρωθή κάτω από τον τόπο του δράματος. Τα αυτοκίνητα είναι άδύνατον να κυκλοφορήσουν. Μια φοβερή άγωνία έχει καταλάβει τους πάντας.

Κάποια στιγμή ό πρώτος, ό διωκόμενος, πατά στη γή... κι’ όταν κι’ ό δεύτερος φθάνη δίπλα του, στέκονται κι’ οι δυο σε στάσι προσοχής κι’ άπευθυνόμενοι στο συγκεντρωμένο πλήθος, λένε με δυνατή φωνή:

«Κυρίες και Κύριοι, ή σκηνη την όποιαν παρακολουθήσατε είναι ή αρχή του νέου μυθιστορήματος που θ’ άρχιση να δημοσιεύεται από αύριο στους Τάιμς του Σικάγου!»

Αυτό θα πη διαφήμιση. “Ε, τί λέτς;

ΚΑΝΑΔΑΣ

Γιὰ νὰ γνωρίσουμε τοὺς φίλους μας

Τὰ τελευταία χρόνια τῆς Ἱστορίας τῆς Πατρίδας μας ἦταν χρόνια συνταρακτικά. Πόσες ἡμέρες ἀγωνίας, πόσες καταιγίδες, ἀλλὰ καὶ πόσες δόξες δὲν γνώρισε ἡ Ἑλλάδα μας. Στὰ χρόνια οὐδ' ἀνισχύθησαν εἰ παληές μας φίλιες. Σφρηλατήθηκαν νέες. Ἀνάμεσα στοὺς πῶ μακρυνούς, ἀλλὰ συνάμα καὶ στοὺς πῶ ἐκλεκτοὺς φίλους μας, βρίσκεται κι' ὁ Καναδᾶς. Γι' αὐτὸ δὲν εἶναι σήμερα σύμπτωσης, πὺ ἀρχίζομε «τὰ Ταξιδιά μας στὴν Ὑδρογειο» μετὴν ὁμορφῆ αὐτῆ χώρα τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, πὺ τόσο λίγο, ὅλοι μας, γνωρίζομε.

Ἀπὸ γεωγραφικῆς ἀπόψεως ὁ Καναδᾶς ἀνήκει στὴν Βόρειο Ἀμερικῆ. Πολιτικῶς, μολονότι εἶναι τελείως ἀνεξάρτητη χώρα, περιλαμβάνεται στὴν Βρετανικὴ Κοινοπολιτεία (Ἀγγλία, Καναδᾶς, Ἀυστραλία, Νέα Ζηλανδία, Νοτιοαφρικανικὴ Ἔνωσις, Ἰνδία, Πακιστᾶν καὶ Κεϋλάνη). Ἡ ἔκτασις τοῦ Καναδᾶ εἶναι τεραστία καὶ ἀνέρχεται σὲ 10.000.000 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα. Ὅσο δηλ. ὁλόκληρη ἡ Εὐρώπη! Εἶναι βέβαια μιὰ πολὺ ἀραιὰ κατοικημένη χώρα, ἀλλὰ ὁ πληθυσμὸς τῆς παρουσιάζει, τὰ τελευταία ἰδίως χρόνια, καταπληκτικὴ αὔξησι. Ἀπὸ 8.700.000 τὸ 1921, 9.500.000 τὸ 1928 καὶ 11.500.000 τὸ 1941 ἔφθασε σήμερα στὰ 13.200.000. Αὔξησις δηλ. 52 οἰο μέσα σὲ τριάντα μόνο χρόνια.

Στὸν Καναδᾶ ὑπάρχουν δυὸ ἐπίσημες γλώσσες. Ἡ Ἀγγλικὴ καὶ ἡ Γαλλικὴ. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ τὸ ἐξηγήσῃ κανεὶς ἂν ρίξῃ μιὰ ματιὰ στὴν καταγωγή τοῦ πληθυσμοῦ του, ὁ ὁποῖος προέρχεται καθ' ὁλοκληρίαν σχεδὸν ἀπὸ τὴν Εὐρώπη. Σύμφωνα μετὰ τὰ τελευταία στατιστικῆ, 42 οἰο εἶναι Ἀγγλοσάξωνες, 30 οἰο Γάλλοι καὶ 26 οἰο ἀπὸ διάφορα εὐρωπαϊκὰ κράτη (μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὀλίγοι Ἕλληνες). Ζοῦν ἐπίσης καὶ μερικοὶ παλαιοὶ αὐτόχθονες Ἐρυθροδερμοὶ καὶ Ἔσκιμῶι. (Τὸ ὄνομα Καναδᾶς προέρχεται ἀπὸ τὴ λέξι τῶν ἰθαγενῶν Kannatha, πὺ θὰ πῆ ἄθροισμα καλυβῶν).

Πρωτεύουσα τῆς χώρας εἶναι ἡ Ὀττάβα (κατ. 215.000). Ὡς τὸ 1857 ἦταν μιὰ μικρὴ ἀσήμαντη πόλις, ὁπότε ἡ Βασίλισσα Βικτωρία τῆς Ἀγγλίας γιὰ νὰ θέσῃ τέρμα στὶς διαμάχες μεταξὺ τῶν διαφόρων μεγαλοπόλεων γιὰ τὰ πρωτεῖα, ὥρισε τὴν Ὀττάβα γιὰ πρωτεύουσα, ἀφοῦ παραμέρισε ὅλες τὶς ἄλλες. Ἀπὸ τότε ἄρχισε ἡ ἀματώδης ἀνάπτυξις τῆς. Σήμερα εἶναι μιὰ ὑπέροχη πόλις μετὰ θαυμάσια κτίρια, πάρκα καὶ σημαντικὰ ἐργοστάσια Ὁ ὁμώνυμος ποταμὸς, τὴν χωρίζει στὰ δύο καὶ τῆς δίνει μιὰ ξεχωριστὴ ὁμορφιά.

Ἄλλες μεγάλες πόλεις εἶναι: Τὸ Μοντρεάλ (κατ. 1.140.000), ἡ μεγαλύτερη στὸν Καναδᾶ. Ἔχει μεγάλα ἐργοστάσια καὶ ἐξαιρετικὴ ἐμπορικὴ κίνησι. Μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες γέφυρες τοῦ κόσμου, πὺ ἔχει μήκος 2.637 μ., δεσπόζει στὸ λιμάνι τοῦ Μον-

Χαρακτηριστικὸς τύπος χωρικῆς τοῦ Καναδᾶ τῆς φυλῆς τῶν Ἔσκιμῶν. Συνηθίζουν κι' ἐκεῖνες, νὰ μεταφέρουν τὰ παιδιὰ στὴν πλάτη, ὅπως γίνεται καὶ σὲ πολλὰς περιοχὰς τῆς Ἑλλάδος (Ἡπειρος, Χαλκιδικὴ κλπ.)

τρεάλ καὶ φαίνεται ἀπὸ πολλὰ μίλια μακρὰ σὺν νὰ καλύπτῃ μετὰ τὸν ὄγκο τῆς αὐτῆ τὴν μεγαλοπόλι. Τὸ Βανκὸβερ βρίσκεται στὶς ἀκτὲς τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ καὶ ἔχει ἕνα ἀπὸ τὰ καλλίτερα φυσικὰ λιμάνια τοῦ κόσμου. Ἡ ἐξέλιξις τῆς πόλεως αὐτῆς εἶναι καταπληκτικὴ καὶ δείχνει τὴν τεραστίαν δυνατότητα μελλοντικῆς ἀναπτύξεως ἔχει ὁ Καναδᾶς. Ἀπὸ 11.700 κατοίκους πὺ εἶχε στὰ 1921, ἔφθασε σήμερα στὶς 352.000! Στὸ Τορόντο (κατ. 900.000) φανερώθηκε πρὸ ἐτῶν ὅλη ἡ ζωτικότητα τοῦ Καναδικοῦ Ἔθνους. Ἐκεῖ γεννήθηκαν τὰ περιφρημα «πέντάδυμα τοῦ Καναδᾶ», πὺ κατέπληξαν τὸν κόσμο, γιὰτὶ ἦταν ὑγιέστατα καὶ ἔζησαν ὅλα ὡς σήμερα. Τέλος τὸ Κέμπεκ (κατ. 200.000) εἶναι ἡ παλαιότερη πόλις τοῦ Καναδᾶ. Ἰδρύθηκε στὰ 1608 ἀπὸ τὸν Γάλλο ἐξερευνητὴ Σαμπλαῖν καὶ θεωρεῖται σήμερα μιὰ ἀπὸ τὶς γραφικώτερες πόλεις τῆς Βορείου Ἀμερικῆς. Διατηρεῖ καὶ σήμερα κτίρια παλαιῶν ρυθμῶν καὶ οἱ περισσότεροι κάτοικοί τῆς εἶναι γαλλικῆς καταγωγῆς. Διαρρέεται ἀπὸ τὸν ποταμὸ Ἀγίου Λαυρεντίου, κι' ἔχει θαυμάσιες καὶ γραφικὰς γέφυρες. Ἀξίζει ἐδῶ ν' ἀναφέρωμε τὴν ἱστορία τῆς πὺ μεγάλῃς γέφυρας, πὺ ἡ κατασκευὴ τῆς τέλειωσε τὸ 1917. Ἀρχισε νὰ κτίζεται στὰ 1905, ἀλλὰ τὸν Αὐγούστο τοῦ 1907 ἔπεσε ἕνα τμήμα τῆς στὸ ποτάμι καὶ πνίγησαν καὶ 80 ἐργάτες. Στὰ 1916, ἐνῶ ἦταν ἔτοιμη σχεδόν, ἔπεσε καὶ πάλι τὸ μεσαῖο τῆς τῆς. Τέλος, ὅπως εἶπαμε παραπάνω, ἡ περιφρημη αὐτῆ γέφυρα ἦταν ἔτοιμη καὶ ἐτέθη σὲ λειτουργία στὰ 1717. Ἡ ἱστορία τῆς ὅμως μᾶς θυμίζει τὸ δικό μας: «τῆς Ἀρτας τὸ γεφύρι».

Ὁ φυσικὸς πλοῦτος τοῦ Καναδᾶ εἶναι σχεδόν ἀνεξάντλητος. Διαθέτει ἀκτὲς σὲ δυὸ ὠκεανούς, στὸν

Ἀτλαντικό καὶ στὸν Εἰρηνικό. Γι' αὐτὸ ἀκμάζει ἡ ἰχθυοπαραγωγή. Οἱ ἀπέραντες «φάριμες» του παράγουν τεράστιες ποσότητες σταριοῦ ἰκανὲς νὰ διαθρέψουν πληθυσμὸ 92.000.000 ψυχῶν...

Στὴν Ἑλλάδα ἔχουν εἰσαχθῆ ὡς τώρα χιλιάδες τόννοι καναδικοῦ σταριοῦ, μιὰ ποικιλία τοῦ ὁποίου ἔχει καὶ τὸ γνωστὸν ὄνομα Μανιτόμπα (ὑπὸ τὴν ὀμώνυμη ἐπαρχία). Κολοσσιαία εἶναι καὶ ἡ ἔκτασις τῶν καναδικῶν δασῶν (καλύπτουν τὸ 1/3 τῆς χώρας), ποὺ δίδουν ἀφθονή παραγωγή ξυλείας καὶ δημοσιογραφικοῦ χάρτου.

Τὸ 1/4 τῶν γλυκῶν ὑδάτων ὕλου τοῦ κόσμου (λίμνες καὶ ποτάμια) βρίσκονται στὸν Καναδᾶ. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἠλεκτρικὴ δύναμις ἀπὸ τὶς ὑδατοπτώσεις ἀνέρ-

Τὰ δάση τοῦ Καναδᾶ εἶναι πυκνά—σωστὴ ζούγκλα—καὶ ἀποτελοῦνται ἀπὸ παλιόφυλα δένδρα. Στὴν παραπάνω εἰκόνα φαίνονται δυὸ ἐργάτες ποὺ κόβουν ἓνα κορμὸ μὲ τὴ βοήθεια ἑνὸς ἠλεκτρικοῦ περιονιοῦ.

χεται σὲ πολλὰ ἑκατομμύρια ἴππων. Ἄλλα πολυτίμα προϊόντα εἶναι τὰ μέταλλα, (χρυσός, μόλυβδος, νικέλιον), γουναρικά, δέρματα, ἄνθραξ κ.λ.π.

Ἡ πλούσια αὐτὴ χώρα ἔφθασε στὸ σημερινὸ θαυμαστὸ ἐπίπεδο τῆς ἀναπτύξεώς της χάρις στὴν ἀκατάβλητη ἐργατικότητά τοῦ λαοῦ της, ποὺ, μολοντὶ ἔχει τὴν καταγωγή του ἀπὸ διάφορες εὐρωπαϊκὲς φυλές, ζῆ, ἐργάζεται καὶ προοδεύει ἀδελφωμένως. Μοναδικὸ σκεδὸν παράδειγμα πολιτικῆς σταθερότητος στὴν Ἱστορία τοῦ κόσμου, εἶναι τὸ γεγονός ὅτι ὁ μέγρι πρό τινος πρωθυπουργὸς τοῦ Καναδᾶ Μάκνενζι Κίνγγ ἔμεινε στὴ θέσι του 25 ὀλόκληρα χρόνια. Ἐνῶ, ὅμως, ἀγαπᾷ ὁ Καναδὸς τὴν εἰρήνην, ξέρεσι πολὺ καλὰ πὼς πρέπει νὰ τὴν κερδίσῃ μὲ θυσίας. Ὁ Κίνγγ εἶχε πῆ κάποτε:

«Πρέπει νὰ ἐργασθοῦμε μ' ὅλες μας τὶς δυνάμεις γιὰ μιὰ παγκόσμια τάξι πὸν θὰ στηρίζεται στὸν ἠθικὸ νόμο. Αὐτὸ εἶναι ἡ μόνη μας ἐλπίδα. Ἡ ἀνθρωπότης εἶναι μιὰ. Πρέπει νὰ ἐνεργήσωμε, πιστεύοντας ὅτι κανένα ἔθνος καὶ κανένα ἄτομο δὲν μπορεῖ νὰ ζήσῃ μόνο του...».

Γι' αὐτὸ, μολοντὶ ὁ Καναδᾶς δὲν ὑπέστη καμμιὰ ἐπίθεσι, πολέμησε μὲ πίστη καὶ γενναϊότητα καὶ στοὺς δύο παγκοσμίους πολέμους, παρὰ τὸ πλεονέκτημα τῶν λαῶν ποὺ ἀγωνιζόταν γιὰ τὴν ἐλευθερίαν τους.

Ὅταν ἐξερχάγη ὁ πρῶτος παγκόσμιος πόλεμος εἶχε 3.000 ἄνδρες ὑπὸ τὰ ὄπλα!

Κατὰ τὴ διάρκεια, ὅμως, τοῦ πολέμου ὁ στρατὸς

αὐξήθηκε στοὺς 600.000. Τὸ πόσο γενναῖα πολέμησε τότε τὸ δείχνει ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπωλειῶν ποὺ ἀνῆλθε σὲ 236.000, ἐκ τῶν ὁποίων 66.000 νεκροί.

Κατὰ τὸν δευτέρου παγκόσμιου πόλεμο ὁ Καναδᾶς, βλέποντας τὸν τρομακτικὸ κίνδυνον, ποὺ διέτρεχε ὁ πολιτισμὸς, ἔθεσε ὅλες του τὶς δυνάμεις (πλοῦτο καὶ στρατὸ) στὴ διάθεσι τῶν ἀγωνιζομένων γιὰ τὴν ἐλευθερία. Μόνο 11.000 ἄνδρες διέθεταν οἱ ἔνοπλες δυνάμεις κατὰ τὸ 1939. Γρήγορα, ὅμως, ἔγινε ἡ ἐπιστροφάτευσις καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν πέρασε τὸ 1.000.000. Οἱ ἀπώλειες ἀνῆλθαν στὸν στρατὸ ξηρᾶς σὲ ἄνω τῶν 80.000 (ἐκ τῶν ὁποίων 20.000 νεκροί), στὸ ναυτικὸ 4.200 μὲ ἀπώλεια καὶ 24 σκαφῶν καὶ στὴν ἀεροπορία 22.000 (ἐκ τῶν ὁποίων 17.000 νεκροί). Ἐπίσης στὶς βοηθητικὰς ὑπηρεσίας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων κατετάγησαν καὶ 50.000 γυναῖκες, ποὺ προσέφεραν ἐξαιρετικὰς ὑπηρεσίας.

Κατὰ τὴν ἑναρξιν τοῦ 2ου Παγκοσμίου πολέμου ὁ Καναδᾶς δὲν ἦταν ἔτοιμος νὰ παραγγῆ, παρὰ μὲν ὅν ἓνα κοινὸ τύπο τυφεκίου. Μὲ μιὰ πράγματι ὑπεράνθρωπη προσπάθεια μετέβαλε τὶς περισσότερες βιομηχανίες του σὲ πολεμικὰς καὶ ἴδρυσε νέες. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν καταπληκτικὸ.

Κατ' ὄρθωσεν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου νὰ παραγγῆ: 925 πολεμικὰ πλοῖα, 16.400 ἀεροπλάνα, 6.590 τάκς, 790.000 πολεμικὰ ὀχήματα καὶ πλῆθος ἄλλα πολεμικὰ εἶδη, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὑλικά Διαβιβάσεων (ὅπως π. χ. οἱ γνωστοὶ μας ἀσύρματοι C43, No 19, No 9 κ.λ.π.).

Αὐτὸς ὁ γενναῖος, φιλόνομος καὶ ἐργατικὸς λαὸς δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ τρέφῃ ἰδιαίτερη ἀγάπην πρὸς τὴν Πατρίδα μας. Στὴν Κατοχὴ μὲ σιτοφορτία, ἀλλὰ ἰδίως ὅμως μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, βοήθησε μὲ κάθε δυνατὸ τρόπο τὸ λαὸν μας.

Ἐφθασαν σὲ μεγάλας ποσότητες ρουχιμὸς, φαρμακευτικὸ ὑλικὸ, βιβλία, σχολικὰ εἶδη, τροφίμα καὶ ἄλλη βοήθεια. (Ἀπὸ τὴν Κατοχὴ ὡς σήμερον ὑπολογίζεται ἡ ἀξία τῶν ἀποσταλέντων εἰδῶν σὲ 60.000.000 δολλάρια). Ἑλληνας σπουδασταὶ στέλλονται μὲ ὑποτροφίες στὸν Καναδᾶ. Ἡ μεγάλη, ἀλλὰ καὶ πολὺ μακρυνὴ μας χώρα δὲν μᾶς ξέχασε σὲ καμμιὰ δύσκολη στιγμή. Στὸ συμμαχικὸ νεκροταφεῖο τοῦ Φαλήρου κοίτονται πολλοὶ νεκροὶ ποὺ ἔπεσαν γιὰ τὴν Ἑλευθερίαν μας. Αὐτὸ δὲν τὸ ξεχνοῦμε ποτέ, καὶ τὰ λίγα λόγια, ποὺ γράφομε σήμερον δὲν εἶναι παρὰ ἓνα ἐλάχιστον δεῖγμα εὐγνωμοσύνης στὸ μακρυνὸ εὐγενικὸ λαὸν τοῦ Καναδᾶ.

A. M.

ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΟ

*Ἄχ! Ποιὸς μπορεῖ νὰ νοιώσῃ
τί κρύβει ἡ σκέψις καθενοῦ;
Ὅσοι εἶναι οἱ ἄνθρωποι ἄλλοι τόσοι
Κι' οἱ κρυφοὶ δαίδαλοι τοῦ νοῦ.*

ΜΙΑΤ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΙ ΗΛΕΚΤΡΟΠΛΗΞΙΑΣ

I. Άμεσος ενέργεια

Σε περίπτωση ηλεκτροπληξίας πρέπει να κλείσθουν άμεσα το ρεύμα υψηλής τάσεως και να προσγειώσουν τα κυκλώματα. "Αν δεν μπορείς να διακόψεις το ρεύμα την ίδια στιγμή, απομάκρυνε τον παθόντα, όσο γρηγορότερα σου είναι δυνατόν, ώστε να μη βρίσκεται σ' έπαφή με τον ηλεκτρισμένο άγωγό. Σ' ό ίδιος φρόντισε να μην έλθεις σ' άμεση έπαφή ούτε με τον άγωγό ούτε με το σώμα του παθόντος. Για να τον απομακρύνεις από το κύκλωμα χρησιμοποίησε μιά στεγνή σανίδα, ένα στεγνό ένδυμα ή έναν όποιοδήποτε κακόν άγωγό. Μ' ένα τσεκουρι προσπάθησε να κόψεις το σύρμα που συνδέει τον παθόντα με την ύψηλή τάση. Φρόντισε να προφυλαχθής από τον ηλεκτρικό σπινθήρα που θα βγάλει το σύρμα με το κτύπημα.

II. Συμπτώματα

α) "Όταν το ρεύμα περάσει από το αναπνευστικό κέντρο που βρίσκεται στη βάση του έγκεφάλου, ή αναπνοή σταματά άπτότομα. "Αν όμως ή ηλεκτροπληξία δεν είναι πολύ ισχυρή, ύστερα από ένα χρονικό διάστημα, το αναπνευστικό κέντρο συνέρχεται και ξαναρχίζει ή κανονική αναπνοή. Για να επιτύχης όμως αυτό το άποτέλεσμα πρέπει με τεχνητή αναπνοή να τροφοδοτήσεις τον παθόντα με άρκετο άερα.

β) Συνήθως το θύμα άσπρίζει ή μελανιάζει, ό σφυγμός του άδυνατίζει ή σβήνει τελείως και χάνει άπόλυτα τις αισθήσεις του. Παρουσιάζονται άκόμη έγκυαύματα και το σώμα του μέσα σ' πολύ λίγα λεπτά γίνεται δύσκαμπτο ή άλύγιστο.

"Η δυσκαμψία αυτή όφείλεται στην ενέργεια του ηλεκτρικού ρεύματος και μη νομίσθης ότι έχει καμμία σχέση με την δυσκαμψία που άκολουθεί τον θάνατο. Πρέπει να κάνης όπωσδήποτε την τεχνητή αναπνοή, έστω και στην πιο άπελπιστική περίπτωση, διότι είναι άφθονα τα παραδείγματα παθόντων, που σώθηκαν, την τελευταία στιγμή. Μ' άλλα λόγια ποτέ δεν πρέπει να βάζομε στο νου μας ότι έχει πεθάνει ό παθών.

III. Έπέμβασις

1) "Αρχισε άμεσα την τεχνητή αναπνοή. "Αν σου είναι εύκολο, είδοποίησε συγχρόνως τον γιατρό. "Η τεχνητή αναπνοή πρέπει να γίνει στον τόπο του δυστυχήματος, έκτός αν εκεί υπάρχει κίνδυνος για το θύμα ή τον έαυτό σου. Μόνο στην περίπτωση αυτή μπορείς να μεταφέρης τον παθόντα σ' άλλο μέρος, πάντως όχι μακρότερα από ότι είναι ανάγκη για λόγους άσφαλείας. "Αν το μέρος όπου θα γίνει ή μεταφορά βρίσκεται σ' άπόσταση μεγαλύτερη από μερικά μέτρα, πρέπει να συνεχίσης την τεχνητή αναπνοή ένώσθ γίνεται ή μεταφορά. "Αν ό τρόπος μεταφοράς σ' έμποδίζει να συνεχίσης την τεχνητή αναπνοή με την μέθοδο που έκθέτομε πάρα - κάτω, μπορείς να καταφύγης σ' άλλη μέθοδο π. χ. να άσκήσης πίεσι μπροστά από το διάφραγμα του θύματος (στην κοιλιά περίπου) ή άκόμη να έφαρμόσης την μέθοδο ύπτιας κατακλίσεως του παθόντος (άνάσκελα). "Όταν άρχισθ ή τεχνητή αναπνοή πρέπει να συνεχισθ ής ως το τέλος με τον ίδιο ρυθμό.

2) Τοποθέτησε τον παθόντα σ' θέσι πρηνή (ή κοιλιά στο χώμα) με τον ένα βραχίονα τεντωμένο κατ' εύθειαν επάνω από το κεφάλι και τον άλλο λυγισμένο στον άγκώνα. Το κεφάλι του θύματος ν' αναπαύεται στη ράχη του λυγισμένου χεριού και το πρόσωπο να είναι έστραμμένο προς τα έξω, ώστε ό παθών να μπο-

ρ ή να άναπνέη έλεύθερα με την μύτη και το στόμα (είκ. 1).

3) "Ανοίξε το στόμα του θύματος και άφάιρесе κάθε ξένο αντικείμενο που περιέχει π. χ. τεχνητή όδοντοστοιχία, μαστίχα, τσιγάρο. Το στόμα να παραμείνη άνοιχτό με την γλώσσα προς τα έξω.

4) "Αν παρευρίσκεται κανένας βοηθός, θά πρέπει να λύση κάθε σφικτό ένδυμα του θύματος, ώστε ή κυκλοφορία του αίματος και ή άναπνοή να γίνωνται άνεμπόδιστα. "Ο βοηθός να φροντίζη να διατηρηθ το θύμα θερμό σκεπάζοντάς το με κουβέρτες ή άλλα καλύμματα ή να έπιθέτη ζεστά τουβλά τυλιγμένα σ' ένα κομμάτι χαρτιού ή ύφασματος. Να έπιβλέπη μήπως το θύμα καταπιή τη γλώσσα του. Να φροντίζη άκόμη να καθαριζη το στόμα του από κάθε έκκρισι σιέλου που μπορεί να παρεμποδίση την άναπνοή.

5) "Εκείνος που κάνει την τεχνητή αναπνοή πρέπει να διασκελίση τους μηρούς του παθόντος κατά τέτοιο τρόπο ώστε:

α) Οι βραχίονες και οι μηροί του να βρίσκωνται σ' έθεί κάθετη, ένώσθ άσκει πίεσι στην «μέση» του θύματος (είκ. 2).

β) Τα δάχτυλα των χεριών του να στηρίζωνται σ' φυσική στάσι στην ράχη του θύματος, ένώ τα μικρά του δάχτυλα να φθάνουν στο ύψος της τελευταίας πλευράς του.

γ) Οι καλάμες του να βρίσκωνται σ' ίση άπόσταση από την σπονδυλική στήλη και να μη γλιστρούν δεξιά και άριστερα του σώματος.

δ) Οι άγκώνες του να είναι τεντωμένοι.

6) Για να κάνης την τεχνητή αναπνοή:

α) Πίεσε τα χέρια σου προς τα κάτω, με δύναμι βάρους 20 περίπου κιλάδων, για 1" (είκ. 3).

β) Σταμάτησε άπτότομα, χαλάρωσε τα χέρια σου, σήκω προς τα όπίσω και κάθησε στις πτέρνες των ποδιών σου (είκ. 4).

γ) "Αφού άναπαύθης σ' αυτή τη θέσι 2", γείρε πάλι προς τα έμπρός, τοποθέτησε τα χέρια όπως άκριβώς προηγήτερα και πίεσε το θύμα, πάλι για 1".

7) "Η κλίσις του σώματος προς τα έμπρός, ή κατάλληλη τοποθέτησις των χεριών και ή πίεσις προς τα κάτω πρέπει να έκτελεσθούν με μιά συνεχή κίνησι που θά διαρκέση 1". "Η χαλάρωσις των χεριών και ή κλί-

σις πρὸς τὰ ὀπίσω θὰ διαρκέσουν ἐπίσης 1". Προσθέτοντας τὰ 2" τῆς ἀναπαύσεως, βρίσκομε ὅτι ὁ πλήρης κύκλος θὰ διαρκέσῃ 4". Μέχρις ὅτου πάρῃ τὸν ἀέριχ τοῦ ρυθμοῦ αὐτοῦ, φώναζε τὸ χρονο δυνατὰ λογαριάζοντας σὲ χιλιάδες. Π. χ. λέγε χίλια ἑκατὸν ἕνα, χίλια ἑκατὸν δύο, χίλια ἑκατὸν τρία, χίλια ἑκατὸν

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΣ

ΤΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΜΙΑ ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

Μόλις πρὸ ὀλίγου ἐξεδόθη ἀπὸ τὸν Σύνδεσμον Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ἕνα πολὺ ἐνδιαφέρον βιβλίον, ποὺ περιλαμβάνει ὄλα ἀνεξαιρέτως τὰ ἐργοστάσια τῆς Ἑλλάδος. Ξεφυλλίζοντας τὸ βιβλίον αὐτό, διαπιστώσαμε ὅτι ἡ Βιομηχανία μας ἀνασυγκροτεῖται μὲ γοργὸ ρυθμὸ καὶ πλησιάζει, ὄχι μόνον νὰ πάρῃ σύντομα τὴν προπολεμικὴ τῆς ἀνάπτυξι, ἀλλὰ καὶ νὰ τὴν ξεπεράσῃ.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πολέμου, καὶ ἰδίως τῆς ἐχθρικῆς κατοχῆς, τίς μεγαλύτερες καταστροφές εἶχαν ὑποστῆ οἱ βιομηχανίες ἠλεκτρισμοῦ. Ἐν τούτοις, στὰ λίγα χρόνια, ποὺ μεσολάβησαν, ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωσι ὡς σήμερα, ἔγιναν τόσα πολλά, ὥστε ἔφθασαν τὰ ἐργοστάσια, ποὺ ἔχουν σχέση με τὸν ἠλεκτρισμὸ, στὸν ἀριθμὸ τῶν 318.

Ἀναλυτικῶς παρουσιάζομε στοὺς ἀναγνώστες μας τὰ διάφορα εἶδη ἐργοστασίων. Εἶναι κάτι, ποὺ νομίζομε, πὼς θὰ τοὺς ἐνδιαφέρῃ.

1. Παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος	261
2. Ἡλεκτρικῶν συσκευῶν (μαγειρεύματος, θερμάνσεως κ.λ.π.)	25
3. Συσσωρευτῶν (ξηρῶν καὶ ὑγρῶν), στηλῶν κλπ.	12
4. Συναρμολογήσεως ραδιοφῶνων	5
5. Ἡλεκτρικῶν λαμπτήρων	3
6. Μετασχηματιστῶν	3
7. Φωτεινῶν διαφημίσεων	3
8. Ἡλεκτροκινητῶν	3
9. Ἀκτινολογικῶν μηχανημάτων	1
10. Ἡλεκτρικῶν θερμοσιφῶνων	1
11. Μονωτήρων ἐκ πορσελλάνης	1
12. Ἡλεκτρικῶν καλωδίων	1

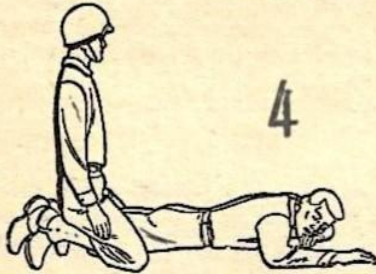
Σύνολον 318

Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ἐξηλεκτρισμοῦ, ἡ βιομηχανικὴ δραστηριότης τῆς χώρας μας θὰ λάβῃ σύντομα τεραστία ἀνάπτυξι. Τέτοια ποὺ κανεὶς, ὡς πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια, δὲν εἶχε τολμήσει οὔτε νὰ φαντασθῇ κἀν. Ἀλλὰ καὶ τὰ μέχρι σήμερον ἐπιτελεσθέντα, δὲν εἶναι λίγα, ἀν ἀναλογισθῇ κανεὶς τὰ περιορισμένα κεφάλαια ποὺ διαθέτομε. Δείχνουν ὅτι οἱ Ἑλληγες καὶ καὶ μὲ ἐλάχιστα ἀκόμα μέσα μποροῦν νὰ ἐπιτελέσουν θαύματα.

Ἔργασθητε γιὰ τὴ διάδοση τοῦ περιοδικοῦ μας

καλύμματα καὶ ἐξασφάλισέ του ἀπόλυτη ἡσυχία. Πρέπει ἀκόμη νὰ τὸν παρακολουθῆς μὲ πολλὴ προσοχὴ γιὰτὶ κι' ἡ φυσικὴ ἀναπνοὴ του μπορεῖ ἑξαφνικὰ νὰ σταματήσῃ πάλι.

Μὴν ἐγκαταλείπεις ποτὲ ἕνα ἄτομον ποὺ συνῆλθε ἀπὸ τὴν ἠλεκτροπληξία, ἀν δὲν βεβαιωθῆς ὅτι ἔχει ἀνακηθῆσει πλήρως τὴν αἰσθήσεις του καὶ ὅτι ἀναπνεῖ κανονικὰ.

τέσσερα καὶ ὕστερα πάλι ἀπὸ τὴν ἀρχή, χίλια ἑκατὸν ἕνα, χίλια ἑκατὸν δύο κτλ.

8) Ἡ τεχνητὴ ἀναπνοὴ πρέπει νὰ συνεχισθῇ μέχρις ὅτου ὁ παθὼν ἀνακτήσῃ τὴν φυσικὴν ἀναπνοὴν ἢ διαπιστωθῇ ὁ θάνατός του ἀπὸ ἕνα γιαντῶ. Ἄν παραστῆ ἀνάγκη νὰ συνεχισθῇ ἐπὶ ὥρες, ἐκεῖνος ποὺ ἐνεργεῖ τὴν τεχνητὴ ἀναπνοὴ πρέπει νὰ ἀντικατασταθῇ μὲ κάποιον ἄλλον.

IV. Ἀντικατάστασις

Ὁ ἀντικαταστάτης γονατίζει πίσω ἀπὸ τὸν ἐνεργοῦντα τὴν τεχνητὴν ἀναπνοὴν καὶ κάνει τίς ἴδιες κινήσεις μ' αὐτὸν μέχρις ὅτου βεβαιωθῇ ὅτι βρῆκε τὸν σωστὸ ρυθμὸ. Τοποθετεῖ τότε τὰ χέρια του ἐπάνω στὰ χέρια τοῦ προκατόχου του, χωρὶς ὅμως ἀκόμη νὰ ἀσκήσῃ καμμιὰ πίεσι. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὸν εἰδοποιεῖ ὅτι εἶναι ἔτοιμος νὰ ἀναλάβῃ. Τὴν στιγμὴν ποὺ ἀρχίζει τὸ δεύτερον δευτερόλεπτο, ὁ πρῶτος ἀποσύρεται ἐνῶ ὁ ἀντικαταστάτης παίρνει τὴν θέσιν του καὶ συνεχίζει τὴν τεχνητὴ ἀναπνοὴν μὲ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ προκατόχου του. Ὁ προκατόχος πρέπει νὰ μένῃ μερικὰ λεπτὰ γιὰ νὰ βεβαιωθῇ ὅτι ὁ διάδοχός του ἐκτελεῖ τὴν τεχνητὴ ἀναπνοὴ ὅπως πρέπει.

V. Διεγερτικὰ καὶ τονωτικὰ.

1) Μπορεῖς νὰ δώσης στὸν παθόντα διεγερτικὰ ὅπως π. χ. ἀμμωνία ὑγρὴ γιὰ εἰσπνοές. Ἐκεῖνος ποὺ θὰ ἀναλάβῃ αὐτὴ τὴν δουλειὰ πρέπει νὰ δοκιμάσῃ ὁ ἴδιος στὸν ἑαυτὸ του σὲ πόση ἀπόστασι πρέπει νὰ κρατήσῃ τὸ διεγερτικὸ γιὰ νὰ μὴν παρεμποδίζεται ἡ ἀναπνοὴ του. Εἶναι φανερὸ ὅτι ὅταν, ὕστερα, πλησιάζῃ τὸ διεγερτικὸ στὸν παθόντα, θὰ πρέπη νὰ τὸ κρατήσῃ στὴν ἴδια ἢ μᾶλλον σὲ μεγαλύτερη ἀπόστασι—ποτὲ σὲ μικρότερη—κι' αὐτὸ μόνον ἐπὶ 1—2 δευτερόλεπτα κάθε λεπτὸ—ὄχι περισσότερο.

2) Ὅταν ὁ παθὼν συνέλθῃ μπορεῖς νὰ τοῦ δώσης ζεστὸ καφέ, ζεστὸ τσάι ἢ ἕνα ποτῆρι νερὸ μὲ μισὴ κουταλιά ἀπὸ τὴν ἴδια ἀμμωνία. *Μὴ τοῦ δίνεις καθόλου ὑγρὰ ἀν δὲν ἀνέκτησε ἀκόμη τίς αἰσθήσεις του.*

VI. Προφυλακτικὰ μέτρα.

Ὅταν ὁ παθὼν συνέλθῃ, μὴ τὸν ἀφήσῃς νὰ σηκωθῇ. Κράτησέ τον ξαπλωμένον μὲ τὸ κεφάλι χαμηλότερα ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπον σῶμα καὶ τὰ ἰσχία κάπως ἀνασηκωμένα. Φρόντισε νὰ μὴ φορῇ κανένα στενὸ ἢ σφικτὸ ἔνδυμα ποὺ μπορεῖ νὰ παρεμποδίσῃ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος ἢ τὴν φυσικὴ ἀναπνοήν. Σκέπασέ τον μὲ θερμὰ

ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΓΡΑΦΟΜΑΝΙΑ !

Όταν ο Γιάννης τελείωσε την βασική του εκπαίδευση σε κάποιο ΚΕΝ, και «έπε-λέγη» για τις Διαβιβάσεις, πέταξε από την χαρά του. Άγαπούσε πολύ το «Όπλο αυτό, και τ' όνειρό του ήταν να υπηρετήσει κάτω από την σημαία του. Η χαρά του μάλιστα μεγάλωσε ακόμα περισσότερο με την σκέψη, ότι τον είχαν κατατάξει στην κατηγορία των χειριστών Άσυρμάτου, και ότι σε λίγο θάρχιζε την ειδική του εκπαίδευση στο ΚΕΔ. Βέβαια αυτός είχε ακούσει μέσες - άκρες περί άσυρμάτου, και ήξερε χοντρικά περίπου για την χρησιμότητά του. Όμως δεν είχε ιδέα από λεπτομέρειες, ούτε ποτέ είχε έμβασθύνει στα μυστήρια της περιέργης αυτής κατασκευής που μπορούσε να μιλήσει από μακριά χωρίς σύρμα. Γι' αυτό, όταν άρχισε την εκπαίδευσή του, έπεσε κυριολεκτικά με τα μούτρα στο διάβασμα. Παντοῦ, κι όπου βρισκόταν, είχε να κάνει με την ηλεκτρολογία. Ήξερε καλά ότι, γυρίζοντας τον διακόπτη, έκλεινε μερικά κυκλώματα. Όταν επρόκειτο να τηλεφωνήσει ή σκέψη του πετούσε εύλαβικά προς την Ιερή σκιά του άειμνηστου Γκράχαμ Μπέλλ. Κι' όταν μιλούσε απ' το τηλέφωνο, έβλεπε τις παλμικές κινήσεις της φωνής του να μετατρέπονται σε «ηλεκτρομαγνητικές τοιαύτας». Τα πάντα τ' άνηγαγε πλέον στην ηλεκτρολογία και στην τηλεφωνία. Έκείνο όμως το μάθημα που μπήκε για καλά στη ζωή του ήταν η ραδιοτηλεγραφία. Όλα τα συνθηματικά της δι' άσυρμάτου συνεννοήσεως γίνανε γι' αυτόν μέσα συνεννοήσεως με τους συνανθρώπους του κι' έξω από το Στρατόπεδο. Με την διαφορά, όμως, ότι, όσοι τον άκουγαν, πάσχιζαν μάταια να καταλάβουν τί ήθελε να πη. Το πρόσωπο, μάλιστα που υπέφερε περισσότερο από τις περιέργες αυτές επιδράσεις του Γιάννη μας, ήταν το κορίτσι του, που έπαψε πιά να τον καταλαβαίνει, και τή μόνη εξήγηση που έδινε ήταν, ότι σίγουρα έπαψε να την αγαπά.

Πρώτα - πρώτα σταμάτησε πιά να την ληή Ρέα - που ήταν τ' όνομά της. Την φώναζε: «Ρήγας - Έρμης - Άστήρ». Όταν της τηλεφωνούσε της έλεγε: «Έμπρός Ρήγας - Έρμης - Άστήρ, σήμα διά σας από Γαλή - Ιοκίος - Άστήρ - Ναός - Ήρώ» (Γιάννη). Και ή καιμνοῦλα ή Ρέα δεν ήξερε αν της τηλεφωνούσε ένας ή... έξη!! Όταν πιά έμπαινε στο νόημα άκουγε και τή... συνέχεια: «Έμπρός Ρήγας - Έρμης - Άστήρ, άναφέρατε σήματά μου. Έτοιμος!!!» Κι' έφευτε σε ουλλογή ως προς τί ήταν... έτοιμος ο άγαπημένος της Γιάννη. Και σίγουρα θά τον είχε παρατήσει γι' αυτήν του τή λόξα αν δεν αγαπούσε, και δεν ήθελε να τον χάσει, έστω κι' αν τότε... χάσει! Ύστερα όταν του έλεγε κάτι κι' αυτός δεν τό καταλάβαινε, της πέταγε ένα ανέξοδο ΙΜΙ και περίμενε να του τό ξαναπη. Τέλος πιά κλείνανε ραντεβού:

- Σύμφωνα, της έλεγε αυτός, ΨΡΞ 18, 45, ΙΜΙ, 18, 45, απ' έξω από τό σινεμά, άλφαβητίζω, Σοφός - Τίγρις - Άστήρ - Ρήγας (Στάρ) άναφέρατε λήψιν, έτοιμος.

Κι' όταν αυτή με τό πολλά καταλάβαινε, αυτός της έκλεινε τό τηλέφωνο μ' ένα: «Τέλος με σένα!!!»

Έκείνο, όμως, που κι' ο Γιάννης ακόμα δεν μπορούσε να καταλάβη ήταν, τί είδους κύκλωμα έκλεινε όταν την φιλούσε.

Τελευταία τον είχαν βγάλει στην άναφορά του Λόχου του για κάποιο του παράπτωμα. Ο Λοχαγός του, που ήξερε καλά την manία του, άφου τον άφησε πρώτα ν' άναφερθη, του ειπε μ' άπάθεια:

- Γιάννη, κράτηση ήμέρες 4, λέγω πάλιν αριθμοί 4. INT P;

Κι' ο Γιάννης περίλυπος άπάντησε:

- Κύριε Λοχαγέ, Ρ ΑΡ.

Και πήγε στο παιθαρχείο...

στρ. ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΑΝΑΚΗΣ

Βιταμίν

Η ΖΩΝΤΟΧΗΡΑ
του Γ. Σουρή

Μιά μητέρα
είχε την πια
να παντρευτεί
το κορίτσι

Ίταλικό χιούμορ

Τό μεγαλύτερο θηρίο!

Ο θηριοδασαστής ενός τσίρκου συνήθιζε να φλεσάει άγρίως με μιά χαριτωμένη άκροβάτιδα.

Μιά μέρα τον πήρε είδησι ή γυναίκα του κι' άρχισε να τον κυνηγά μ' ένα ρόπαλο. Καταλαχανισμένος μπήκε στο κλουβί των θηρίων και κρύφτηκε πίσω από ένα λιοντάρι.

«Δειλέ», του φώναξε ή γυναίκα του, «αν το λυμάς έβγα έξω!»

- Άκουστε, δεσποινίς Νανά, άμα έρθη ή γυναίκα μου θά καθήσετε σ' αυτό έδώ τό μηχανήμα, που λέγεται γραφομηχανή και θά κάνετε πώς γράφετε!

Τεμπέλης μιά φορά!

Ζούσαν τὰ παλιὰ ἐκεῖνα χρόνια δυὸ περιφρήμοι τεμπέληδες σ' ἓνα τεμπελχανεῖο.

Μιά μέρα ἕνας πασᾶς, περνώντας ἀπὸ τὸν τόπο ἐκεῖνο, ἄκουσε γιὰ τοὺς γνωστούς αὐτοὺς τεμπέληδες καὶ θέλησε νὰ τοὺς ἐπισκεφθῆ ἰστά διαμερίσματά τους.

—Γειά σου, λέει στὸν ἕνα. Ἔμαθα πολλὰ γιὰ τὴν τεμπελιά σου καὶ ἦρθα νὰ σε δῶ. Δὲν μοῦ λές, τζάνουμ, πόσο και-

ρὸ χρειάζεσαι γιὰ νὰ πᾶς ἀπὸ τοῦτο τὸ δωμάτιο στὸ διπλανό;

Ὁ τεμπέλης, ξαπλωμένος μὲ ἀράνταστη νοδρωτήτα χρειάσθηκε πάρα πολλή ὥρα γιὰ νὰ σκεφθῆ, κι' ἀκόμα περισσότερη γιὰ ν' ἀπάντησῃ.

—Ἐξή μῆνες!!...

Μὲ τὴ βία τὰ εἶπε κι' αὐτὰ σεβόμενος τὸν πασᾶ, ποὺ τὸν εἶχε ρωτήσῃ.

Στὸ διπλανὸ δωμάτιο ἦταν ὁ ἄλλος τεμπέλης, ὁ ὁποῖος, ἀκούγοντας τὴν ἀπάντησι τοῦ συναδέλφου του, εἶπε:

—Πουλὲ εἶσαι καὶ θὰ πᾶς τόσο γρήγορα;

Γαλλικὸ χιούμορ

Μπεκρῆς ἀπὸ κούνια!

Οἱ Νορμανδοὶ εἶναι μοναδικοὶ γρασοπατέρες. Μιά φορά, λοιπόν, ἕνας Νορμανδὸς, ἡγυμναῖκα του καὶ τὸ παιδί του δεῖτῶν πῆγαν καὶ κάθησαν σὲ μιὰ ταβέρνα:

—Δυὸ ποτήρια κρασί, παραγγέλλει ὁ πατέρας.

Ὁ πιτσιρικὸς κυττάζει καλὰ τὸν πατέρα του καὶ ρωτᾷ μὲ ἀπορία:

—Τί συμβαίνει μπαμπᾶ; ἡ μαμᾶ δὲ θὰ πῆ κρασί;

—Τι ὥρα εἶναι αὐτὴ ποὺ ἔρχεσαι; Κοντεύει νὰ ξημερώσῃ...
—Ἦμουνα μὲ τὸ λοχία ποὺ γνώρισα σήμερα. Μοῦπε πῶς εἶχε 7 μῆνες νὰ κουβεντιάσῃ μὲ κοπέλλα καί... κουβεντιάσαμε.

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΣΤΙΧΟΣ

Ἡ 65^η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ ΘΕΥΓΕΙ

ΑΠ' ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΙ ΤΟΥ Κ.Ε.Δ.

Τώρα ποὺ ἡ ἐξηνταπέντε τὴν ἐκπαίδευσι τελειώνει σάν χαιρετισμὸ—νὰ ποῦμε—τοῦτο 'δῶ ἀφιερώνει σ' ὅσους μὲς' τὸ ΚΕΔ ἀφίνει—κι' ἡ εἰσαγωγή μου κλείνει.

*

—«Στὸ καλὸ» θὰ ν' ἀναφωνήσουν ὅσοι μᾶς ξεπροβο-
[δίσουν
κι' ὡς κάποιος δεκανέας ποὺ μᾶς ἔχει ἀγαπήσει
—τί λεπτὸ παιδί ἀλήθεια!—στὰ κρυφὰ θε νὰ δακρύσῃ.
Δυὸ λοχίες μᾶς ἐπίσης ποὺ πολὺ μᾶς ἔχουν ψήσει
Τὸ φευγιό μᾶς ἀπ' τὸ κέντρο ἀσφαλῶς θὰ τοὺς
[στοιχίσῃ.

*

Τὴ θλιμμένη τούτη νότα γιὰ λιγάκι θε ν' ἀφήσω
κι' ἀπ' τὴν εὐθυμὴ πλευρά του πᾶ τὸ θέμα θ' ἀν-
[τικρύσω.

*

Πῶς ἀλήθεια θὰ ξυπνάμε, κ'εἰ ποὺ πᾶμε, τίς αὐγές
δίχως νὰ μεθοῦν τ' αὐτιά μᾶς τοῦ Ντανάκα οἱ
[κραυγές;

Πῶς θὰ ζήσουμε, ἀκόμη, ἐκεῖ πέρα ποὺ θὰ πᾶμε
ἂν δὲν ἔχη καμμιά πέτρα ποὺ καὶ ποὺ νὰ κουβαλάμε;

*

Πάντως, ὅτι καὶ νὰ ποῦμε ἕνα εἶναι ἡ ἀλήθεια
—καὶ δὲν λέω παραμύθια—

Στὸ διάστημα ἐτοῦτο ποὺ μέσ' τὸ κέντρο ζήσαμε
μὲ ὅλη τὴν καρδιά μᾶς τὸ ΚΕΔ μᾶς ἀγαπήσαμε
κι' αὐτό, ὅσος βεβαίως καιρὸς καὶ νὰ περάσῃ,
τὴν σειρὰ 65 ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσῃ.

στρ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΑΛΙΑΝΙΔΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΣΥΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

Τα μαθήματα, που αρχίζουμε να δημοσιεύουμε από σήμερα, είναι μετάφρασις από το πολύκροτο αμερικανικό βιβλίο Radio Elements που γνώρισες 16 εκδόσεις σε τρία μόνο χρόνια. Συνιστούμε σ' όλους να τα παρακολουθήσουν, έστω κι' αν σε μερικούς φωνούν στην αρχή πολύ εύκολα. Θα βρουν πάντα κάτι που δεν θα ήξεραν.

Μάθημα πρώτον

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΘΕΜΑ : Πώς ο άνθρωπος τελειοποίησε τα μέσα επικοινωνίας ;

1. Σήματα ήχητικά

Από τότε που ο άνθρωπος άρχισε να παράγει ήχους, προσπάθησε να διαβιβάσει σήματα σε όλοένα μεγαλύτερες αποστάσεις. Η πρώτη διαβίβασι σε σχετικώς μεγάλη απόστασι έγινε ασφαλώς με μιὰ κραυγή. Δεν άργησε όμως να αντιληφθῆ ὁ άνθρωπος τῆς προϊστορικῆς εποχῆς ὅτι ὁ ήχος που έδινε ένα κούφιο δένδρο, όταν τὸ κτυποῦσε μ' ένα ρόπαλο, μπορούσε να διανύει ακόμη μεγαλύτερη απόστασι. Ακόμη και σήμερα ὁρισμένες πρωτόγονες φυλές χρησιμοποιοῦν ένα μέσο επικοινωνίας πολὺ αποτελεσματικό: τὶς τυμπανοχρουσίς με τύμπανα ἀπὸ δέριμα.

2. Σήματα ὀπτικά

Ένας ἄλλος παλαιότατος τρόπος γιὰ τὴν διαβίβασι σημάτων είναι ὁ ὀπτικός. Ὁ τρόπος αὐτὸς εἶχε γιὰ ἀφετηρία τὶς προσπάθειες που ἔκανε ὁ πρωτόγονος ἄνθρωπος γιὰ νὰ συνεννοηθῆ ἀπὸ κάποια ἀπόστασι με κινήσεις τῶν χειρῶν. Με τὴν πάροδο τοῦ χρόνου χρησιμοποιήθηκαν γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ σύννεφα καπνοῦ, σημαίες, φωτιές, φανάρια καὶ τέλος, στὴν ἐποχὴ μας σχεδόν, ὁ ἠλιογράφος, δηλαδή ένα ὄργανο με κάτοπτρα που ἀνακλῶν τὶς ἠλιακῆς ακτίνες καὶ τὶς στέλνουν σε ὁρισμένη ἀπόστασι.

Όλοι οἱ τρόποι επικοινωνίας που εἶδαμε παρουσιάζουν τὸ ἴδιο μειονέκτημα. Δὲν μᾶς ἐξυπηρετοῦν παρὰ μόνον σε μικρῆς ἀποστάσεις.

3. Ὁ τηλεγράφος

Έπρεπε νὰ φθάσῃ ὁ 19ος αἰῶνας γιὰ νὰ βρεθοῦν καλλίτερα μέσα επικοινωνίας.

Τὸ 1832 ὁ Σαμουήλ Μόρς ἐφεύρε τὸν ηλεκτρικὸν τηλεγράφο. Στέλνοντας μ' ένα σύρμα μιὰ ηλεκτρικὴ ρευματοώθησι, πέτυχε νὰ θέσῃ σε λειτουργία ένα ηλεκτρομαγνήτη που βρισκόταν στὸ ἄλλο ἄκρο τοῦ σύρματος.

Ὁ ηλεκτρομαγνήτης αὐτὸς προσήλκυε μιὰ σιδηρὰ ράβδο, προκαλῶντας ένα ἀσθενικὸ μεταλλικὸ κρότο. Με βᾶσι ένα ὁρισμένο κώδικα οἱ κρότοι αὐτοὶ μεταφράσθηκαν σε γράμματα καὶ λέξεις.

Αὐτὸ ἦταν ένα μεγάλο βῆμα πρὸς τὰ ἔμπροσ. Ὁ ἄνθρωπος δὲν δεσμευόταν πιά μέσα στὰ ἴδια που χάραξε ἡ ὕδρασι καὶ ἡ ἀκοή. Σύρματα ἦταν δυνατόν ν' ἀπλωθοῦν σε ἀπόστασι πολλῶν μιλίων καὶ οἱ ηλεκτρικῆς ρευματοώθησις ταξίδευαν τώρα με τὴν ἀπίστευτη ταχύτητα τῶν 300.000.000 μέτρων τὸ

δευτερόλεπτο. Τὸ 1866 ἔφτασε στὴν Εὐρώπη τὸ πρῶτο σῆμα ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ μ' ένα τηλεγραφικὸ καλώδιο βυθισμένο στὸν Ἀτλαντικὸ ὠκεανό.

4. Τὸ τηλέφωνο

Τὸ 1875 σημειώθηκε ένα νέο βῆμα ὅταν ὁ Ἀλέξανδρος Γραάχαμ Μπέλλ ἐφεύρε τὸ τηλέφωνο. Οἱ ἦχοι τώρα μετετρέποντο σε ἠλεκτρισμὸ στὸ σημεῖο ἐκπομπῆς, ταξίδευαν με τὴν ἴδια, ὅπως καὶ στὸν τηλεγράφο, καταπληκτικὴ ταχύτητα καὶ φθάνοντας στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς γραμμῆς, ἐκεῖ ὅπου γινόταν ἡ λήψις, μετετρέποντο καὶ πάλι σε ἦχους. Κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο οἱ προφερόμενες λέξεις ἔφθαναν αὐτούσις σε ἀπόστασι πολλῶν ἑκατοντάδων καὶ χιλιάδων μιλίων.

5. Ὁ ασύρματος τηλεγράφος. Ἡ ασύρματη ἐπικοινωνία.

Ὅσο κι' ἂν ἦταν ἀξιολογώσιμες οἱ τελειοποιήσεις αὐτές, τὸ τηλέφωνο καὶ ὁ τηλεγράφος δὲν ἦταν σε θέσι νὰ ἱκανοποιήσουν τὶς ἀπαιτήσεις ἐνὸς πολιτισμοῦ που συννεχῶς ἀναπτυσσόταν. Σύρματα δὲν ἦταν δυνατό νὰ στηθοῦν ὀπουδήποτε. Οἱ ἐξερευνητῆς καὶ τὰ πλοῖα στὴν ἀνοικτὴ θάλασσα δὲν μπορούσαν νὰ ἐπικοινωνήσουν οὔτε μεταξύ των οὔτε με τὴν βᾶσι των. Τὸ ἀερόστατο κι' ἀργότερα τὸ ἀεροπλάνο ἀπαιτοῦσαν νέα μέσα επικοινωνίας που μάταια θὰ ζητοῦσαν νὰ ἀναπληρώσουν οἱ τηλεγραφικῆς γραμμῆς. Με λίγα λόγια ἡ ἐπινοήσις τοῦ ασυρμάτου τηλεγράφου καὶ τοῦ ασυρμάτου τηλεφώνου εἶχε γίνει ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη.

Ὅπως ὅλες οἱ μεγάλες ἐφευρέσεις οὔτε ὁ ασύρματος τηλεγράφος οὔτε τὸ ασύρματο τηλέφωνο (δηλ. ἡ ασύρματη ἐπικοινωνία, ὅπως μπορούμε νὰ τὰ ὀνομάζουμε μ' ένα ὄρο) δὲν εἶναι ἔργο ἐνὸς μόνον ἀτόμου. Πολλοὶ ἄνθρωποι, προσερχόμενοι ἀπὸ διάφορες χώρες, προσέφεραν τὴν συμβολὴ των μέχρις ὅτου ἡ ασύρματη ἐπικοινωνία γίνῃ πραγματικῆς.

Ένα σχεδόν τέταρτο αἰῶνος πρὶν παραχθῆ τὸ πρῶτο ἠλεκτρομαγνητικὸ κῦμα, ένας Ἀγγλος ἐπιστήμων ὁ Τζέιμς Μάξγουελ εἶχε ἀποδείξει, μ' ένα μαθηματικὸ τύπο, τὴν δυνατότητα παραγωγῆς του. Αὐτὸ συνέβη τὸ 1864 ὅταν διετύπωσε τὴν θεωρίαν τῶν ἠλεκτρομαγνητικῶν κυμάτων.

6. Ἀσύρματος ἐπικοινωνία.

Τὸ 1888 ὁ Ἑρρίκος Ροδόλφος Χέρτς, ένας νέος γερμανὸς ἀπὸ τὴν Φραγκφούρτη, πέτυχε μέσα σ' ένα δωμάτιο νὰ ἐκπέμψῃ τὸ πρῶτο ἠλεκτρομαγνητικὸ κῦμα καὶ νὰ συλλάβῃ τὸ σῆμα, που εἶχε στείλει, μ' ένα δέκτη τελείως πρωτόγονο. Κατὰ τὰ ἐπόμενα ἑξ χρόνια πολλοὶ ἐπιστήμονες ἐργάσθηκαν ἐντατικὰ γιὰ νὰ βελτιώσουν τὸν νέο τρόπο επικοινωνίας. Τὰ πειράματά των ὠδήγησαν τελικὰ στὸν ασύρματο τηλεγράφο, τὸ πρῶτο χρήσιμο μέσο ασυρμάτου επικοινωνίας. Ἡ ἐφευρέσις αὐτῆ ἔγινε ἀπὸ ένα νέο Ἴταλό, τὸν Γουλιέλμο Μαρκόνι, τὸ 1895. Χωρὶς νὰ παρεμβάλῃ κανένα σύρμα ὁ Μαρκόνι κατῶρθωσε νὰ στείλῃ σήματα σε ἀπόστασι ἀρκετῶν μιλίων. Τὸ

1901 πέτυχε να ζεύξει τον 'Ατλαντικό ωκεανό. Μ' αυτό τον τρόπο άνοιξε ο δρόμος για την λύση των αναγκών επικοινωνίας του 20ού αιώνας.

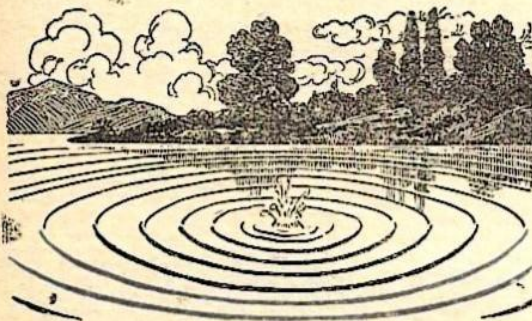
Μάθημα δεύτερον
ΔΙΑΔΟΣΙΣ ΤΩΝ ΚΥΜΑΤΩΝ

ΘΕΜΑ: Τι είναι κύμα;

Ἡ ασύρματος επικοινωνία γίνεται, ὅπως εἶπαμε, μὲ τὰ κύματα. Πρέπει λοιπὸν νὰ προσπαθῶμε ν' ἀντιληφθοῦμε τί εἶναι κύμα.

7. Ὑδάτινα κύματα.

Ἄν ρίξουμε μιὰ πέτρα σὲ μιὰ λίμνη μὲ ἤρεμα νερά, παράγονται ὑδάτινα κύματα ποὺ ἀπομακρύνονται συνεχῶς ἀπὸ τὸ σημεῖο πτώσεως σὲ σχῆμα κύκλων, ποὺ ὀλοένα εὐρύνονται (σχ.1).

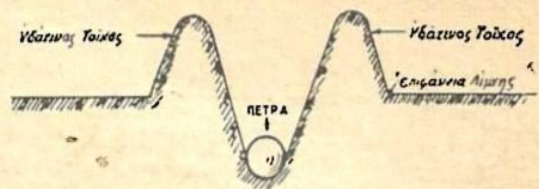
ΣΧ. 1. Κύματα ποὺ παράγονται, ἂν ρίξουμε μιὰ πέτρα σὲ μιὰ λίμνη μὲ ἤρεμα νερά. Ἀπομακρύνονται συνεχῶς ἀπὸ τὸ σημεῖο πτώσεως σὲ σχῆμα διευρυνομένων κύκλων.

Ἄς προσέξουμε καλλίτερα τὴν μορφή τῶν κυμάτων αὐτῶν, καὶ ἄς δοῦμε μὲ ποῖο τρόπο ταξιδεύουν. Ὅταν ἡ πέτρα, πέφτοντας, προσκρούσῃ στὴν ἐπιφάνεια τῆς λίμνης, ἀπωθεῖ σὲ κάποια ἀπόστασι ὠρισμένη ποσότητα νεροῦ καὶ σχηματίζει μ' αὐτὸ τὸν τρόπο μιὰ κοιλότητα. Τὸ ἀπωθούμενο νερὸ μαζεύεται τότε γύρω ἀπὸ τὴν κοιλότητα, ἀνεβαίνει ψηλότερα ἀπὸ τὴν κανονικὴ στάθμη τῆς λίμνης καὶ σχηματίζει ἓνα εἶδος κυκλικοῦ τοῖχου.

Τὸ βάρος τοῦ νεροῦ προκαλεῖ τότε τὴν κατάρρευσι τοῦ κυκλικοῦ αὐτοῦ τοῖχου. Καταρρέοντας ὁμως τὸ νερὸ φθάνει χαμηλότερα ἀπὸ τὴν ἀρχικὴ στάθμη τῆς λίμνης. Ὅπως προηγουμένως ἡ πέτρα, τὸ νερὸ μὲ τὴ σειρά του πέφτοντας ἐκτοπίζει μιὰ νέα ποσότητα νεροῦ καὶ δημιουργεῖ, σὲ μικρῇ ἀπόστασι ἀπὸ τὴν ἀρχικὴ κοιλότητα, νέο κυκλικὸ τοῖχο. Ἡ ἐναλλαγὴ αὕτη—ἀνύψωσις καὶ πτώσις τοῦ νεροῦ—ἐξακολουθεῖ ἀρκετὰ χρόνον καὶ ὑποχρῶνεται τὸ κύμα νὰ ταξιδεύσῃ ἀρκετὰ μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀρχικὴ κοιλότητα τῆς πέτρας. Ἐξ αἰτίας ὁμως τῆς ἀντιστάσεως τοῦ νεροῦ, ὁ καθένας ἀπὸ τοὺς διαδοχικοὺς αὐτοὺς τοῖχους εἶναι λιγὰν χαμηλότερος τοῦ προηγουμένου καὶ τὸ βάθος στὸ ὁποῖο φθάνει, κάθε φορὰ ποὺ καταρρέει, εἶναι κάπως μικρότερο. Ὅσο δὲ προχωρεῖ ὀλοένα μικραίνει σὲ ὕψος (σχ. 2).

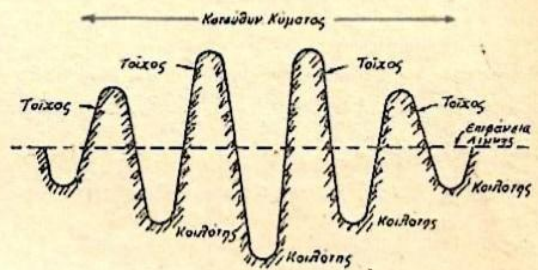
Ἄς ἀφήσωμε τώρα στὴν ἐπιφάνεια τῆς λίμνης, καὶ σὲ μικρῇ ἀπόστασι ἀπὸ τὸ σημεῖο πτώσεως τῆς πέτρας, ἓνα κομμάτι φελλοῦ.

Μόλις τὰ κύματα τὸ φθάσουν, τὸ βλέπομε νὰ χοροπηδᾷ, χωρὶς ὁμως νὰ παρασύρεται ἀπὸ τὸ κύμα.

ΣΧ. 2. Τομὴ τῆς λίμνης. Δείχνει τὸν κρατῆρα καὶ τὸν ὑδάτινο τοῖχο, ποὺ σχηματίζονται ἀπὸ τὴν πτώσι τῆς πέτρας.

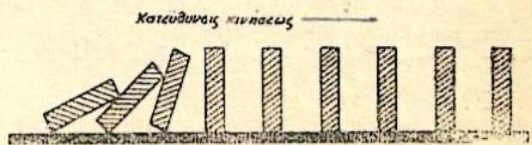
Αὐτὸ δείχνει ὅτι κάθε μόριο τοῦ νεροῦ ἀνεβαίνει καὶ κατεβαίνει—ὁμως δὲν ταξιδεύει στὴν λίμνη. Ἐκεῖνο ποὺ ταξιδεύει εἶναι τὸ κύμα (σχ. 3).

ΣΧ. 3. Τομὴ τῆς λίμνης. Δείχνει στὴ σειρά τῆς κοιλότητες καὶ τοὺς τοῖχους ποὺ σχηματίζονται ἀπὸ τὴν πτώσι τῆς πέτρας.

8. Τί ταξιδεύει στὴν πραγματικότητα.

Μποροῦμε ἴσως νὰ ἀντιληφθοῦμε καλλίτερα τὴν διαδικασίαν αὐτὴν ἂν στήσωμε στὴ σειρά τὰ κομμάτια ἑνὸς ντόμινου. Ἄν δώσωμε ἓνα κτύπημα στὸ πρῶτο κομμάτι, τὸ κομμάτι αὐτὸ θὰ ὠθήσῃ τὸ δεύτερο ποὺ βρίσκεται δίπλα του. Ἡ ὠθησι θὰ μεταδοθῇ στὸ τρίτο κομμάτι καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἡ κίνησις (ἢ τὸ κύμα) θὰ περάσῃ ἀπὸ ὀλόκληρη τὴν σειρά τῶν κομματιῶν ἂν καὶ καθένα ἀπ' αὐτὰ δὲν θὰ ἔξη μετακινήθῃ παρὰ σὲ ἀσήμαντη μόνον ἀπόστασι (σχ. 4).

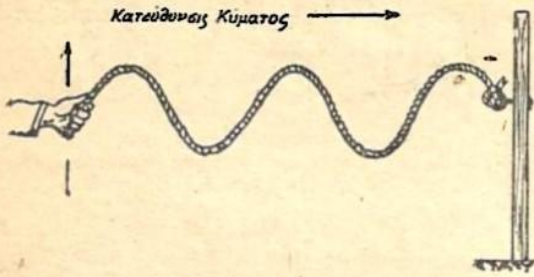

ΣΧ. 4. Μιὰ σειρά κομματιῶν ντόμινου. Δείχνει παραστατικὰ τὴν κίνησι τοῦ κύματος.

Ἐκεῖνο, λοιπὸν, ποὺ ἀλλάζει θέσι δὲν εἶναι τὰ κομμάτια τοῦ ντόμινου, ἀλλὰ ἡ ἐνέργεια ποὺ προκαλεῖ κάθε κομμάτι μὲ τὴν πτώσι του. Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο στὴν περίπτωσι τῶν κυμάτων τὰ μόρια τοῦ νεροῦ δὲν διασχίζουν τὴν λίμνη. Ἡ ἐνέργεια μόνον ταξιδεύει.

Ἄς πάρωμε τώρα ἓνα σχετικὰ χονδρὸ σχοινὶ μήκους 3—4 μέτρων καὶ ἄς δέσωμε τὴν μιὰ ἄκρη του σ' ἓνα στύλο. Ἄν τώρα κινήσωμε τὴν ἐλεύθερη ἄκρη του, μιὰ ἐπάνω καὶ μιὰ κάτω, βλέπομε ὅτι τὸ σχοινὶ φαίνεται σὰν νὰ ταξιδεύῃ πρὸς τὴν κατεύθυνσι τοῦ στύλου. Ὅμως τὸ σχοινὶ δὲν ταξιδεύει, ἀφοῦ ἡ ἐλεύθερη ἄκρη του βρίσκεται πάντοτε στὴν

Ίδια απόστασι από τὸ στύλο. Κάθε μῦροιο τοῦ σχοι-
νιοῦ ἀνεβαίνει καὶ κατεβαίνει, ἐκεῖνο ὁμως πὸν ταξι-
δεύει ἀπὸ τὴν μιὰ ἄκρη τοῦ σχοινοῦ ὡς τὴν ἄλλη-
ν εἶναι ἡ ἐνέργεια ἢ μ' ἄλλα λόγια τὸ κύμα (σχ. 5).

ΣΧ. 5. Παριστάνει τὴν κίνησι τοῦ κύματος μετὰ τὴ βοήθεια ἑνὸς σχοινοῦ.

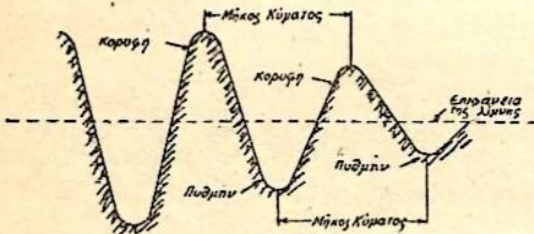
Στὰ παραδείγματα πὸν ἀναφέραμε, τὸ νερό, τὰ κομμάτια τοῦ ντόμινο καὶ τὸ σχοινὶ λέγονται μέ-
σον. Τὰ μῦροια τοῦ μέσου, εἶδαμε ὅτι διανύουν μιὰ πολὺ μικρὴ ἀπόστασι. Ὡστε: Κύμα εἶναι ἡ ἐν-
έργεια ἢ μ' ἄλλες λέξεις ἡ κίνησις πὸν περνᾷ κάθε μῦροιο τοῦ μέσου.

9. Μῆκος κύματος.

Ἄς γυρίσωμε στὰ κύματα τῆς λίμνης.

Δὲν λησμονήσαμε ὅτι ἡ πέτρα μετὰ τὴν πτώσι τῆς σχηματίζει μιὰ κοιλότητα καὶ δίπλα στὴν κοιλότητα ἕνα ὑδάτινο τοῖχο. Ὄταν ὁ τοῖχος αὐτὸς καταρροῦ-
σῃ θ' ἀνείξῃ δίπλα του μιὰ δευτέρη κοιλότητα. Ἔτσι οἱ τοῖχοι καὶ οἱ κοιλότητες ἐναλλάσσονται. Ἐνας τοῖχος μιὰ κοιλότης, ἕνας δευτέρος τοῖχος κλπ.

Τὸ ἀνώτατο σημεῖο τοῦ τοῖχου λέγεται κορυφὴ τοῦ κύματος. Τὸ κατώτατο σημεῖο τῆς κοιλότη-
τος ὀνομάζεται πυθμὴν. Ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ ἐπομένου κύματος (ἢ ἀπὸ ἕνα πυθμὴνα ὡς τὸν ἐπόμενον) λέγεται μῆκος κύματος (σχ. 6).

ΣΧ. 6. Δείχνει τὸ μῆκος κύματος.

Στὴν παραλία βλέπομε διαφόρου μῆκους κύμα-
τα, πὸν ἔχουν μῆκος π. γ. ἀπὸ μισὸ μέτρο ἕως πεν-
τακόσια μέτρα. Τὸ μῆκος ἑνὸς κύματος ἀπὸ σχοινὶ
μπορεῖ νὰ φθάσῃ ἀπὸ λίγα ἑκατοστὰ ἕως μερικὰ
μέτρα.

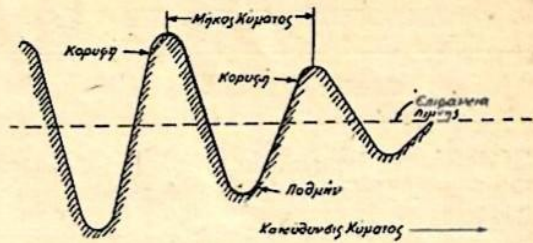
Ἡ διαδρομὴ πὸν κάνει τὸ κύμα γιὰ νὰ συμπλη-
ρώσῃ ἕνα μῆκος κύματος λέγεται κύκλος. Ὁ κύ-
κλος ἀρχίζει ἀπὸ τὴν κορυφὴ ἑνὸς κύματος καί,
περνώντας ἀπὸ τὸν πυθμὴνα, καταλήγει στὴν κορυ-
φὴ τοῦ ἐπομένου κύματος (σχ. 7).

10. Συχνότητες καὶ πλάτος κύματος.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κύκλων σὲ μιὰ ὀρισμένη μονάδα

τοῦ χρόνου λέγεται συχνότης. Ἔτσι ἕνα ὀκει-
νιο κύμα μπορεῖ νὰ ἔχῃ συχνότητα δύο κύκλων σὲ
λεπτό.

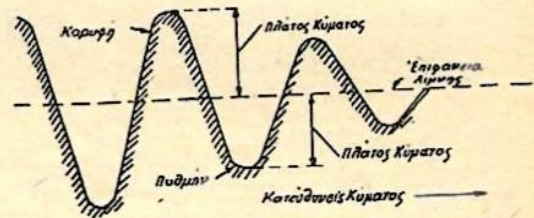
Ἄν παρατηρήσωμε τὰ κύματα τοῦ νεροῦ βλέ-

ΣΧ. 7. Τομὴ τῆς λίμνης. Ἡ χοντρὴ γραμμὴ δεί-
χνει ποιά διαδρομὴ ἀκολουθεῖ τὸ κύμα γιὰ νὰ
διαγράψῃ ἕνα κύκλο.

πομε καὶ κατὰ ἀκόμη. Ὅτι ὅσο μεγαλύτερη εἶναι ἡ
πέτρα πὸν ρίχνομε ἢ ὅσο μεγαλύτερη εἶναι ἡ δύναμι
μετὰ τὴν ὀποία τὴν ρίχνομε, τόσο βαθύτερη εἶναι ἡ
κοιλότης πὸν ἀνοίγει καὶ τόσο ψηλότερος ὁ τοῖχος
πὸν σηκώνεται.

Τὸ βάθος τοῦ πυθμὸς κάτω ἀπὸ τὴν κανονικὴ

ΣΧ. 8. Τομὴ τῆς λίμνης. Δείχνει τὸ πλάτος τοῦ
κύματος. Προσέξατε ὅτι ὅσο τὸ κύμα ἀπομακρῦ-
νεται ἀπὸ τὸ σημεῖο πτώσεως τῆς πέτρας, τόσο
τὸ πλάτος του ἐλαττώνεται.

στάθμη τῆς λίμνης ἢ τὸ ὕψος τῆς κορυφῆς ἐπάνω
ἀπὸ τὴ στάθμη λέγεται πλάτος κύματος (σχ. 8).

Τὸ πλάτος τοῦ κύματος ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν δύ-
ναμι πὸν τὸ παράγει. Ἄλλο ἐνδιαφέρον σημεῖον
εἶναι ἡ ταχύτης μετὰ τὴν ὀποίαν ἕνα κύμα διέρχε-
ται ἀπὸ τὸ «μέσον». Ἀφοῦ τὸ κύμα περνᾷ ἀπὸ
μῦροιο σὲ μῦροιο, τὸ εἶδος τοῦ μέσου ἐπηρεάζει τὴν
ταχύτητα μετὰ τὴν ὀποίαν ἕνα ὀρισμένο εἶδος κύμα-
τος θὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ «μέσον».

(Ἄκολουθεῖ)

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Διὰ τοὺς κ. κ. Συνδρομητὰς

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Συνδρομηταί, οἱ ὀ-
ποῖοι δὲν λαμβάνουν τακτικὰ τὰ φύλλα τοῦ Πε-
ριοδικοῦ μας, λόγω ἀλλαγῆς μονάδος, ὀπως μᾶς
γνωρίσουν τὴν νέαν των Διεύθυνσιν, πρὸς ἐνημέ-
ρωσιν τοῦ Τμηματὸς μας Ἀποστολῶν. Ἐπίσης
παρακαλοῦνται ὀσοι ἐκ τῶν κ. κ. Συνδρομητῶν
δὲν ἔχουν λάβει ὀρισμένα παλαιότερα φύλλα,
ὀπως μᾶς γράψουν, διὰ νὰ τοὺς τὰ ἀποστεί-
λωμεν, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιβαρύνσεως των.

ΤΑ ΤΗΛΕΤΥΠΑ

Τοῦ κ. ΒΑΣ. ΠΑΠΑ

Ἐντὸς ἐνὸς χρονικοῦ διαστήματος, τὸ ὅποιον ἀκριβῶς δὲν δύναται κανεὶς νὰ καθορίσῃ ἀπὸ τώρα, πᾶντως ὅμως ἐντὸς τοῦ ἀμέσως προσεχόντος μέλλοντος προβλέπεται ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ἀπρηξαιωμένου πλέον συστήματος τηλεγραφικῆς καὶ τηλεφωνικῆς ἐπικοινωνίας μεταξὺ τῶν διαφόρων Σταθμῶν τῶν Σιδηροδρομικῶν Δικτύων.

Εἰς τοὺς ἀπὸ χαρακτηρισμοῦ καὶ ἐκ συνηθείας δυσπιστοῦντας καὶ ἀπισιοδοξοῦς ὑπενθυμίζομεν ὅτι, ἀπὸ τινων ἤδη μηνῶν, μία παρεμφερῆς τεχνικὴ ἐπανάστασις (σημειώσω ὅτι, διὰ τὴν Ἑλλάδα μόνον θεωρεῖται τεχνικὴ ἐπανάστασις) ἐπετεύχθη εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ Κεντρικοῦ μας Τηλεγραφεῖου: Ἡ διαβίβασις εἰκόνων ἐξ Ἑλλάδος καὶ ἡ λήψις εἰκόνων ἐκ τοῦ ἔξωτερου διὰ τῆς ἀσφράγισης τηλεγραφίας. Ὁ κόσμος δὲν τὴν ἐπληροφόρηθη ἢ τὴν ἐθεώρησε ἴσως πολὺ φυσικῆν. Ἔτσι ὅμως φυσικῆν θὰ θεωρήσῃ ὁ κόσμος καὶ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ἀρχαίου πλέον καταστάντος τηλεγραφικοῦ συστήματος τῶν Σιδηροδρόμων.

Οἱ Σταθμῶν καὶ οἱ τηλεγραφικοὶ ὑπάλληλοι τῶν Κεντρικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν Σ.Ε.Κ. καὶ τῶν Σ.Π.Α.Π., οἱ μάρτυρες αὐτοὶ εἰς τὴν εὐσυνειδησίαν καὶ τὸν μόχθον τῶν ὁποίων στηρίζεται κυριολεκτικῶς ἡ κυκλοφορία δύο ἑκατοντάδων συρμῶν καθ' ὅλον τὸ εἰκοσιετρώρον, πρόκειται νὰ ἡσυχάσουν πλέον. Πολλοὶ δὲ ἀπ' αὐτοὺς (θύματα ἢ τυχηροὶ ἀναλόγως τῶν ἀντιλήψεων ἐκάστου) θὰ... τοποθετηθοῦν εἰς ἄλλας ὑπηρεσίας τοῦ δικτύου των.

Μιὰ συνήθης γραφομηχανὴ καὶ ἓνας πίναξ διαλογῆς ὡς οἱ γνωστοὶ πίνακες (tableaux) τῶν παλαιότερων τηλεφωνικῶν κέντρων, ἰδοὺ ὅλος ὁ τεχνικός ἔξοπλισμός μας. Τοῦ Τηλεγραφεῖου ἢ τοῦ Σταθμοῦ.

Σημειώσω ἐνθὺς ἀμέσως ὅτι ἐκεῖνο ποῦ χροιάζεται εἶναι αὐτὸ: Ὁ ὑπάλληλος ἢ ἡ ὑπάλληλος νὰ γνωρίζῃ, ἔστω καὶ ὀλίγη, γραφομηχανὴν (ἐνφ' ὧν χροιάζεται τὸ ὀλιγότερον ἐξάμηνον κατάστιχον κλπ.), καὶ νὰ δύναται τὴν πρῖνα, ἢ ὁποία εὗρίσκειται εἰς τὸ ἄκρον καλωδίου 1½ περίπου μέτρου νὰ τοποθετῇ ἐπὶ τοῦ πίνακος ἐπὶ τῆς ἀντιστοίχου ὑποδοχῆς, ὁπότε αὐτομάτως ἐπέρχεται ἡ ἐπαφὴ μὲ τὸν ζητούμενον Σταθμὸν. Καὶ ὄχι μόνον ἐρχόμεθα αὐτομάτως εἰς ἐπαφὴν, ἀλλὰ ταυτόχρονα (προσέξετε αὐτὴν τὴν λεπτομέρειαν) ἡ γραφομηχανὴ τῶν Ἀθηνῶν γράφει ἐπὶ χάρτου τὸ ὄνομα τοῦ καλουμένου Σταθμοῦ, ἐκεῖ δέ, ἐπὶ τοῦ χάρτου τῆς ἐτέρας γραφομηχανῆς, ἀρχίζει ἡ καταγραφή τοῦ τηλεγραφήματος. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εὗρίσκειται Σταθμῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ καθ' ὅλον τὸ εἰκοσιετρώρον. Τὸ ρομπὸτ (ὁ ἀντικαταστάτης τοῦ τυχόν ἀπουσιάζοντος Σταθμῶν) παραλαμβάνει εὐσυνειδίχως τὸ διαβιβαζόμενον ὑπηρεσιακὸν τηλεγράφημα ἀκριβῶς ὅπως δακτυλογραφεῖται ἀπὸ τὸν ἀποστολέα.

Αὐτὰ εἰς πολὺ γενικὰς γραμμὰς. Διὰ τοὺς περισσότερον τεχνικὰ κατηρητισμένους παρέχονται αἱ κατωτέρω πληροφορίες:

Τελευταίου τύπου αὐτοκινητάμαξαι (ὠτομοτρίς), ποῦ κυκλοφοροῦν στοὺς Σ.Π.Α.Π.

Τὰ τηλέτυπα, ἔτσι καλοῦνται αἱ γραφομηχαναὶ διὰ τὰς ὁποίας ὁμιλήσαμεν, εἶναι τὰ πλέον συγχομισμένα τηλεγραφικὰ μηχανήματα.

Χρησιμοποιοῦν τὸν κώδικα τῶν πέντε παλμῶν. Ἡ ἀνωτάτη ταχύτης χειρισμοῦ εἶναι 428 γράμματα κατὰ πρῶτον λεπτόν. (Οἱ τηλεγραφεῖται τῶν Σιδηροδρόμων μεταβιβάζουν 135—150 γράμματα κατὰ λεπτόν).

Οἱ ἐπτά ηλεκτρικοὶ παλμοὶ (εἰς ἐκκινήσεως, 5 κώδικος καὶ εἰς διακοπῆς) οἱ ἀποτελοῦντες τὸ σῆμα, εἶναι ἅπαντες τῆς αὐτῆς διαρκείας—20 χιλιοστά τοῦ δευτερολέπτου—καὶ ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὴν τηλεγραφικὴν ταχύτητα τῶν 50 Bauds.

Ἡ πλάξ ἐκπομπῆς φέρει ἓνα αὐτόματον διακόπτην (ἐκπομπῆ—λήψις), ὅστις μετατίθεται ἐκ τῆς θέσεως «λήψις» εἰς τὴν θέσιν «ἐκπομπῆ», ὡσάκις ἐκπέμπεται τὸ σῆμα.

Ὁ ἐν λόγῳ διακόπτης δὲν ἐπανέρχεται εἰς τὴν θέσιν «λήψις», εἰμὴ μόνον ὅταν ἡ ἐκπομπὴ διακοπῇ.

Τὸ τηλέτυπον κινεῖται δι' ἐνὸς κινητήρος 220 βόλτ 50 περιόδων, ἰσχύος 60 βάττ. Ἐννοεῖται ὅτι κινητῆρ, προσαρμοζόμενος εἰς τὸ ρεῦμα τῆς ἀρσεκείας μας, παραδίδεται ἀπὸ τὸν κατασκευαστήν.

Ἡ μηχανὴ ἀναγράφει τόσον τὰ ἐκπεμπόμενα, ὅσον καὶ τὰ λαμβανόμενα, ἐπὶ χαρτοταινίας ἢ φύλλον χαρτου, εἰς ἓν ἢ καὶ περισσότερα ἀντίτυπα.

Οὐδεμία εἰδικὴ ἐκπαίδευσις ἀπαιτεῖται διὰ τὸν χειρισμὸν τῆς μηχανῆς.

Τελευταῖον, ἀλλὰ ὄχι δι' αὐτὸ καὶ μικροτέρας σημασίας, πλεονέκτημα, εἶναι ὅτι οἱ ὄροι συνθηκῶν ἐργασίας, υγείας, ἀνθρωπινωτέρας διαβιώσεως τῶν τηλεγραφητῶν τοῦ Κέντρου καὶ τῶν Σταθμῶν πρόκειται τελείως νὰ μεταβληθοῦν. Πρόκειται, πραγματικὰ, οἱ συμπαθεῖς συναδέλφοι ποῦ χειρίζονται τὰ χειριστήρια καὶ φθείρουν τὴν υγείαν των μὲ τὴν ἐκνευριστικὴν των ἐργασίαν, νὰ ἀναπεύσουν. Χωρὶς ὑπερβολὴν.

(Ἀπὸ τὸ περιοδικὸν «Συγκοινωνία» τῆς Δέσσης Ἑλλήνων Σιδηροδρομικῶν)

ΜΙΧΑΗΛ ΦΑΡΑΝΤΑΪ (MICHAEL FARADAY)

Στό σημερινό μας σημείωμα θ' ασχοληθούμε μ' ένα μεγάλο Άγγλο φυσικό και χημικό, τόν Μιχαήλ Φάρανταϊ.

Ο Φάρανταϊ γεννήθηκε στο Λονδίνο στις 22 Σεπτεμβρίου 1791. Ο πατέρας του, ο Τζέιμς Φάρανταϊ, ήταν σιδηρουργός, αγαπούσε όμως πολύ τὰ γράμματα. Ο Μιχαήλ, αφού πέρασε τὰ πρώτα παιδικὰ του χρόνια στό σχολείο, σέ ηλικία δέκα τριών ἐτών ἐγκατέλειψε τίς σπουδές και μπήκε υπάλληλος σ' ένα βιβλιοπωλείο. Τήν πρώτη χρονιά ἔκανε μικροθελήματα. Ὑστερα όμως, μέ τήν βοήθεια τοῦ βιβλιοπώλη, ἔμαθε μιὰ τέχνη: νά δένη βιβλία. Συγχρόνως δέν ἔχανε καμμιά εὐκαιρία νά συμπληρώνη τήν μόρφωσί του. Τό περιβάλλον τοῦ βιβλιοπωλείου ἦταν ὅ,τι χρειαζόταν. Ρίχτηκε μέ τὰ μούτρα στή μελέτη τῶν βιβλίων πού τόν περιτριγύριζαν.

«Μή φαντασθῆτε, ὅτι ἤμουν κανένα παιδί μέ πρώιμη ἐξυπνάδα», ἔλεγε ὁ ἴδιος, ἀργότερα, ἀναπολώντας τὰ παιδικὰ του χρόνια. «Μικρός ἤμουν πολύ ζωηρός και εἶχα πλούσια φαντασία. Μπορούσα νά πιστέψω μέ τήν ἴδια εὐκολία και τήν Μεγάλη Ἐγκυκλοπαίδεια και τὰ παραμύθια τῆς Χαλιμάς. Ἰδιαίτερη ὅμως σημασία εἶχαν γιά μένα τὰ πραγματικά γεγονότα, τὰ φυσικά φαινόμενα. Γι' αὐτά, νομίζω, πῶς ἤμουν γεννημένος».

Σέ ηλικία δέκα ἐννέα ἐτῶν ἄρχισε νά παρακολουθῆ παραδόσεις φυσικῆς. Τό 1812 ὁ σέρ Χάμφρυ Ντέιβυ ἔκανε μαθήματα στό Βασιλικό Ἴδρυμα τοῦ Λονδίνου. Ο Φάρανταϊ παρακολουθοῦσε μ' ἐνδιαφέρον τόν μεγάλο δάσκαλο, παράλληλα μέ τήν δουλειά του στό βιβλιοπωλείο. Μέ τόν καιρό γοητεύθηκε ἀπό τήν ἐπιστήμη. Ἐγραψε στόν σέρ Ντέιβυ και τοῦ ζητοῦσε μιὰ θέσι στό Βασιλικό Ἴδρυμα. Ο Ντέιβυ τόν συμβούλεψε νά ἐξακολουθήσῃ τό ἐπάγγελμά του: μέ τήν ἐπιστήμη δέν θά κέρδιζε τό ψωμί του. Ἡ μοίρα ὅμως ἔπρεπε νά παίξῃ τό παιχνίδι τῆς. Τρεῖς μῆνες ἀργότερα ὁ σέρ Ντέιβυ ἔμεινε χωρίς βοηθό ἐργαστηρίου και σκέφθηκε νά προσφέρῃ τήν θέσι αὐτή στόν νεαρό Φάρανταϊ. «Όταν ἐγνώρισε τόν Μιχαήλ ἀπό κοντά τοῦ ἔκανε μεγάλη ἐντύπωση ἡ ἰδιοφυΐα του. «Αὐτό, ἔλεγε ἀργότερα, ἦταν ἡ μεγαλύτερη ἀπ' ὅλες τίς ἀνακαλύψεις πού ἔχω κάνει στήν ζωῆ μου».

Ο Φάρανταϊ ἄρχισε νά ἐργάζεται στό Βασιλικό Ἴδρυμα τήν 1 Μαρτίου 1813. Τόν πρώτο καιρό ἡ ὑπηρεσία του ἦταν νά παρευρίσκεται τίς παραδόσεις και νά διατηρῆ καθαρά τὰ μηχανήματα. Δέν ἄργησε ὅμως νά γίνῃ βοηθός στό πειράματα πού ἔκανε ὁ Ντέιβυ. Τότε τοῦ γεννήθηκε ἡ ἐπιθυμία νά συνεχίσῃ μόνος του τὰ πειράματα τοῦ Ἀμπέρ.

Γεμάτος ἐλπίδες γιά τό μέλλον ὁ Φάρανταϊ παντρεύτηκε τίς 12 Ἰουνίου 1821 μέ τήν Σάρα Μπάρναρντ και ἐγκαταστάθηκε στό Βασιλικό Ἴδρυμα, ὅπου εἶχε γίνῃ ἐν τῷ μεταξύ ἐπιμελητής.

Ἀρχίζοντας τίς πρωτότυπες ἐργασίες του στήν Χημεία, ὁ Φάρανταϊ ἔκανε μερικές σημαντικές ἀνακαλύψεις, ὅπως π. χ. τῆς βενζόλης πού, ὡς γνωστόν, ἀποτελεῖ τήν βάση τῶν βαφῶν τῆς ἀνιλίνης. Ο Ντέιβυ ἀνεγνώρισε τήν σημασία τῶν ἐρευνῶν του και τόν ἔκανε διευθυντή τοῦ ἐργαστηρίου. Στήν νέα του θέση ὁ Φάρανταϊ ἔδειξε ἰδιαίτερο ζήλο. Μεταξύ τῶν ἄλλων καθιέρωσε ἑβδομαδιαίες συγκεντρώσεις, τίς ὁποῖες τὰ μέλη τοῦ Βασιλικοῦ Ἰδρύματος εἶχαν τήν εὐκαιρία νά συζητοῦν τίς νέες ἀνακαλύψεις και ἐφευρέσεις.

Σύν τῷ χρόνῳ ὁ Φάρανταϊ ἀπέκτησε φήμη ἐξαιρετικοῦ δασκάλου και καταγινόταν πολλές ὥρες καθημερινῶς μέ τὰ πειράματά του. Τό 1831 πραγματοποίησε τήν μεγαλύτερη ἀπ' ὅλες τίς ἀνακαλύψεις του: ἀπό τόν μαγνητισμό κατώρθωσε νά παραγάγῃ ἤλεκτρισμό.

Μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου οἱ ἐργασίες του στήν χημεία ἐπεσκίασθησαν ἀπό τίς ἠλεκτρολογικές ἀνακαλύψεις τοῦ.

Μόνον οἱ τρεῖς νόμοι πού διέτύπωσε αὐτή τήν ἐποχή, σχετικά μέ τήν ἠλεκτρόλυσι, θά μπορούσαν νά τόν καταστήσουν διάσημο. Συνεχίζοντας τίς ἐργασίες τοῦ Ἀμπέρ, κατώρθωσε ν' ἀποδείξῃ, ὅτι, ὅταν ἕνας ἀγωγός διαρρέεται ἀπό ἠλεκτρικό ρεῦμα, προκαλοῦνται ἠλεκτρικά ρεύματα σέ ὅλους τοὺς γειτονικοὺς ἀγωγούς (ἐπαγωγή). Ο Φάρανταϊ πῆρε δυό ξύλινους πυρῆνες και τοὺς περιτύλιξε μέ μονωμένο σύρμα δηλ. ἔκανε δυό πηνία. Ἄφησε νά περάσῃ ἠλεκτρικό ρεῦμα ἀπό τό πρώτο και τό δεύτερο τό συνέδεσε μ' ένα γαλβανόμετρο (πού μετροῦσε τό ρεῦμα). Πρόσεξε τότε, ὅτι ὅταν τό ρεῦμα τοῦ συσσωρευτοῦ περνοῦσε σταθερά ἀπό τό πρώτο πηνίο, ἡ βελόνη τοῦ γαλβανόμετρο ἔμεινε ἀκίνητη, τήν στιγμή ὅμως πού τό ρεῦμα ἄρχιζε ἡ σταματοῦσε, ἡ βελόνη ταλαντευόταν. Ἐτσι ἀνακάλυψε ὅτι, ὅταν τό ρεῦμα ἀρχίζει νά διαρρέῃ ἕναν ἀγωγό, προκαλεῖ τήν δημιουργία ἠλεκτρικοῦ ρεύματος σ' ένα γειτονικό ἀγωγό. Τό ρεῦμα αὐτό διαρκεῖ λίγο χρόνο και ρεεῖ σέ διεύθυνσι ἀντίθετη ἐκείνης πού ἔχει τό ρεῦμα τοῦ πρώτου ἀγωγοῦ. Μέ λίγα λόγια ὁ Φάρανταϊ ἀνεκάλυψε ὅτι τό φαινόμενον τῆς ἐπαγωγῆς ἐκδηλώνεται μόνο ὅταν μεταβάλλεται ἡ ἔντασις τοῦ πρώτου πηνίου.

Ὑστερα ὁ Φάρανταϊ ἔκανε τήν σκέψι ὅτι, ἀφοῦ ἀπό τόν ἠλεκτρισμό παράγεται μαγνητισμός θά ἔπρεπε νά συμβαίῃ και τό ἀντίστρο-

φο, δηλαδή από τον μαγνητισμό να παράγεται ηλεκτρισμός. Προσπάθησε λοιπόν να εξακριβώσει κατά πόσον ή υπόθεσις του αυτή ήταν βάσιμη. Ύστερα από πολλές δοκιμές, πήρε τέλος ένα δακτύλιο από σίδηρο και τύλιξε στο δεξιό και άριστερο μέρος της περιφέρειας του από μιὰ σπειρα μονωμένου σύρματος. Η μιὰ σπειρα συνδεόταν μ' ένα γαλβανόμετρο, ή άλλη μ' ένα συσσωρευτή για να μαγνητίζη το σίδηρο. "Όταν το ρεύμα πέρασε από την σπειρα που θά προκαλούσε τον μαγνητισμό, ή βελόνη του γαλβανομέτρου ταλαντεύθηκε μερικές φορές και μετά σταμάτησε.

Ο Φάρανταυ απέδειξε τότε ότι το επαγωγικό ρεύμα τὸ προκαλοῦσε ὁ μαγνητισμός. Αὐτὴ τὴν μεγάλη ἀνακάλυψη, ὅτι ὁ μαγνητισμός μποροῦσε νὰ παραγάγη ἠλεκτρισμό, τὴν ἔκανε, ὅπως σημείωσε ὁ ἴδιος στὸ σημειωματάριό του, στίς 29 Αὐγούστου 1831.

Τὶς δύο αὐτὲς ἀνακαλύψεις, τῆς ἠλεκτροδυναμικῆς ἐπαγωγῆς καὶ τῆς μαγνητοηλεκτρικῆς ἐπαγωγῆς, τὶς γνωστοποίησε στὴ Βασιλικὴ Ἐταιρία στίς 25 Νοεμβρίου 1831.

Ο Φάρανταυ ἀπέφυγε νὰ χρησιμοποίησῃ τὶς ἀνακαλύψεις αὐτὲς γιὰ πρακτικὸς σκοποῦς. Ἐπιθυμοῦσε περισσότερο, ὅπως ἔλεγε, νὰ ἐπιδοθῆ στὴν ἀνακάλυψη νέων φαινομένων. Ἡ πίστις του ὅτι οἱ δυνάμεις που ἀνακάλυψε θὰ ἄφιναν ἐποχὴ ἦταν πλήρως δικαιολογημένη: Τὸ ἀπέδειξε ἡ κατασκευὴ τοῦ πηνίου ἐπαγωγῆς, τῆς ἠλεκτρικῆς γεννητριάς, τοῦ μαγνητικοῦ τηλεφώνου καὶ ὄλων τῶν μηχανῶν, που χρησιμοποιοῦν τὴν ἠλεκτρικὴν δυναμομηχανήν.

Ο Φάρανταυ ἐξακολούθησε τὶς ἔρευνες καὶ μὲ μιὰ σειρά ἠλεκτροχημικῶν πειραμάτων προσπάθησε νὰ ἐμβαθύνῃ στὴ φύσι τῶν ἠλεκτρικῶν συσσωρευτῶν. Εἰσήγαγε τοὺς ὄρους «ἠλεκτρόδιον», «ἄνοδος» καὶ «κάθοδος». Οἱ ἔρευνές του τὸν ἔκαναν νὰ διερωτηθῆ μήπως ὑπάρχει καμμιά ἀόρατη δύναμις μεταξύ τῶν δύο σωμάτων, τοῦ ἐπάγοντος καὶ τοῦ ἐπαγωγίμου. Βρῆκε ὅτι ἡ ἐπαγωγή μεταξύ δύο ἀγωγῶν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ ἕνας εἶναι φορτισμένος καὶ ὁ ἄλλος ὄχι, ἐπηρεαζόταν ἀπὸ ἕνα παρεμβαλλόμενο «μέσον», τὸ καλούμενον διηλεκτρικόν. Ἐπίσης ὅτι ὁ ἠλεκτρισμὸς εἰσχωροῦσε στὸ διηλεκτρικόν καὶ φαινόταν νὰ ἀπορροφᾶται γιὰ ἕνα χρονικὸ διάστημα ἀπ' αὐτὸ καὶ ὕστερα πάλι νὰ ἐμφανίζεται. Ἐξ αἰτίας τῆς ἀνακαλύψεως αὐτῆς ἡ μονὰς ἠλεκτρικῆς χωρητικότητος ὠνομάσθηκε φάραντ.

Γιὰ τὸν Φάρανταυ ἡ ἐπαγωγή ἦταν κάτι τὸ σημαντικόν στὴν ἐξέλιξι τῆς ἐπιστήμης καὶ πίστεψε ὅτι ἔμελλε νὰ παίξῃ μεγάλο ρόλο στὴν πρόοδο τοῦ μέλλοντος.

Μιὰ μέρα, ἀπευθυνόμενος σ' ἕνα βοηθό του ποῦ πειραματιζόταν μ' ἕνα μαγνήτη, τοῦ λέει: «Πόσο ἀξιοθαύμαστη καὶ μυστηριώδης εἶναι αὐτὴ ἡ δύναμις. "Όσο περισσότερο τὴν μελετῶ τόσο λιγώτερο τὴν γνωρίζω.»

Ο Φάρανταυ χρησιμοποίησε ἐπίσης ἕνα πεταλοειδῆ μαγνήτη καὶ τὸ πρίσμα τοῦ Νίκολ γιὰ νὰ ἀποδείξῃ μ' ἕνα ὑπέροχο πείραμα ὅτι

ὁ μαγνητισμὸς ἦταν ἱκανὸς νὰ ἐπηρεάσῃ τὸν αἰθέρα δηλ. τὸν φορέα τοῦ φωτός. Αὐτὴ ἦταν ἡ πρώτη ἀπόδειξις τῆς σχέσεως μεταξύ τοῦ φωτός καὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

Οἱ τρεῖς τόμοι τοῦ ἔργου τοῦ Φάρανταυ «Πειραματικὲς ἔρευνες ἠλεκτρολογίας», που περιέχουν ὄλες τὶς ἀνακαλύψεις του ἀπὸ τὸ 1833 μέχρι τὸ 1835 θεωροῦνται κλασσικοὶ καὶ χαρακτηρίζονται σὰν «ἕνας ἀπὸ τοὺς πλουσιώτερους θησαυροὺς γνώσεως, που μπόρεσε ποτὲ νὰ παρουσιάσῃ στὸν κόσμον μιὰ μονάχα διάνοια»

Ο Φάρανταυ δὲν ἐπέδρασε μόνο στοὺς ἐπιστήμονες τῆς ἐποχῆς του, ἀλλὰ καὶ στὴν νεολαία, που διάβαζε μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον τὶς ιστορίας που ἔγραφε ἐπάνω σὲ διάφορα ἀπλὰ θέματα ὅπως π. χ. τὴν ἱστορία τῆς χημικῆς παραγωγῆς τοῦ κεριοῦ.

Ο Φάρανταυ ἐργαζόταν μὲ σύστημα, χωρὶς νὰ βασιζεταί, ὅπως τόσοι ἄλλοι στὴν τύχη. Μελετοῦσε ἐκ τῶν προτέρων κάθε λεπτομέρεια τῶν πειραμάτων, που σχεδίαζε νὰ κάνῃ. Ἐνας συνεργάτης του ἔλεγε: «Στὶς κινήσεις του, ἀλλὰ καὶ στὸ πνεῦμα ἦταν ταχύς καὶ ἤρεμος». Στὴν ἐμφάνισί του ἦταν ἄψογος. Πάντοτε περιποιημένος καὶ καθαρὸς στὸ ἔπακρο. Στὴν κοινωνικὴ ζωὴ δὲν εὑρίσκε κανένα θέλγητρο. Τὰ βράδια τὰ περνοῦσε στὸ σπῆτι του μὲ μόνη συντροφία τὴν γυναίκα του. Παιδιά δὲν ἀπέκτησε.

Οἱ τίτλοι που τοῦ ἀπενεμήθησαν θὰ μπορούσαν νὰ γεμίσουν πολλές σελίδες. "Όταν τοῦ προσεφέρθη ἡ προεδρία τῆς Βασιλικῆς Ἐταιρείας ἀρνήθηκε νὰ τὴν δεχθῆ. Θέλησαν ἀκόμη νὰ τοῦ προσφέρουν τὸ ἵπποτικὸ ἀξίωμα, ἀλλ' ἀρνήθηκε καὶ πάλι. «Πρέπει νὰ παραμείνω ὁ πολίτης Μιχαὴλ Φάρανταυ» τοὺς ἔλεγε. Ἐλεγε ἀκόμη πὼς δὲν μπορούσε νὰ αἰσθανθῆ μεγαλύτερη ἱκανοποίησι γιὰ τὸ ἔργον του ἀπὸ τὴν συμπάθεια καὶ τὴν καλωσύνη που τοῦ ἔδειχναν ἄνθρωποι προερχόμενοι ἀπ' ὄλα τὰ σημεῖα τῆς γῆς.

Οἱ συνάδελφοί του τὸν θεωροῦσαν ὡς γεννημένο ἐρευνητὴ προικισμένο μὲ τὸ δῶρο τῆς ἰδιοφυίας καὶ ὡς ἕνα λαμπρὸ χαρακτήρα. Μιὰ ὑπέριστα ἱκανοποίησι δοκίμασε στίς 6 Ἰουνίου 1862, ὅταν εἶδε τὸ ἠλεκτρικὸ φῶς τοῦ Davy. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ Davy ἦταν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν δικῶν του ἀντιλήψεων τῶν σχετικῶν μὲ τὸν μαγνητοηλεκτρισμό.

Τὴν ἴδια χρονιά σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς παραδόσεις του στὸ Βασιλικὸ Ἴδρυμα ἔκαψε ἀπὸ ἀπροσεξία τὶς σημειώσεις του. Τὸ ξαφνικὸ αὐτὸ ἀτύχημα τὸν πείραξε πολὺ. Τελειώνοντας τὸ μάθημα ἀπηύθυνε ἕνα παθητικὸ ἀποχαιρετιστήριο στὸ ἀκροατήριό του λέγοντας ὅτι εἶχε μείνει πολὺ καιρὸ κοντὰ τους. "Όσοι τὸν εἶχαν γνωρίσει τὴν ἐποχὴ που τὸ πνευματικὸ του ἠφαίστειο βρισκόταν στὴν ἐντατικώτερη δρᾶσι του ἀντελήφθησαν, ὅτι οἱ δυνάμεις του εἶχαν ἀρχίσει νὰ τὸν ἐγκαταλείπουν.

Γράφοντας στὴν ἀνεψιά του ἔλεγε: «Οἱ ἐπίγειες δυνάμεις μου μέρα μὲ τὴν μέρα ἀποναρκώνονται. Εὐτυχῶς γιὰ ὄλους μας τὰ πραγ-

PANTAR

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΜΙΑΣ ΕΦΕΥΡΕΣΕΩΣ

Υπό Γ. ΚΑΚΡΙΑΝ, Υφηγητού Ε.Μ.Π

Ἡ μέχρι πρό ἐλαχίστου ἀκόμη χρόνου ἄγνωστος λέξις «ραντάρ», ἔχει ἤδη καταστῆ ὁ γενικώτατος τίτλος μίας διαρκῶς ἐπεκτεινομένης περιοχῆς τῆς τεχνικῆς ἐπιστήμης καὶ καλύπτει ὀλόκληρον τὴν τεχνολογίαν τῆς χρησιμοποίησεως ἀσυρμάτων ἠλεκτρομαγνητικῶν ὠθήσεων, αἱ ὅποια εἰς τὰς πλείστας ἐφαρμογὰς ἀνακλῶνται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας στερεῶν ἀντικειμένων. Ἡ διεύθυνσις καὶ τὰ λοιπὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἠλεκτρομαγνητικῆς ἡχοῦς χρησιμοποιοῦνται: εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς θέσεως τῶν ἀνακλῶντων στερεῶν ἀντικειμένων. Ὁ ἀπαιτούμενος διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῆς ἡχοῦς χρόνος μετράται, εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ ἐν χρήσει συστήματα, διὰ μεθόδων ὑπαικῶν, διὰ τῆς προκαλουμένης μεταβολῆς εἰς τὴν ἐμφάνισιν φωτεινοῦ τινος συμπλέγματος ἐπὶ τῆς πλακῶς καθοδικοῦ σωλήνος, καὶ χρησιμεύει ὡς βῆσις διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀποστάσεως τοῦ ἀνακλῶντος στερεοῦ ἀντικειμένου. Ἡ πρώτη μέτρησις κατὰ τὴν μέθοδον αὐτὴν χρονολογεῖται ἤδη ἀπὸ τὰ πρῶτα ἔτη μετὰ τὸ πέρασ τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου, ὁπότε ἐμετρήθη τὸ ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ὕψος τῆς στρώσεως Heaviside, ἀνερχόμενον εἰς 60 περίπου μίλλια.

Ἡ ἐπὶ ἰπταμένων ἀεροσκαφῶν ἀπόστασις τῶν ἠλεκτρομαγνητικῶν κυμάτων ἐγένετο ἀντικείμενον σπουδῆς ἤδη ἀπὸ τοῦ 1931, ὅχι ὁμῶς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ καθορισμοῦ τῆς θέσεως τοῦ ἀνακλῶντος ἀεροσκάφους, ἀλλ' ἀπλῶς καὶ μόνον διότι ἡ ἀντανάκλασις αὐτῆ ἐγένετο αἰσθητὴ ὡς «ἐνόησις» τῆς ἀσυρμάτου τηλεπικοινωνίας. Μόνον κατὰ τὸ 1934 οἱ ἀρμόδιοι τοῦ βρετανικοῦ ὑπουργείου τῆς ἀεροπορίας, ἀντιμετωπίζοντες τὸ ἐνδεχόμενον τοῦ νέου πολέμου, καὶ ἀνησυχῶντες διὰ τὴν ἀδυναμίαν τῆς ἀπὸ ἀεροπορικῶν ἐπιθέσεων ὑπερασπίσεως τῶν νήσων, συνεζήτησαν μετὰ τῶν ἐπιστημόνων τοῦ National Physical Laboratory τὴν δυνατότητα τῆς χρησιμοποίησεως «ἀκτίων θανάτου». Ἡ ἀπάντησις τῶν ἐπιστημόνων ἦτο σαφής: διὰ τὰς «ἀκτῖνας θανάτου» ἦτο ἀκό-

ματικά ἀγαθὰ δὲν ἐξαρτῶνται ἀπ' αὐτές. Ἄς ἐγκαταλειφθοῦμε στὰ χέρια τοῦ Πατέρα τῆς ἐπιεικείας. Ὁ θάνατος γιὰ τὸν χριστιανὸν δὲν μπορεῖ νὰ ἔχη ἄλλο νόημα. Μέσα ἀπ' αὐτὸν βγαίνει ἡ μεταθανάτιος ζωή».

Ἡ παράλυσις τὸν κατέλαβε. Μία ἀπὸ τῆς τελευταίας του χαρῆς ἦταν νὰ παρακολουθῆ τὸ ἡλιοβασιλευμα. Στὶς 25 Αὐγούστου 1867 ὁ Φάρανταῦ «πέρασε στὴν ἄλλη ὄχθη σχεδὸν ἀνεπαίσθητα». Τὸν ἔθαψαν στὸ νεκροταφεῖο τοῦ Χάιγικτ στοῦ Λονδίνο.

Ἡ Ἀγγλία δὲν ἔβγαλε ἄνδρα ἀληθέστερο ἀπ' αὐτόν. Ἄς μὴ ξεχνῶμε ὅτι στὴν ἐπιστήμην δὲν ἐνσαρκώθηκε ὀλόκληρο τὸ μεγαλεῖο του, γιὰτὶ ποτὲ ἡ ἐπιστήμη δὲν μπορεῖ νὰ ἀποκαλύψῃ τὴν γενναιότητα καὶ τὴν λεπτότητα τῆς ψυχῆς τοῦ Μιχαὴλ Φάρανταῦ.

μη πάρα πολὺ ἐνωρίς. Ἀλλὰ ἡ ἀπὸ τῶν ἀεροσκαφῶν ἀνακλωμένη ἐνέργεια, ὅταν ταῦτα προσεβάλλοντο ἀπὸ ἠλεκτρομαγνητικὰς κυμάνσεις, ἔπρεπε κάπως νὰ εἶναι ἀρκετὴ διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς θέσεως αὐτῶν. Ἐγένετο τὸ σχετικὸν πείραμα εἰς μικρὰς ἀποστάσεις, καὶ ἐπέτυχε. Τὸ ραντάρ εἶχε γεννηθῆ.

Τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1945 αἱ προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι εἶχον ἤδη προχωρήσει τόσον, ὥστε τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀεροπορίας ἀπεφάσισε τὴν ἐγκατάστασιν ἀλύσσου ἐκ πέντε σταθμῶν ραντάρ κατὰ μῆκος τῶν ἀνατολικῶν ἀκτῶν τῆς Ἀγγλίας. Οἱ πέντε αὐτοὶ σταθμοὶ ἀπετέλεσαν τὸ πρῶτον ἐκμεταλλεύσιμον σύστημα ραντάρ ἐπὶ τοῦ πλανήτου. Τὸν Αὐγούστου τοῦ 1931 προστετέθησαν εἰς τὴν ἄλυσσον δεκαπέντε ἐπὶ πλέον σταθμοὶ καλύπτοντες πλήρως τὴν ἀνατολικὴν καὶ νοτιοανατολικὴν ἀκτὴν τῆς νήσου.

Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1938, ἐποχὴν τῆς συνδιασκέψεως τοῦ Μονάχου, ἡ Μεγάλη Βρετανία εἶχεν ἤδη δαπανήσει δύο ἑκατομμύρια λιρῶν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ νέου συστήματος ἀμύνης. Τὸν Μάρτιον τοῦ 1939 συνεχῆς ἄλυσσος σταθμῶν ἐκάλυπτεν ὅλην τὴν γραμμὴν τῆς ἀκτῆς, ἀπὸ τῆς Σκωτίας μέχρι τῆς νήσου Οὐάιτ. Ἀπὸ τῆς ἀνοίξεως τοῦ ἴδιου ἔτους, καὶ συγκεκριμένως ἀπὸ τῆς εἰσβολῆς τῶν Ἰταλῶν εἰς τὴν Ἀλβανίαν, οἱ σταθμοὶ εὐρίσκοντο ὅλο: συνεχῶς ἐν ἐπιφυλακῇ, ἀσκούντες ἀδιάλειπτου εἰκοσιτετράωρον ἐπιτήρησιν καὶ ἀνακαλύπτοντες καὶ παρακολουθοῦντες ὅλα τὰ τυχόν προσεγγίζοντα ἀεροσκάφη. Μικρὸν χρονικὸν διάστημα μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ πολέμου ἡ ἄλυσσος τῶν σταθμῶν ραντάρ συνεπληρώθη πρὸς ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, περικλείουσα πανταχόθεν τὸ Ἠνωμένον Βασίλειον. Ἡδὴ κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τοῦ πολέμου, ἔτος τῶν μεμονωμένων καὶ σχετικῶς ἀραιῶν ἐπιδρομῶν, ἡ ἄλυσσος, ἐνισχυθεῖσα διὰ συσκευῶν εἰδικῶν πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ προσδιορισμὸν τῆς θέσεως ἀεροσκάφους ἰπταμένου εἰς μικρὸν ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἢ τῆς θαλάσσης, παρέσχε πολυτίμους ὑπηρεσίας. Ἡ πλήρης ὁμῶς ἀποτελεσματικότης τῆς ἀμύνης κατεδείχθη κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν μάχην τῆς Μεγάλης Βρετανίας, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ σταθμοὶ ἐλειτούργουν ἀνευ διακοπῆς, ἐξακριβῶνοντες τὴν θέσιν, τὸν ἀριθμὸν, τὴν ἀπόστασιν, τὸ ὕψος καὶ τὴν διεύθυνσιν πτήσεως τῶν ἀδιαλείπτως ἐπερχομένων ἐχθρικών ἀεροσκαφῶν, ἐνὸς ταυτοχρόνως ἦσαν εἰς θέσιν νὰ καθορίζουν, ἐὰν τὰ εἰς οἰκονομικῶς θέσιν καὶ ἀπόττανιν ἰπτάμενα ἀεροσκάφη ἦσαν ἐχθρικά ἢ φίλια. Ἡ προσέγγισις τῆς ἐντοπίσεως ἀνήρχετο εἰς ὀλιγώτερον τοῦ ἐνός μιλλίου διὰ τὰς εἰς τὸ μέσον τῆς Βορείου Θαλάσσης, μετὰξὺ τῶν δύο ἀκτῶν, εὐρισκομένης θέσεως. Τὰ χρησιμοποιούμενα κύματα ἦσαν μήκους περίπου 10 μέτρων, ἦτοι περίπου ὀλίγων ἑκατομμυριστῶν τοῦ δευτερολέπτου.

Ἐνδιαφέρων εἶναι ὁ τρόπος ἐξακριβώσεως τοῦ ὕψους πτήσεως, ὑπενθυμίζων τὰς στερεοσκοπικὰς με-

θόδους τῆς ὀπτικής. Διὰ συγκριτικῆς μετρήσεως τῆς ἐντάσεως τῆς ἠχοῦς, ἡ ὁποία, ἀνακλωμένη, προσπίπτει ἐπὶ δύο εἰς διαφορετικὰ ὕψη τοποθετημένων κεραιῶν, εἶναι δυνατόν νὰ προσδιορισθῇ τὸ ὕψος τοῦ ἀνακλῶντος ἀεροσκάφους μὲ προσέγγισιν 100 ἕως 150 μέτρων. Ἡ ἐξακριβώσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀεροσκαφῶν, ἐξ ὧν ἀπετελοῦντο οἱ ἐπιτιθέμενοι σχηματισμοί, ἀπετέλεσεν ἐπίσης ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας τεχνικῆς μεθόδου, μὴ ἀποκαλυφθείσης ἀκόμη εἰς ὅλας τῆς τὰς λεπτομερείας. Ἡ διαπίστωσις τέλος τοῦ ἐὰν τὸ ἀνακλῶν τὴν ἠχὴν ἀεροσκάφους εἶναι φιλίων ἢ ἐχθρικών κατέστη δυνατόν διὰ τοῦ ἐφοδιασμοῦ τῶν φιλίων ἀεροσκαφῶν δι' εἰδικῆς τινος συσκευῆς, ἡ ὁποία ἐπέφερε χαρακτηριστικὴν μεταβολὴν εἰς τὸ ἀνακλῶμενον κύμα.

Αἱ ἀνωτέρω ἀναφερθεῖσαι εἰδικαὶ συσκευαὶ πρὸς ἀνακλῶσιν καὶ ἐντοπισμὸν τῶν εἰς πολὺ μικρὸν ὕψος προσεγγιζόντων ἀεροσκαφῶν, ἀπήτησαν τὴν χρησιμοποίησιν ἀκόμη μικροτέρων μηκῶν κύματος, καὶ συγκεκριμένως τὴν κατασκευὴν πομπῶν μήκους κύματος ἐνὸς καὶ ἡμίσεως μέτρου. Τὰ βραχύτατα αὐτὰ κύματα ἐχρησιμοποίηθησαν βραδύτερον εἰς ὅλους τοὺς πομπούς, ἀνεξαρτήτως ὕψους τῶν ἀεροσκαφῶν, καὶ κατέστησαν δυνατόν τὴν ἐξέλιξιν. Τὸ ὅλον σύστημα τοῦ πομποῦ, μικρότερον τώρα καὶ ἐλαφρότερον, λόγῳ τῆς ἠδῆ ἐπιβεβαιωμένης συχνότητος, ἐτοποθετεῖτο ἐπὶ περιστρεφομένης δάσεως καὶ ἡ ἐκπομπὴ τῶν κυμάτων συνεκεντρώθη εἰς δέσμας μικροῦ ἀνοίγματος, περιστρεφόμενας κυκλικῶς καὶ διατρεχούσας τὸν ὀρίζοντα πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις, ἐν εἶδει περιστρεφόμενων ναυτιλιακῶν φάρων, ἀντὶ τῆς ἀρχικῶς χρησιμοποιουμένης μεθόδου τῆς ἐκπομπῆς κατὰ ἀκινήτους δέσμας μεγάλου ἀνοίγματος.

Καὶ ἄλλα τελειοποιήσεις ἐπηκολούθησαν συντομώτατα. Εἰς τὰ πρῶτα συστήματα ἡ πλάξ τοῦ καθοδικοῦ σωλήνος, ἐφ' ὅσον δὲν ἐσημειοῦτο ἀνάγκαις τῆς ἠλεκτρομαγνητικῆς ἠχοῦς, παρουσίαζε φωτεινὴν τινὰ γραμμὴν, κατὰ τὴν ὀριζοντίαν διάμετρόν της. Ἡ ἀνακλωμένη ἠχὴν προεκάλει τὴν ἐμφάνισιν μικρᾶς προβολῆς εἰς σχῆμα V, ἀνωθεν ἢ κάτωθεν τῆς φωτεινῆς διαμέτρου, ἡ δὲ ἀπόστασις τῆς προβολῆς ἀπὸ τῶν ἄκρων τῆς διαμέτρου ἔδιδε τὸ μέτρον τῆς ἀποστάσεως τοῦ ἀνακλῶντος ἀεροσκάφους. Ἡ φωτεινὴ διάμετρος ἐχρησίμευε τοιουτοτρόπως ὡς κλίμαξ ἀποστάσεων. Εἰς τὰ νεώτερα συστήματα ἡ ἀνακλωμένη ἠλεκτρομαγνητικὴ ἠχὴν παρουσιάζετο ὡς ἐντόνως φωτεινὸν σημεῖον ἐπὶ τῆς πλακῆς τοῦ καθοδικοῦ σωλήνος, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὑπῆρχε σχεδιασμένος καὶ χάρτης τῆς περιοχῆς, τὴν ὁποίαν προσέβαλλεν ἡ ἐκπομπή. Διὰ καταλλήλων συνδυασμῶν ὁ χάρτης οὗτος περιστρέφετο ἐν συγχρονισμῷ μετὰ τῆς δέσμης, οὕτως ὥστε ἡ ἀναγνώρισις τῆς θέσεως κατέστη εὐκολωτάτη καὶ ὁ χειρισμὸς τῆς συσκευῆς ἀπλούστατος.

Ἐκτός τῆς ἀεροπορίας, ἐνδιεφέρθησαν φυσικὰ ἐνωρίτερα διὰ τὴν νέαν ἐφεύρεσιν, καὶ τὸ ναυτικὸν καὶ ὁ στρατὸς τῆς ξηρᾶς. Ἡ χρησιμοποίησις μεγαλύτερων συχνότητων καὶ ἡ ἐκ ταύτης προερχομένη ἐλάττωσις τῶν διαστάσεων καὶ τοῦ βάρους τῶν συσκευῶν ραντάρ, κατέστησαν δυνατόν τὴν τοποθέτησιν τῶν τελευταίων αὐτῶν ἐπὶ αὐτοκινήτων καὶ ἐπὶ τῶν ἰσθῶν τῶν πλοίων. Ἡ μέτρησις τῆς ἀποστάσεως κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν διὰ τῶν γνωστῶν ὀπτικῶν μεθόδων, παρεμερίσθη σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου καὶ ἔδωκε τὴν θέσιν της εἰς τὴν ἠλεκτρομαγνητικὴν

μέτρησιν, ἡ ὁποία ἔλυσε τὸ πρόβλημα τῆς βολῆς ἐναντίον ἀοράτων στόχων κατὰ τρόπον ἱκανοποιούντα καὶ τοὺς πλέον ἀπαιτητικοὺς πυροβολητάς. Ὅταν ἐπὶ πλέον κατωρθώθη καὶ ἡ ἀπ' εὐθείας εἰσοδος τῶν διὰ τοῦ ραντάρ ἐξακριβουμένων στοιχείων εἰς τὸν κατευθυντήρα τῶν πυροβολαρχιῶν, ἐπιγείων καὶ ἀντιαεροπορικῶν, ἠδῆ ἐβλήθη κατὰ τρόπον ἐξαιρετικῶς ἐνοχλητικὸν διὰ τὰς δυνάμεις τοῦ ἄξονος.

Ἡ ἐπὶ τῶν φιλίων ἀεροσκαφῶν τοποθέτησις αὐτοτελῶν συσκευῶν ραντάρ ἀπέτέλεσεν ἐξ ἀρχῆς τὸ ἀντικείμενον εἰδικῶν ἐρευνῶν. Ἡ χρησιμοποίησις τῶν βραχυτέρων κυμάτων, μήκους ἐνὸς καὶ ἡμίσεως μέτρου, ἔδωκε μίαν προσωρινὴν λύσιν εἰς τὸ πρόβλημα, ἂν καὶ ἡ τοποθέτησις τῶν κεραιῶν ἐπὶ τῶν μικρῶν καταδιωκτικῶν ἀεροπλάνων παρουσίασε ἀρκετὰς δυσκολίας, ἐκτός δὲ αὐτοῦ καὶ ὁ χειρισμὸς τῶν συσκευῶν δὲν ἦτο ἀρκετὰ ἀπλοῦς διὰ τὸ πλήρωμα τῶν καταδιωκτικῶν, τὸ ὁποῖον ταυτοχρόνως ἔπρεπε νὰ διευθύνῃ τὴν πτήσιν καὶ νὰ μάχεται. Τὴν ὀριστικὴν λύσιν ἔδωκεν ἡ κατασκευὴ τῆς λυχνίας magnatron, ἡ ὁποία κατέστησε δυνατόν τὴν χρησιμοποίησιν ἀκόμῃ καὶ πολὺ μεγαλύτερων συχνότητων. Δι' αὐτῆς ἡ τεχνικὴ τοῦ ραντάρ εἰσῆλθεν εἰς τὴν περιοχὴν κυμάτων μήκους ἀνερχομένου εἰς τάξιν μεγέθους ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου—«ἑκατοστομετρικὸν ραντάρ»—καὶ τὸ προβάδισμα τοῦ συμμαχικοῦ τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ, ἐν σχέσει πρὸς τὸν τεχνικὸν ἐξοπλισμὸν τῶν γερμανῶν, οἱ ὁποῖοι διαρκῶς ἠγωνίζοντο διὰ τὴν πρόδοον τῶν τεχνικῶν μέσων των, διαρκῶς ἐσημείωναν προσόδους ἀλλὰ καὶ διαρκῶς εὐρίσκοντο ἐν συνήθως μικρᾷ καθυστέρησει ἐν σχέσει πρὸς τοὺς συμμαχούς, κατέστη ὀριστικόν, ἀδιαμφισβήτητον καὶ ἀποφασιστικόν διὰ τὴν ἐκβασιν τοῦ πολέμου.

Χάρις εἰς τὸ ἑκατοστομετρικὸν ραντάρ, ἐπὶ ἑκατὸν ἱπταμένων δομῶν ἀφικνουμένων εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ἀντιαεροπορικῶν πυροβολαρχιῶν, τοῦλάχιστον αἱ ὀγδοήκοντα κατερρίπτοντο προσοῦ κἂν προσεγγίσουν τοὺς στόχους των. Χάρις εἰς τὸ ἑκατοστομετρικὸν ραντάρ κατέστη δυνατόν ἡ λύσις τοῦ προβλήματος τῆς ἀνακαλύψεως ἐχθρικών ὑποβρυχιῶν ἐν καταδύσει, δηλαδή ἡ ἀπὸ ἀέρος καὶ θαλάσσης ἀνακάλυψις καὶ ὁ ἐντοπισμὸς ἐπὶ πολλῶν δεκάδων τετραγωνικῶν χιλιομέτρων θαλασσῆς ἐπιφανείας, ὑπὸ σκοτὸς συχνότατα ἀπόλυτον, μεταλλικὸν τινος τεμαχίου ἐξέχοντος κατὰ ὀλιγώτερον τῶν δύο μέτρων ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῶν ὑδάτων. Χάρις εἰς τὸ ἑκατοστομετρικὸν ραντάρ τὰ βομβαρδιστικὰ μεγάλῃς ἀκτίνας δράσεως κατώρθωσαν νὰ ἐπιφέρουν τὰ ἀποφασιστικὰ πλήγματα τῶν ἐπὶ τῶν βιομηχανικῶν κέντρων τοῦ ἐχθροῦ.

Ἡ ἐν γένει σημασία τοῦ ραντάρ καταδεικνύεται ἀπὸ τὴν ἐξῆς στατιστικὴν παρατήρησιν: ὁ μὲ ραντάρ ἐφοδιασμὸς στολισκόμενος τινὸς ἀεροπλάνου κοστίζει μὲν τὸ δέκατον τοῦ κόστους τοῦ στολισκοῦ, ἐνῶ ταυτοχρόνως πολλαπλασιάζει τοῦλάχιστον ἐπὶ πέντε τὴν ἀξίαν αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὁ ἠλαττωμένως ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος καὶ ἡ αὐξήσις τῆς ἀσφαλείας τῆς πολυτίμου ζωῆς τοῦ εἰδικευμένου ἱπταμένου προσωπικοῦ.

Πρέπει τέλος νὰ σημειωθῇ, ὅτι εἰς τὴν ἀνωτέρω σκιαγραφηθεῖσαν καταπληκτικὴν ἐξέλιξιν τοῦ νέου ἐπιθετικοῦ καὶ ἀμυντικοῦ ὅπλου συνέβαλε στρατιὰ ὀλόκληρος ἀφανῶν ἐργατῶν. Εἰς τὰ κρατικὰ ἐργαστήρια, τὰ ἀσχολούμενα σχετικῶς, προσεκλήθησαν νὰ

ΕΞΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ

Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΟΠΤΩΣΕΩΝ

Πολλά χρόνια πριν από τον τελευταίο παγκόσμιο πόλεμο άρχισε να γίνεται συζήτηση στην Ελλάδα για το ενεργειακό πρόβλημα. Έκατοντάδες μελέτες γράφθηκαν στα τεχνικά μας περιοδικά κι' άλλα τόσα σχέδια καταστρώθηκαν.

Αλλά τί ήταν και τί είναι ενεργειακό πρόβλημα; Η χρησιμοποίησις τῆς τεραστίας ἐνεργείας τῶν ὑδατοπτώσεών μας διὰ τὴν παραγωγή φθηνοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος. Καὶ τὸ φθηνὸ ρεῦμα θὰ εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὴ δημιουργία πολλῶν ἐργοστασίων καὶ τὴν φωταγωγήσι ὅλων σχεδὸν τῶν κοινοπόλεων καὶ χωριῶν τῆς ὑπαίθρου.

Ἡ χαλιναγώγησις, ὅμως, τῆς ἐνεργείας τοῦ ὑδατίνου μας πλούτου ἀπαιτοῦσε τεράστια κεφάλαια. Τόσα ὅσα δὲν ἦταν δυνατόν νὰ ἐξευρεθοῦν στὴν πτωχὴ μας χώρα. Κι' ἔμεινε τὸ ενεργειακὸ μας πρόβλημα, ἀπλῶς γραμμένο στὰ χαρτιά καὶ στὶς μελέτες τῶν νεαρῶν μας τεχνικῶν. Ἦταν ὅν ἓνα ἀσύλληπτο ὄνειρο, πὸν χανόταν ἀνάμεσα στὰ πολλὰ σχέδια τοῦ μέλλοντος. Κάτι πὸν δὲν περιμέναμε νὰ τελειώσῃ παρὰ σὲ μιὰ ἐποχὴ, πὸν θ' ἀπείχε 3—4 ἢ καὶ περισσότερες γενεές ἀπὸ τὴ δική μας.

Κι' ἦρθε ἡ ἀπελευθέρωσις. Ἦρθε τὸ Δόγμα Τροῦμαν, πὸν μᾶς ἐνίσχυσε στὸ σκληρὸ μας ἀγῶνα γιὰ τὴ Νίκη. Ἦρθε καὶ τὸ Σχέδιο Μάρσαλ μὲ τὶς κολοσσιαῖες πιστώσεις του γιὰ τὰ χρόνια τῆς Δύσεως. Ξανάρχισε νὰ συζητῆται δειλά—δειλά καὶ τὸ πρόγραμμα τοῦ ἐξηλεκτρισμοῦ τῆς χώρας μας. Βγῆξαν ἀπὸ τὰ ντουλάπια οἱ σκονισμένες μελέτες. Ξανασυζητήθηκαν. Γράφτηκαν νέες.

Χρειάσθηκε νὰ πείσουμε τοὺς Ἀμερικανούς, ὅτι μπορεῖ ἡ χώρα μας ν' ἀξιοποιήσῃ τὰ κεφάλαια πὸν δίνει τὸ Σχέδιο Μάρσαλ. Τοὺς πείσαμε τελικῶς.

Ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ Πιστώσεων μᾶς εἰδοποίησε, ὅτι ἐ γ κ ρ ί ν ε ι τὴν ἔναρξιν τῶν ἔργων. Τὸ ὄνειρο πὸν περιμέναμε νὰ παρέλθουν γενεές γιὰ νὰ πραγματοποιηθῇ, γίνεται πραγματικότης. Τὰ ἔργα ἀρχίζουν τὸν ἄλλο μῆνα. Κι' ἡ ἡμέρα πὸν θ' ἀρχίσουν θὰ εἶναι ἱστορικὴ, γιὰ τὴν αὐτὰ εἶναι τὰ μευαλύτερα πὸν ἔγιναν ποτὲ στὴν Ἑλλάδα.

***

Ἄλλ' ὡς δοῦμε, μὲ λίγα λόγια, τί πρόκειται νὰ γίνῃ. Βέβαια, ὅλοι μας ἔξορμε τὴ σημασίαν πὸν ἔχει ὁ ἠλεκτρισμὸς γιὰ τὴν ἐξέλιξιν μιᾶς χώρας. Δὲν βλάπτει, ὅμως, ἂν κάνουμε μιὰ μικρὴ ἀναδρομὴ στὸ παρελθόν, πρὶν ποῦμε τί θὰ γίνῃ στὸ ἀμέσως προσεχὲς μέλλον.

ἐργασθοῦν, καὶ εἰργάσθησαν, ὄχι μόνον ἐπιστήμονες μηχανικοὶ καὶ φυσικοὶ, ἀλλὰ καὶ δημοδιδάσκαλοι, ἔμποροι, ἄπλοὶ ἐργάται—ὅλοι ὅσοι θεωρητικῶς ἢ πρακτικῶς εἶχον ἀσχοληθῇ μὲ ἠλεκτρομαγνητικὰ κύματα.

Ἀπὸ τὰ «Τεχνικὰ Χρονικά»

Τὸ ἠλεκτρικὸ ρεῦμα ἔφθασε γιὰ πρώτη φορὰ στὸν τόπο μας τὸ 1888. Σὲ δώδεκα χρόνια (στὰ 1900) ἑπτὰ μόνον πόλεις εἶχαν ἠλεκτροφωτισθῇ. Αἱ Ἀθῆναι, ἡ Ἐρμούπολις, αἱ Καλάμια, ὁ Πύργος, τὸ Ἀργοστόλιον, ἡ Ζάκυνθος καὶ τὸ Λαύριον.

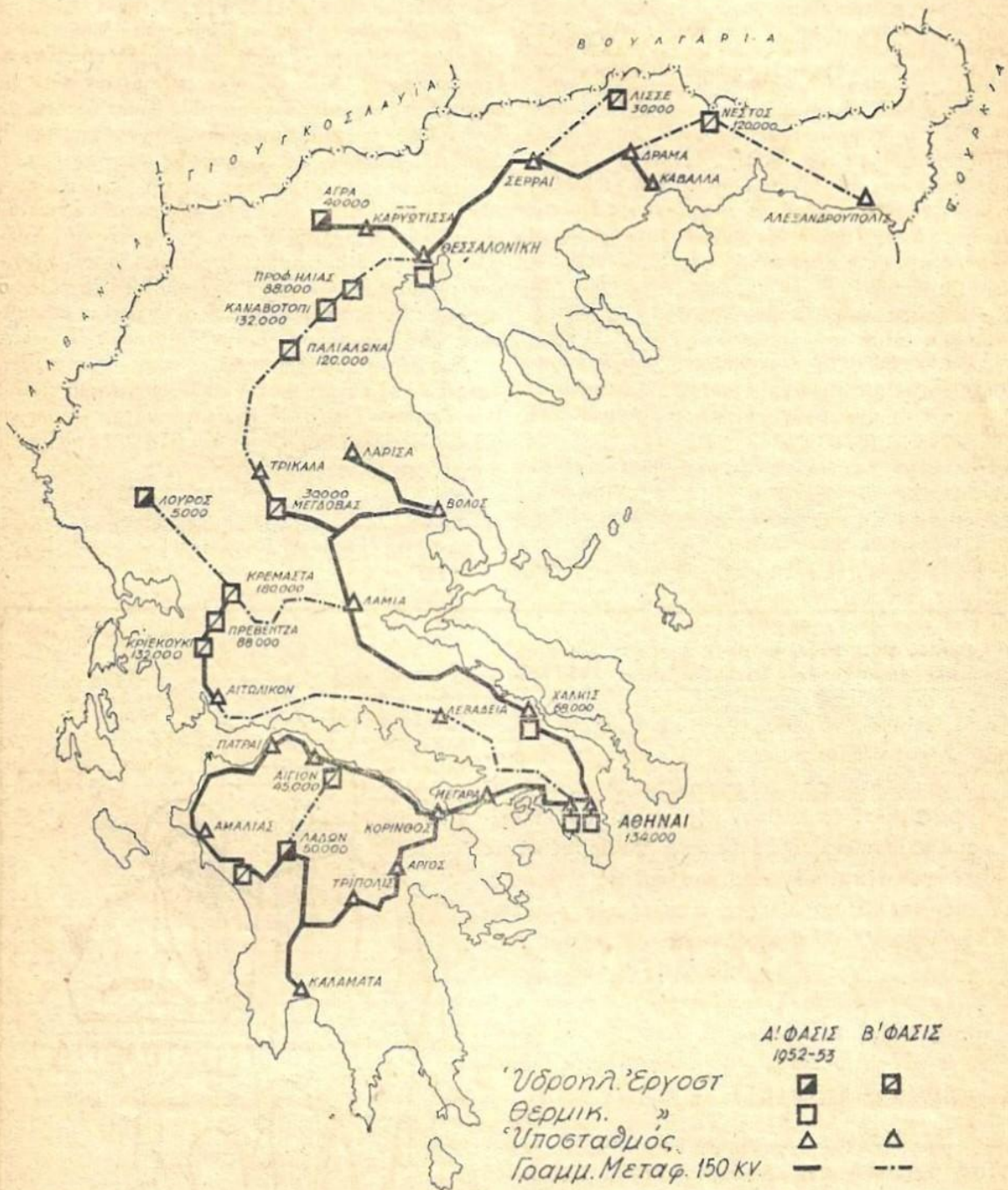
Ἀπὸ τότε ἀματωδῆς ὑπῆρξεν ἡ αἰξήσις τῶν ἐργοστασίων παραγωγῆς ρεύματος.

Χάρτης τῆς ἐξελίξεως τοῦ ἠλεκτρισμοῦ στὴν Ἑλλάδα, πὸν ἐκτίθεται στὸ τμήμα «Ἠλεκτρισμὸς—Ἀνόρθωσις» τῆς Ἐκθέσεως Ἐπιβιώσεως Ἑλληνικοῦ Λοοῦ. Εἶναι κατασκευασμένον ἀπὸ ἀλουμίνιον καὶ ἔχει ὑπέροχην ἐμφάνισιν. Σωλῆνες ἀπὸ «νέον», πὸν ἀνάβουν διαδοχικῶς, δείχνουν κατὰ τὸν παρασιατικῶτερον τρόπο τὰ διάφορα στάδια ἀναπτύξεως τοῦ ἠλεκτρισμοῦ στὴ χώρα μας.

Τὰ στοιχεῖα πὸν κατέχομε εἶναι τὰ ἑξῆς:		
Τὸ 1918	ἐργοστάσια	19
> 1923	>	71
> 1925	>	94
> 1930	>	266
> 1940	>	378

ΕΘΝΙΚΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Αυστηρῶς ἢ θύελλα τοῦ παγκοσμίου πολέμου, ἀλλὰ καὶ ἡ κατάρτα τοῦ συμμοριτισμοῦ, ἐπέφεραν μεγάλες ζημιές στὰ ἔργα αὐτὰ τῆς χώρας μας. Ἦδη τὸ 1950 μᾶς βρῖσκει μὲ μόνο 261 ἐργοστάσια, σύμφωνα μὲ μιὰ τελευταία στατιστική. Ἡ δὲ κατανάλωσις σὲ ρεῦμα ἀνέρχεται σὲ 485.000.000 KWH τὸ χρόνο.

Θὰ θέλατε βέβαια νὰ ξέρετε, ἐπάνω κάτω πόσο ἠλεκτρικὸ ρεῦμα καταναλίσκεται κατὰ μέσον ὄρον ὁ κάθε κάτοικος τῆς Ἑλλάδος ἐν συγκρίσει μὲ ξένους λαούς. Ἰδοὺ τὰ στοιχεῖα:

Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι	1900	ΩΚΒ
Ἄγγλια	920	»
Γαλλία	680	»
Ἑλλάς	62	»
Βουλγαρία	55	»

Εὐτυχῶς δηλ. πού ὑπάρχει καὶ ἡ Βουλγαρία!

Νὰ ξαναποῦμε τί σημαίνει ἠλεκτρισμός; Πολιτισμός Φῶς, κινηματογράφος, ραδιόφωνον, ἠλεκτρικὴ κουζίνα, ἠλεκτρικὴ θέρμανσις, ψυγεῖα, ἠλεκτρικοὶ σιδηρόδρομοι, φωτεινὲς διαφημίσεις, ἐργοστάσια γιὰ τὴν παραγωγή φθηνῶν βιομηχανικῶν τροϊόντων κλπ. κλπ.

Ἄλλὰ καὶ γι' αὐτὴν τὴν σημερινὴ χαμηλὴ παραγωγή ρεύματος στέλνομε στὸ ἔξωτεριζὸ 6 ἐκτμ. δολάρια τὸ χρόνο γιὰ ν' ἀγοράσωμε τὰ καύσιμα πού θὰ κινήσουν τὰ ἐργοστάσια.

Τώρα, μὲ τὴν χρησιμοποίησι τῶν ὑδατοπτώσεων, θὰ γλυτώσωμε σχεδὸν ὅλα αὐτὰ τὰ πολύτιμα δολάρια. Ἄλλὰ μὲ τὰ ἔργα αὐτὰ ἔχομε καὶ ἄλλα κέρδη. Τὴν ἀποστράγγισι τῶν ἐλωδῶν περιοχῶν καὶ τὴν διοχέτευσι ὑδάτων σὲ μέρη, πού, ἀπὸ ἄγωνα, θὰ

γίνουσι πλούσια σὲ λίγα χρόνια.

Εἶπαμε πᾶρα πάνω, ὅτι ἡ ἐτησία παραγωγή ρεύματος ἀνέρχεται σήμερα σὲ 485.000.000 KWH. Μὲ τὰ ἔργα πού ἀρχίζουν ἀπὸ τὸν Αὐγούστο καὶ θὰ τελειώσουν τὸ 1953 αὐξάνεται ἡ παραγωγή μας κατὰ 945 ἐκατ. KWH τὸ χρόνο, γιὰ νὰ φθάσῃ συνολικῶς τὰ 1.339.000.000 KWH.

Μὲ τὴν Β' φάσι τῶν ἔργων, πού ὑπολογίζεται νὰ τελειώσουν τὸ 1960, ἡ ἐτησία παραγωγή θὰ φθάσῃ τελικὰ τὰ 2.400.000.000 KWH!

Ἐκατοντάδες χιλιάδων Ἕλληνες θὰ βροῦν ἐργασία κατὰ τὸ δεκαετὲς αὐτὸ πρόγραμμα τῶν ἔργων ἔξηλεκτρισμοῦ. Ἄλλὰ καί, ὅταν τελειώσουν αὐτὰ τὰ ἔργα, ἄλλες στρατιῆς ἐργατῶν θὰ βροῦν δουλειὰ σὲ ἐργοστάσια πού θὰ ξεπηδήσουν, ἅμα παρουσιασθῇ διαθέσιμο ἄφθονο, καὶ πρὸ παντὸς φθινὸ ρεῦμα.

Ὅλα τὰ ἔργα θὰ γίνουσι μὲ τὴν ἐκμετάλλευσι τῶν ὑδατοπτώσεων, πλὴν ἐνὸς «θερμικοῦ» ἐργοστασίου, ἰσχύος 68.000 KW πού θὰ ἰδρυθῇ στὴ Χαλκίδα (λέγεται θερμικὸ, ἕνα ἐργοστάσιο, ὅταν χρησιμοποιεῖ καύσιμα γιὰ τὴν κίνησί του). Τὸ ἐργοστάσιο αὐτὸ δὲν θὰ ἔχῃ ἐξάρτησι ἀπὸ τὸ ἔξωτεριζὸ σὲ καύσιμα. Θὰ χρησιμοποιῆ μόνον ἑλληνικοὺς λιγνίτες.

Στὸ χάριτι πού δημοσιεύομε στὴν ἄλλη σελίδα, μπορεῖ νὰ δῆ κανεῖς, μὲ τὸν πιὸ παραστατικὸ τρόπο, τί πρόκειται νὰ γίνῃ. Νάχῃ ἄραγε κανεῖς ἀντίρρηση γιὰ ὅ,τι γράφομε στὴν ἀρχή; Δὲν θ' ἀλλάξῃ πράγματι ἡ ὄψις τῆς Ἑλλάδος μας;

A. M.

(Τὰ δημοσιεύόμενα στοιχεῖα, μᾶς παρεχωρήθησαν εὐγενῶς παρὰ τῆς ὑπηρεσίας τύπου τοῦ ὑπουργείου Συντονισμοῦ).

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΜΑΣ

Σήμερα προκηρύσσομε ἕνα πρωτότυπο διαγωνισμό, στὸν ὁποῖον καλοῦνται ὅλοι οἱ ἀναγνώστες μας νὰ λάβουν μέρος καὶ νὰ ἐπιδείξουν τὸ πνεῦμα τους! Φυσικὰ θὰ βραβεύσωμε τὸν πρῶτο καὶ τὸν δεύτερο καὶ θὰ δημοσιεύσωμε καὶ τίς καλλίτερες ἀπαντήσεις τῶν ἐπιλαχόντων. Ἄλλ' ἄς ἐρθῶμε στὸ θέμα τοῦ Διαγωνισμοῦ μας: Στὴν ἀποθήκη μας ἤρραμε τὸ διπλανὸ σκίτσο, ἔχει ὅμως χαθῆ τὸ κείμενο, πού ἦταν ἀπὸ κάτω. Ζητεῖται νὰ βρεθῆ τὸ πιὸ ἐξυπνο κείμενο (φυσικὰ θὰ εἶναι διάλογος ὁλίγων λέξεων).

Προθεσμία: Τὰ γράμματά σας νὰ ἔχουν ταχυδρομηθῆ στὴ Διεύθυνσι τοῦ Περιοδικοῦ μας (B5]ΚΕΔ, Β.Σ.Τ. 902) μέχρι τῆς 15ης Αὐγούστου ἑ. ἔ.

Βραβεῖα: 1) Μιὰ ἐτησία συνδρομὴ τοῦ Περιοδικοῦ. Θὰ ἰσχύῃ γιὰ ὅποιοδήποτε πρόσωπο, πού θὰ μᾶς ὑποδείξῃ, ἐκεῖνος πού θὰ βραβευθῆ. 2) Μιὰ ἐξάμηνη συνδρομὴ.

ΑΝΕΜΟΠΟΡΙΑ

Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

Βρισκόμαστε στην εποχή, που χιλιάδες αεροπλάνα διασχίζουν τον αέρα. Απίστευτες ταχύτητες έχουν πραγματοποιηθεί. Τα τελευταίου τύπου αεροπρωθούμενα έπτευχαν να ξεπεράσουν και αυτήν την ταχύτητα του ήχου ακόμα (*).

"Όλ' αυτά ο κόσμος τα θεωρεί φυσικά πράγματα και δεν δείχνει και μεγάλη έκπληξι σαν τα μαθαίνει.

"Αν άνατρέξει, όμως, κανείς στο παρελθόν θα δει πόσοι άγώνες και πόσες θυσίες χρειάστηκαν για να φτάσει η αεροποπία στη σημερινή της πρόοδο. Πρόδρομος της αεροπορίας υπήρξεν η άνεμοπορία, για την οποία θα μιλήσουμε σήμερα με λίγα λόγια.

"Ανεμοπορία λέγεται η πτήσις με πτητικήν συσκευήν βαρύτεραν του άερος και χωρίς κινητήρα. Η συσκευή αυτή δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένα αεροπλάνον χωρίς μηχανή, που λέγεται **άνεμοπτερον** και

Εικ. 1. 'Ο Όττο Λίλιενταλ πετά με τὸ άνεμόπτερόν του.

πητά με τήν κατάλληλον χρησιμοποίησιν των ρευμάτων του άερος.

"Η άνεμοπορία δεν εξαφανίσθηκε μετά την εφεύρεση του αεροπλάνου με κινητήρα, αλλά παρέμεινε μέχρι σήμερα και εξελίσσεται συνεχώς. Βέβαια δεν είναι φανερή στο πολύ κοινόν ή πρακτική της σημασία. Τήν ξέρομε άπλως σαν ένα θαυμάσιο σπόρ που άποσχολεϊ, στα μεγάλα Ιθίως κράτη, χιλιάδες νέων. Είναι τὸ σπόρ που άπαιτεί θάρρος, κι' έπίδειξιότητα. Είναι, όμως, και τὸ σπόρ που μπορεί να διδάξει θαυμάσια τήν τέχνη της αεροδυναμικής και να προετοιμάσει για τήν αεροπορία τους πιὸ τολμηρούς και τους πιὸ Ικανούς πιλότους.

***

"Ας κάνωμε μιὰ σύντομη άναδρομή στο παρελθόν για νά δοϋμε πώς φθάσαμε στη σημερινή εξέλιξι της αεροπορίας.

"Από τότε που ο άνθρωπος έμφανίσθηκε στη γη, γύριζε τὰ βλέμματά του στον οϋρανό και παρακολουθούσε με θαυμασμό τὰ πουλιά που πετούσαν ελεύθερα στα ύψη. "Ηθελε κι' αυτός να λυτρωθί από τὰ δεσμά της βαρύτητος, που τον κρατούσαν «καρφωμένο» στη γη. "Ηθελε να πετάξει. Για να Ικανοποίησι τήν έπιθυμία του αυτή έπλασε, πριν χιλιάδες χρόνια, τον μϋθο του Δαιδάλου και του γιου του Ικάρου, που κατάφεραν να δραπέτεύσουν από τις φυλακές που τους είχε κλείσει ο βασιλεϋς Μίνως της Κρήτης, προσαρμόζοντας κέρινα φτερά στους ώμους των. Κι' έμεινε αυτός ο μϋθος αϊώνες στη μνήμη των ανθρώπων και τους συγκινοϋσε πάντα σαν τον άκουγαν.

Φθάνομε στα 1488, όπου ο Λεονάρδος ντό Βίντσι, ο μέγας αυτός έπιστήμων και καλλιτέχνης, μελέτησε για πρώτη φορά τήν πτήσι των πουλιών, κι' έκανε διάφορα σχέδια, που δεν πραγματοποιήθηκαν εκείνη τήν εποχή.

(*) "Η ταχύτης του ήχου στον άέρα με θερμοκρασία 20° είναι 334 μ. τὸ δευτερόλεπτο ή 1.238.400 μ. τήν ώρα.

Κύλισαν και πάλι οι αϊώνες και τὸ όνειρο των ανθρώπων έμενε όνειρο. Μόνο τὸ 1881 ο Γάλλος μαθηματικός Μουγιάρ έκανε συστηματικές μελέτες, τις όποιες προσπάθησε να εφαρμόσει, κάνοντας μερικές πτήσεις με δικής του εφευρέσεως άνεμόπτερο, ο Γάλλος λοχαγός Λέ Μπρι.

"Ο πρώτος όμως άνθρωπος στον κόσμο, που κατόρθωσε να πετάξει και να μείνη αρκετό διάστημα στον άέρα, ήταν ο Γερμανός Όττο Λίλιενταλ. "Άρχισε να παρατηρή τις πτήσεις των πουλιών από μικρό παιδι και από ηλικίας 13 έτων καταπιάστηκε για να κάνει μιὰ συσκευή που ν' αποτελεΐται από ένα σύστημα πτερών που προσήρμοξε στους άγκώνες των χειρών του Πέτυχε με τή συσκευή του αυτή (εϊκ. 1) να πετάξει για πρώτη φορά τὸ 1891. Κινούμενος από φλογερὸ ένδιαφέρον, εργαζόμενος συστηματικά μέρα—νύχτα, κατόρθωσε να κάνει τις πρώτες πολύτιμες παρατηρήσεις, έπι των πτήσεων, οι όποιες άργότερα βοήθησαν στην άλματώδη εξέλιξι της αεροπορίας. Από τὸ 1891 έως τὸ 1896

Εϊκ. 2. Σύγχρονον εκπαιδευτικόν άνεμόπτερον του 'Ανεμοπορικου Σώματος 'Ελλάδος, με 'Ελληνίδας, μέλη του Σώματος.

έκανε χίλιες πτήσεις, κι' έφθασε τότε να πετάξει σε άπόσταση 800 περίπου μέτρων μακριά από τὸ σημείο της απογειώσεώς του. "Ακριβώς στη χιλιοστή του πτήσι, και ένῶ έδοκίμαζε ένα νέο τύπο άνεμοπτερου, εϋρε τον θάνατον. "Υπήρξε ένα από τὰ πρώτα θύματα του άγώνος του ανθρώπου για τήν κατάκτησι των αϊθέρων και δικαίως θεωρείται ως ο πατήρ της άνεμοπορίας.

Μέ τον θάνατο του Λίλιενταλ, που κληρονόμησε τόση πολύτιμη πείρα στην ανθρωπότητα, άνοιξε πλέον διάπλατα ο δρόμος προς τήν πρόοδο. "Ακολουθήσαν οι περίφημοι 'Αμερικανοί άδελφοί Ράϊτ.

"Εκτοτε εκατοντάδες τύποι άνεμοπτερών κατασκευάσθηκαν, έως ότου φθάσαμε στο σημερινό τελειοποιημένο τύπο του, που διαθέτει πηδάλια και διάφορα άλλα όργανα, όμοια με τὰ όργανα των αεροπλάνων.

***

Αυτή είναι σε άδρες γραμμές ή Ιστορία της άνεμοπορίας. "Αλλά δεν εξαντλείται τὸ θέμα μας. Σε έπομενό μας άρθρο θ' αναφέρωμε για τους διαφόρους τύπους των άνεμοπτερών, για τή δράση των άνεμοπόρων σ' όλο τον κόσμο, αλλά, ειδικότερα και για τήν διάδοσι της άνεμορίας στην 'Ελλάδα.

A. M.

—Τὸν περασμένο μῆνα ἔγιναν μεγάλα κοινὰ ναυτικὰ γυμνάσια τῆς μοίρας τοῦ Βρετανικοῦ Στόλου τῆς Μεσογείου καὶ ὀλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ. Οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ἄνδρες τῶν δύο συμμαχικῶν στόλων ἐργάσθησαν μὲ ζῆλον καὶ κατανόησιν. Ὅλοι οἱ παρακολοθησαντες τὰς ἀσκήσεις, εἶχαν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ δυνάμεων ἐξ ὀλοκλήρου ἀγγλικῶν ἢ ἑλληνικῶν. Τόσον ἄφογος καὶ ὑποδειγματικὴ ἦταν ἡ συνεργασία.

Δὲν εἶναι, βέβαια, ἡ πρώτη φορὰ τοῦ τῶ ἡρωϊκῶν Βρετανικῶν Ναυτικῶν συνεργάζεται ἐπιτυχῶς μὲ τὸ Ἑλληνικόν. Χρόνια κοινῶν ἀγῶνων καὶ μακρὰ παράδοσις φιλίας εἶχαν ὡς ἐπισφράγισμα τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τῶν τελευταίων ἀσκήσεων.

—Οἱ πρῶτες πεζοπόρες μονάδες τοῦ Ἀμερικανοῦ Στρατοῦ, ποὺ ἀπεβιβάσθησαν στὴν Νότιο Κορέα γιὰ νὰ ἐνισχύσουν τὸν ἀγωνιζόμενον στρατό της, ἦταν μονάδες Διαβιβάσεων. Ἐμεῖς οἱ διαβιβατοὶ ἀκούσαμε τὴν εἰδησι αὐτὴ μὲ κάποια ὑπερηφάνεια. Θυμηθῆκαμε τὸν τελευταῖο ἀγῶνα τοῦ Ἔθνους μας, στὸν ὁποῖο ἡμεῖς, ἀδελφοῦμενοι μὲ τὸ πεζικὸ μας, βαδίσαμε πάντα μπροστὰ ὡς τὴν ἡμέρα τῆς ὀριστικῆς Νίκης.

—Τὸν Ἰούνιο ἔγιναν ἐπίσης μεγάλες ἀσκήσεις τῶν Λ.Ο.Κ. Οἱ διαβιβατοὶ τῶν Λ.Ο.Κ. συνετέλεσαν πολὺ στὴν ἐπιτυχία τῶν ἀσκήσεων αὐτῶν.

—Ἐγιναν κατὰ τὸ τέλος τοῦ Ἰουνίου ἐπιδείξεις ἐνὸς ἀγγλικοῦ ἀεροποροῦμένου. Ὅσοι ἔτυχε νὰ παρακολουθήσουν τὴν ἐπίδ ἔξιν αὐτοῦ τοῦ ἀεροπλάνου, θαύμασαν τὴν ταχύτητά του, ποὺ πλησίαζε τὰ 1000 χιλιόμετρα τὴν ὥρα. Ἐλπίζομεν, πὼς οἱ σύμμαχοί μας δὲν θὰ παραλείψουν νὰ ἐφοδιάσουν τὴν

ἀεροπορία μας μὲ μερικὰ ἀπὸ τὰ νέα ἀεροπροωθούμενα. Ὅπως θαύμασαν τοὺς ἡρωϊκοὺς μας ἰκάρους γιὰ τὴν ταχύτητα ἐκμαθήσεως χειρισμοῦ τῶν νέων Χελντάιβερς (στούκας), ἔτσι θὰ πρέπει νὰ εἶναι βέβαιοι πὼς θὰ τοὺς θαυμάσουν γρήγορα καὶ τὸ πλοτάρισμα τῶν νέων ἀεροπροωθουμένων.

—Στὰς 23 Ἰουνίου ἔγιναν εἰς τὸ Κ.Ε.Α. ἐπιδείξεις μέσων διαβιβάσεων διὰ τοὺς μαθητὰς τῆς Σχολῆς Ἀνωτέρων. Οἱ κ. κ. ἀξιωματικοὶ ἔμειναν ἀπολύτως ἱκανοποιημένοι καὶ ἔφυγαν μὲ τὰς καλυτέρας τῶν ἐντυπώσεων διὰ τὸ ὄπλον μας.

—Μ' ἐνθουσιασμό παρουσιάζονται εἰς τὰ Κέντρα Ἐκπαιδεύσεως καὶ τὸ Κ.Ε.Α. οἱ προσκληθέντες στρατεύσιμοι τῆς 18ης ΕΣΣΟ. Περισσότερο, ὁμως, χαρούμενοι εἶναι ἑκείνοι ποὺ ἀνήκουν στὶς παλαιότερες ΕΣΣΟ, ποὺ βλέπουν, ὅτι πλησιάζει ὁ καιρὸς νὰ γυρίσουν στὶς δουλειές τους καὶ στὰ σπιτία τους, ἀπὸ τοῦ τόσο καλὰ ὑπηρετήσαν τὴν πατρίδα μας καὶ συνετέλεσαν στὴν περιφανῆ νίκη τῶν ὀπλων μας.

—Τὴν Δευτέραν 10 Ἰουλίου στὶς 10.30 ἔγινε στὴ Σχολὴ Ἀξιωματικῶν Διαβιβάσεων τοῦ ΚΕΑ μιὰ σεμνὴ τελετὴ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἀποπερατώσεως τῶν μαθημάτων τῆς 15ης σειρᾶς τῶν ὑποψηφίων ἐφέδρων ἀξιωματικῶν διαβιβάσεων.

Ὁ Διοικητὴς τοῦ Κέντρου μας ταξίαρχος Κοκκόλας Σ. ἐνεχείρισε εἰς τὸν πρωτεύσαντα Υ.Ε.Α., Θάνον Νικόλαον σύμφωνα μὲ παλαιὸν ἔθιμον τοῦ Κ.Ε.Α., τὴν ράβδον τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς τάξεως.

Εἰς τὴν τελετὴν παρέστησαν, ἐκτὸς τοῦ κ. ταξίαρχου, ὁ ὑποδιοικητὴς μας (συν)χης Μπαϊζάνος Ἡ., ὁ διοικητὴς τῆς Σ.Α.Δ. ταγ/χης Στυλιανόπουλος καὶ ἅπαντες οἱ λοιποὶ ἀξιωματικοὶ ἐκπαιδευτὰ.

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

Στρατιωτικαὶ ἐκδόσεις.

Ἐλάβομεν τὰς κατωτέρω στρατιωτικὰς περιοδικὰς ἐκδόσεις:

1) «Φοῖνιξ τῆς Σ.Ε.Α.Σ.» περιοδικὴ ἐκδοσις τῆς Σχολῆς Ἐφέδρων Ἀξιωματικῶν Σύρου. Καλογραμμένη, μὲ ἓνα ἐξαιρετικὸ νεανικὸ παλμὸ καὶ πολλὴ ἐπιμέλεια.

2) «Ἀθηνᾶ» 15θήμερος στρατιωτικὴ ἐφημερίς τῆς Π Μεραρχίας. Μία θαυμασιὰ ἐκδοσις μὲ ἐξαιρετικὴ ὕλη (νέα, ρεπορτάζ, εὐθυμὴ σελὶς κλπ).

3) «Παῦλος Μελάς» 15θήμερος στρατ. ἐπιθεώρησις τοῦ γραφείου τύπου ΧΥ Μεραρχίας. Μὲ ἐξαιρετικὰ ἐπίκαιρη ὕλη, στὴν ὁποία κυριαρχεῖ τὸ σύνθημα: Ἀνασυγκρότησις—Ἀναδημιουργία.

4) «Ἀναγέννησις» μικροσκοπικὴ ἐφημερίς (15θήμερος) τοῦ 198 Τάγματος Μηχανικοῦ. Μικρὴ, ἀλλὰ θαυματουργή. Δείχνει, πὼς οἱ συνάδελφοί μας τοῦ Μηχανικοῦ, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ στρατιωτικὰ τους προσόντα, διακρίνονται καὶ γιὰ τὸ λογοτεχνικὸ τους ταλέντο.

5) «Φωνὴ τῆς «ΣΕΑΚ» χαριτωμένη ἐφημεριδοῦλα τῆς Σχολῆς Ἐφέδρων Ἀξιωματικῶν Κερκύρας μὲ ὕλη πλημμυρισμένη ἀπὸ κέφι, ἀλλὰ καὶ πατριωτικὸ παλμὸ.

Διάφορα

Μᾶς ἀπεστάλησαν, ἐπίσης, τὰ κάτωθι περιοδικὰ:

1) «Ἑλληνικὴ Δημιουργία» ἐξαιρετικὸ 15θήμερο

Φιλολογικὸ περιοδικὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Σπύρου Μελά.

2) «Βορειοπεριωτικὰ Νειᾶτα» Μηνιαία μαχητικὴ ἐκδοσις τοῦ ἀγῶνος γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τῆς λεβεντογέννας Β. Ἠπείρου μας.

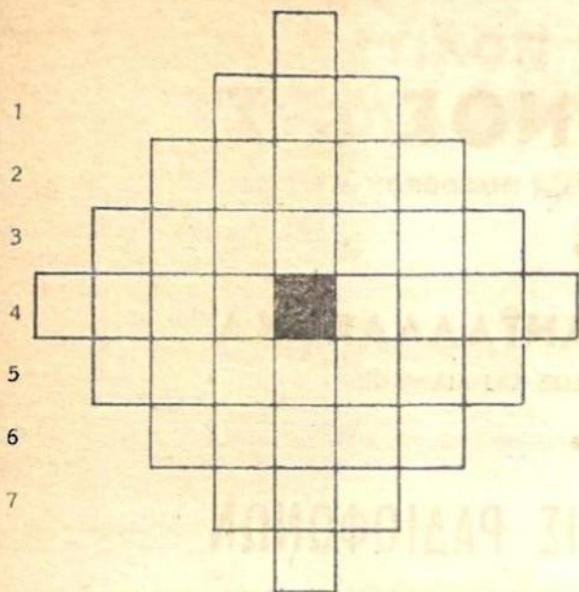
3) «Ἀγὼν Ἐπιβιώσεως». Ἐβδομαδιαῖον Δελτίον τῆς ὑπηρεσίας Συντονισμοῦ Ἐφαρμογῆς Σχεδίου Ἀνασυγκροτήσεως. Μὲ ἀφθονίαν πληροφοριῶν καὶ στατιστικῶν διὰ τὴν ἀνασυγκρότησίν μας.

4) «Συγγκοινωνία». Μηνιαία ἐπιθεώρησις τῆς Λέσχης Ἑλλήνων Σιδηροδρομικῶν. Ἡ ἐκτύπωσις της καὶ ἐκλογὴ τῆς ὕλης εἶναι ἐξαιρετικὴ.

5) «Εὐκλείδης». Μηνιαῖο τεχνικὸ περιοδικὸ τῆς Ἐνώσεως Προσωπικοῦ Σχολῆς Μηχανικῶν Θεσσαλονίκης. Μὲ πλουσίαν τεχνικὴν ὕλην.

6) «Ραδιοπρόγραμμα» ἐβδομαδιαία ἐκδοσις τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ραδιοφωνίας. Περιέχει τὰ προγράμματα τῶν Ραδιοφωνικῶν σταθμῶν τοῦ Ἰδρύματος (Μεσαίων καὶ βραχέων κυμάτων Ἀθηνῶν, Θεσσαλονίκης, Βόλου,) καθὼς καὶ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἐνόπλων Δυνάμεων Ἀθηνῶν. Ἐξαιρετικὴ εἶναι ἡ ἐκτύπωσις καὶ ἡ κατάταξις τῆς ὕλης του.

7) «Ραδιορεπορτάζ». Ἐνα χαριτωμένο ἐβδομαδιαῖο περιοδικάκι, ποὺ, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ προγράμματα τῶν Ραδιοφωνικῶν Σταθμῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, περιέχει καὶ ποικίλη σαφραριστὴ ὕλη.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. Γύριζε στὰ δάση παίζοντας αὐλό.
2. Ἀεροπλάνο τῆς ἐποχῆς τῆς... Χαλιμάς.
3. Ποτάμι πού δοξάστηκε τὰ τελευταῖα χρόνια.
4. Ἐτσι χαρακτηρίστηκε μιὰ παρθένος - Διπλῶς σζόμενο σημαίνει αἰφνίδια ἀναχώρησι.
5. Λαϊκή ἔκφρασις πού σημαίνει φασαρία.
6. Μαζί μ' ἕνα σκοινί σέ περνᾶ στή μακαριότητα.
7. Κτητική ἀντωνυμία στή γενική, πού τὴν ἀκοῦμε συχνὰ στήν ἐκκλησία.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Ἐνα ἀπὸ τὰ πιὸ ὁμορφα νησιά τῆς Δωδεκανήσου.
2. Σ' αὐτὸ τὸ λιμάνι βυθίστηκαν τὰ μεγαλεπίβολα σχέδια μ' ἄς αὐτοκρατορίας.
3. Ποιητὴς μας, ἀπὸ τοὺς πιὸ μεγάλους.
4. Λέγεται κι' ὁ φελλὸς ἔτσι!.. — Ἄμα χαρακτηρισθῆς ἔτσι σὸ προσκλητήριο... ἀλλοίμονό σου!
5. Ἐργοστάσια τοῦ εἶδους αὐτοῦ ὑπάρχουν ἀρκετὰ στήν Ἑλλάδα (γεν.)
6. Γυναικεῖον ὄνομα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης (αἰτ.).
7. Κτητική ἀντωνυμία, ἀλλά καί... σῆμα κινδύνου.
Α. Μ.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

1ον) Μέσα σὲ μιὰ λίμνη ὑπάρχει ἕνα Νούφαρο μὲ τὴν ἐξῆς περιέργη ἰδιότητα: Κάθε μέρα μεγαλώνει εἰς τὸ διπλάσιον μέγεθος τῆς προηγούμενης. Δηλαδή, ἐάν τὴν πρώτη μέρα εἶναι ἐπιφανείας 1 (π. χ. 1 κυβικὸ ἑκατοστό), τὴ δεύτερη θὰ εἶναι 2, τὴν τρίτη 4, τὴν τετάρτη 8, τὴν πέμπτη 16 κ.ο.κ.

Μὲ τὴν ἰδιότητά του αὐτή, τὸ Νούφαρο αὐτὸ χρειάζεται 30 ὁλόκληρες μέρες γιὰ νὰ καλύψῃ τὴν ἐπιφάνεια τῆς λίμνης.

Ἐάν τώρα, ἀντὶ γιὰ ἕνα Νούφαρο, εἶχαμε δύο Νούφαρα, ἀπολύτως ὅμοια, καὶ μὲ τίς αὐτὲς ἰδιότητες, σὲ πόσες μέρες θὰ κάλυπταν τὴν ἐπιφάνεια τῆς λίμνης;

2ον) Ἐχομε 111 μῆλα καὶ πρέπει νὰ τὰ μοιράσωμε εἰς ἀπερίοριστον ἀριθμὸν ἀνθρώπων. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ πᾶρῃ κανεὶς περισσότερα ἢ ὀλιγώτερα ἀπὸ τοὺς ἄλλους, νὰ μὴ κόψωμε κανένα μῆλο, οὔτε καὶ νὰ περισσέψῃ κανένα.

Σὲ πόσους ἀνθρώπους θὰ τὰ μοιράσωμε καὶ ἀπὸ πόσα μῆλα θὰ πάρῃ ὁ καθένας;

(Ἐστάλησαν ἀπὸ τὸν ἑφ. ἀνθ' ἰγὼ Διαβίβασεων Πρωτολάτῃ Γερμασ.)

Ἀγαπητοὶ μου ἀναγνώστες,

Ἀπὸ σήμερα μοῦ ἀνάθεσαν τὴ στήλη αὐτή. Δέχθηκα, ἄς ποῦμε, μὲ προθυμία. (Τί νάκανα; Γιὰ νὰ φάω καμμιά «καμπάνα»;). Κι' ἀνέλαβα ὑπερησία. Τί λέτε; Θὰ τὰ καταφέρω; Ἄς κάνω τὸ σταυρό μου, κι' ἄς ἀρλίσω. Ἀλλὰ ξέχασα. Χρειάζονται καὶ οἱ συστάσεις. Λοιπόν, εἶμαι ἕνας συνάδελφός σας, οὔτε πολὺ παλιῆς ΕΣΣΟ, οὔτε ὅμως καὶ νέας. Πάντως, ἔχομε καιρὸ γιὰ νὰ γνωριστοῦμε. Κι' ἐλπίζω νὰ μὲ θυμηθῆτε. Δὲν θέλω πολλά. Ἐνα γραμματάκι ἀπ' τὸν καθένα σας. Νὰ μοῦ γράφετε τὰ νέα σας, πῶς τὰ περνάτε. σὲ τί θὰ θέλατε νὰ σᾶς βοηθήσωμε κλπ. κλπ. Ἐκεῖνο, ὅμως, πού θέλω νὰ μοῦ γράφετε εἶναι πῶς βρήκατε τὸ σημερινὸ μας φύλλο, πού βγαίνει πολὺ καλλίτερο ἀπὸ τὰ προηγούμενα. Τί σᾶς ἄρεσε πιὸ πολὺ, τί δὲν σᾶς ἄρεσε. Τί νομίζετε πῶς λείπει, πού πρέπει νὰ βάλωμε στὴν ὕλη μας, καὶ τόσα ἄλλα.

Ἄν ἔχετε φίλους πολιτες, δώστε τὸ περιοδικὸ μας νὰ τὸ διαβάσουν, νὰ δοῦν τὴ δουλειά μας, ν' ἀγαπήσουν περισσότερο τὸν Διαβίβαστή, νὰ μάθουν τί εἶναι Διαβίβασεις—γιατί εἶναι καὶ πολλοί, πού δὲν μᾶς ξέρουν, ἐκτός ἀπὸ τὸ ὄνομά μας—καί... ὅσοι μποροῦν, ἄς γραφοῦν καὶ συνδρομηταὶ μας. Μὲ περισσότερη κυκλοφορία, θὰ ἔχομε περισσότερα ἔσοδα, κι' ἔτσι θὰ μπορέσωμε νὰ κάνωμε πιὸ ὁμορφο καὶ πιὸ πλούσιο τὸ περιοδικὸ μας.

Θάθελα καὶ κάτι ἄλλο. Ὅσοι γράφετε καλὰ νὰ μοῦ στείλετε καὶ τὴ συνεργασία σας. Ἐνα διηγηματάκι, ἕνα ἀστεῖο, ἕνα ἀνέκδοτο, ἕνα σταυρόλεξο, ὅ,τιδήποτε.

Βέβαια ἔχει γίνει μιὰ ἐπιτροπὴ ἀπὸ ἀξιωματικούς καὶ στρατιώτες πού θὰ διαλέγῃ ποιά κομμάτια θὰ πρέπῃ νὰ δημοσιεῦονται. Ἡ νέα αὐτὴ ἐπιτροπὴ (μεταξὺ μας αὐτὸ) φαίνεται αὐστηρὴ πολὺ. Ἐνας κι' ἕνας εἶναι ὄλοι τους... Μὰ, ἂν γράφετε μὲ προσοχὴ καὶ μὲ ἐπιμέλεια, ἐγὼ θὰ σᾶς βοηθῶ, ὅσο μπορῶ.

—«Α! αὐτὸ εἶναι πολὺ ὠραῖο» θὰ τοὺς λέω, «πρέπει νὰ τὸ βάλετε στὸ περιοδικό».

Νὰ εἰστε βέβαιοι, πῶς γιὰ ὄλους σας, θὰ λέω κι' ἀπὸ ἕνα καλὸ λόγο. Ἀλλὰ κι' ἐσεῖς νὰ μὲ βγάλετε ἀσπροπρόσωπο! Καλὰ δὲ λέω;

Ἐν τῷ μεταξύ, τώρα πού ἀνέλαβα, ἠῦρα δυὸ παλιὰ γράμματα. Θὰ τὰ κρατήσω, γιὰ ν' ἀπαντήσω σ' αὐτοὺς τοὺς συναδέλφους σὸ ἄλλο φύλλο, μαζί μὲ τὰ ἄλλα πού θὰ λάβω ἐν τῷ μεταξύ. Ζητῶ συγγνώμην ἀπὸ τοὺς συναδέλφους αὐτοὺς. Μὰ δὲν προφταίνω νὰ τοὺς ἀπαντήσω, γιατί τώρα μόλις «παρέλαβα ὑπηρεσία» καὶ τὸ περιοδικὸ σὲ λίγη ὥρα θὰ βρισκεται στὰ πιεστήρια, γιὰ νὰ κυκλοφορήσῃ σὲ λίγο.

Γιὰ χαρὰ σας, λοιπόν, καὶ γράψτε μου ὄλοι σας. Χωρὶς ἄλλο.

Μὲ φιλικούς χαιρετισμούς
Ο ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΣ ΣΑΣ

ΓΡΙΦΟΣ

Μὲ τὰ τόνθ' αἰὼν εἶπα, εἶπα, εἶπα.

ΛΑ·Ι·ΚΑ ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Ἄμα βλέπω, δὲν τὸ βλέπω
καὶ τὸ βλέπω, σάν δὲν βλέπω
(τί εἶναι;).

ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Α'. ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1) ΤΥΡΤΑΙΟΣ 2) ΣΤΕΚΑ 3) ΑΠΝΟΙΑ 4) ΑΛΑΤΑ 5) ΑΜΑΝ — ΑΓΑΣ 6) ΛΑΡΟΣ 7) ΟΓ — ΜΑΛΑΜΑ 8) ΝΙΦΑΣ 9) ΑΤΣΑΛΙΝΗ.

ΚΑΘΕΤΩΣ: 1) ΤΣΑΓΑΛΟΝ 2) ΜΑΓΙΑ 3) ΡΑΝΤΑΡ — ΦΤ 4) ΝΟΜΑΣ 5) ΑΣΙΑ — ΣΑΣΑ 6) ΙΤΑΛΑ 7) ΟΕ—ΑΓΚΑΘΙ 8) ΣΚΟΤΑ 9) ΑΝΑΣΚΑΦΗ

Β'. ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Ἡ ρόδα — Τὸ παγῶνι.

Ν. ΚΟΚΚΙΝΟΣ & Σ^{ΙΑ}

ΑΘΗΝΑΙ: ΟΔΟΣ ΚΟΡΑΗ 5.— ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 34-974

ΡΑΔΙΟΦΩΝΑ - ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ

ΠΩΛΗΣΙΣ ΧΟΝΔΡΙΚΩΣ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΩΣ

ΠΛΟΥΣΙΑ ΕΚΘΕΣΙΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΩΝ

Μεσαίων—Βραχέων—Μακρών κυμάτων—Ρεύματος & Μπατταριών

ΕΥΚΟΛΙΑΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΩΝ

Λυχνίαι
Μεταβλητοί Συμπυκνωταί
Μεσαία Συχνότητες
Μεγάφωνα 4"—12"
'Αμερικῆς καὶ 'Αγγλίας
'Ηλεκτρολυτικοί
Πυκνωταί μίκας καὶ χάρτου
Ποτενσιόμετρα
μετὰ καὶ ἄνευ διακόπτου
Διακόπται κυμάτων

Μετασχηματισταί
Βάσεις Λυχνιῶν ('Αγγλίας-'Αμε-
ρικῆς ἐγχώριαι)
'Αξονες κινήσεως
Προεκτάσεις ἀξόνων
Πάντερς—Τρίμερς
Ντουί 'Αμερικῆς
Λαμπάκια φωτισμοῦ
Κουμπιά
Βελόναι-Δείκται-Κόσσοι

ΣΥΡΜΑΤΑ: Κεραίας—Καθόδου—Μπλεντέ—Λιτς—Συναρμολογήσεως
Τροφοδοτήσεως—'Αντιστάσεις τροφοδοτήσεως κλπ. κλπ.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΟΡΓΑΝΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ

Γενική ἀντιπροσωπεία Ραδιοφώνων

COSSOR

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ Κ. Ε. ΛΑΜΠΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Μέγαρον Ἐμποροῦπαλλήλων (Πλατ. Μητροπόλεως—Τηλ. 70-346)

Λειτουργοῦν ἑπτὰ τμήματα ἀρχαρίων, ἡμιπροχωρημένων καὶ προχωρημένων ὑποψηφίων διὰ τὰς εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις τοῦ Πολυτεχνείου. Τὴν 5ην τρέχ. ἤρχισε καὶ ὄγδοον τμήμα (τὸ 2ον γενικὸ) διὰ τὰς ἐφετεινὰς ἐξετάσεις. Εἰς τοῦτο γίνονται δεκτοὶ προκεχωρημένοι σπουδασταί, ἔχοντες ἀνάγκην μόνον γενικῶν ἀσκήσεων. Πληροφορίαι καὶ ἔγγραφαί εἰς τὸ Φροντιστήριον.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΝΔΡ. Δ. ΤΣΑΜΗ

Ἄραχῶθης 38

Ἦρχισαν λειτουργοῦντα νέα τμήματα διὰ τὰς πτυχιακὰς καὶ τμηματικὰς ἐξετάσεις τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου, διὰ τὴν Νομικὴν, Πάντειον καὶ Ἀνωτάτην Ἐμπορικὴν.

ΝΕΟΣ ΝΟΥΜΑΣ

Δίμηνο περιοδικὸ

Γραμμάτων καὶ Διανόησης

Διευθυντής :

ΝΙΚΟΣ ΟΙΧΑΛΙΩΤΗΣ

Διαφημίζεσθε

στὴν

“ἮΧΟΣ ΤΩΝ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ,,

Κυκλοφορεῖ

σὲ χιλιάδες ἀντίτυπα

σ' ὁλόκληρη

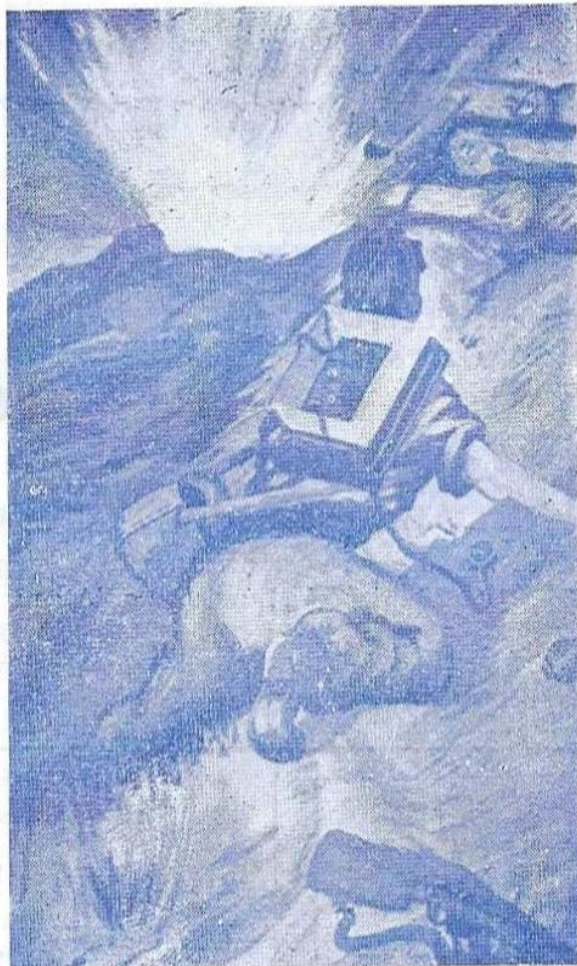
τὴν Ἑλλάδα

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ

ΚΕ.Ε.Λ.Μ. ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΩΣ

Μέγαρα Γυροφωκιάδων (Πλ.στ. Νηροπόλεως - Τηλ. 70-245)

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

“Ο ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΗΣ ΠΕΖΙΚΟΥ ΣΤΗ ΜΑΧΗ,,

Ώραιότετη έλαιογραφία που βρίσκεται στη Σχολή
Διαβιβάσεων Λοιπών Όπλων (ΣΔΛΟ).

(Έργον του στρατ. Τουκαλάκη Παναγιώτη)